

ქართული წარჩინებული გვარები

სერიის მეორე წიგნი

ჩხეიძეთა საგვარეულო

(ისტორიულ-გენეალოგიური გამოკვლევა)

იური ჩიქოვანი - გენეალოგიური ტაბულებისა და ანოტაციების ავტორი,

იოსებ ბიჭიკაშვილი, შოთა ჩხეიძე - ისტორიული ნარკვევის ავტორები

თბილისი

2004

УДК 947.922
ჩ 694

ნაშრომი წარმოდგენს საქართველოს სამეფოს წარჩინებული გვარის - ჩხეიძეების ისტორიულ-გენეალოგიურ გამოკვლევას. ის ეფუძნება საარქივო, წერილობითი წყაროების ცნობებსა და სამეცნიერო ლიტერატურის მონაცემებს. წიგნი ერთნაირად საინტერესოა როგორც სპეციალისტებისათვის, ისე ფართო მკითხველი საზოგადოებისათვის.

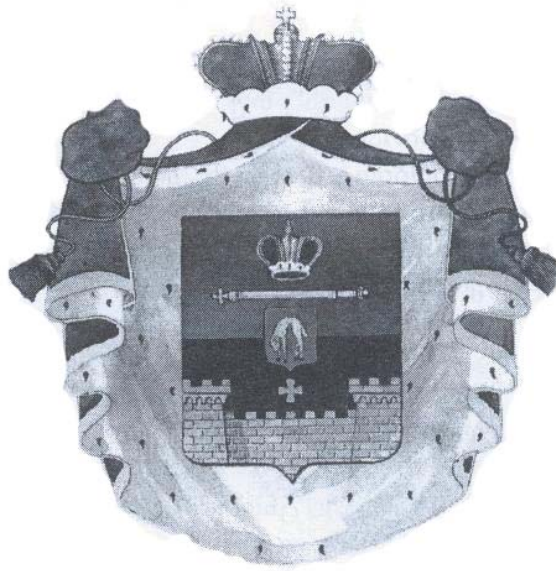
- © თავად ჩხეიძეთა გენეალოგიური ნუსხები №2-11. ი. ჩიქოვანი, 2004.
- © “ჩხეიძეთა საგვარეულოს ისტორიული ნარკვევი”, ი.ბიჭიკაშვილი, შ.ჩხეიძე, 2004.
- © თავად ჩხეიძეების (ჩხეტიძეების) გენეალოგია (XIII-XVI სს.), ტაბულა 1; თავად ჩხეიძეთა გენეალოგია (XVI-XIX ს. დას.), ნუსხა 1. ი.ბიჭიკაშვილი, 2004.
- © № 1-9 დანართების - ავტორი და შემდგენელი. ი.ბიჭიკაშვილი, 2004.
- © საილუსტრაციო მასალა. ი.ბიჭიკაშვილი, შ.ჩხეიძე, 2004.

სამეცნიერო რედაქტორი: ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი ნიკო ჯავახიშვილი

ISBN 99928-0-213-8

ყველა უფლებას წიგნზე ინარჩუნებენ ავტორები. აკრძალულია აქ მოყვანილი მასალების გადაბეჭდვა, გამრავლება ან გავრცელება კომერციული მიზნით ავტორების წერილობითი ნებართვის გარეშე.

“ენა, მამული, სარწმუნოების” შენარჩუნება-დამკვიდრებისათვის დაღვრილი სისხლით ჰქონდა მოპოვებული ქართველ თავად-აზნაურობას ის პრივილეგიები და მაღალი პატივი, რომელიც მეფის ან ეკლესიის მიერ იყო დაკანონებული.

თავად ჩხეიძეების გერბის აღწერილობა

მართკუთხა, ფრანგული ფარი ორადაა გაყოფილი, რომლის შუაში მოთავსებულია პატარა ფარი, რომლის ზურმუხტისფერ ფონზე გამოსახულია დაკიდული ოქროს საწმისი. ფარის პირველ ნაწილში, ლაჟვარდოვან მინდორზე, ცენტრალურ ღერძზე მოთავსებულია თავადური გვირგვინი, მის ქვეშ, ჰორიზონტალურად განლაგებულია ოქროს ფერი სკიპტრა, რომლის თავი მარცხნივაა გადაწვენილი. ფარის მეორე ნაწილში, შავ ფონზე მოყვანილია ვერცხლის ფერი ციხე-სიმაგრის კედელი, შემოფარგლული ორივე მხრიდან სათოფურებიანი კოშკებით. ციხე-სიმაგრის კედლის ცენტრალურ ნაწილის თავზე, მოთავსებულია მალტიური ტიპის ოქროსფერი ჯვარი. ფარი დაფარულია მეწამური ხავერდის სათავადო ყარყუმის მანტიით, ოქროსფერი მტევნებით, იმავე ფერის ფოჩით და დაგვირგვინებულია თავადური გვირგვინით.

ი.ბიჭიკაშვილი

ჩხეიძეთა საგვარეულოს ისტორიული ნარკვევი

“კაცი და ქალნი შუენიერნი, მბრძოლნი და იმერეთს უმეტეს სხვათაგან შემართებულად დიდებულნი” (ქართლის ცხოვრება)

ჩხეიძე - მსხვილი ფეოდალური საგვარეულოა საქართველოში. ვახუშტი ბატონიშვილის ცნობების მიხედვით თავად ჩხეიძეთა გვარი - “მთავართა შორის უწარჩინებულესი და შემძლებელია”.¹

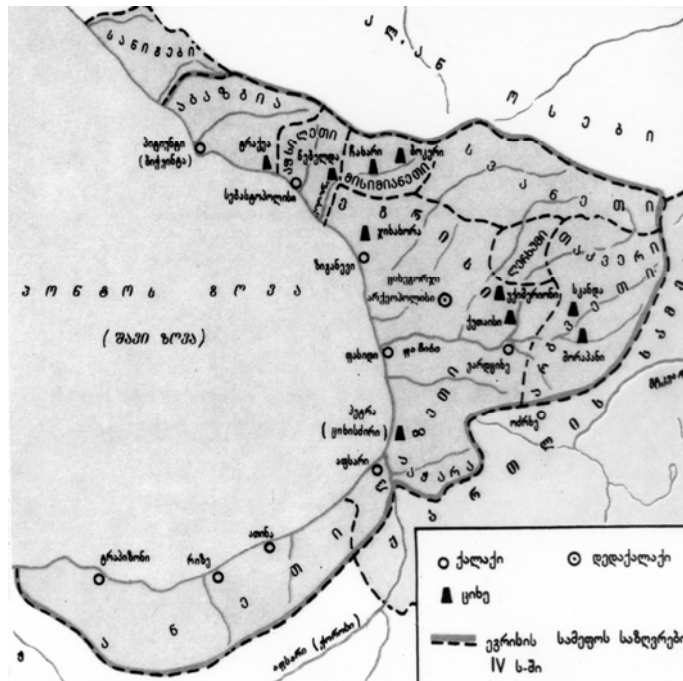
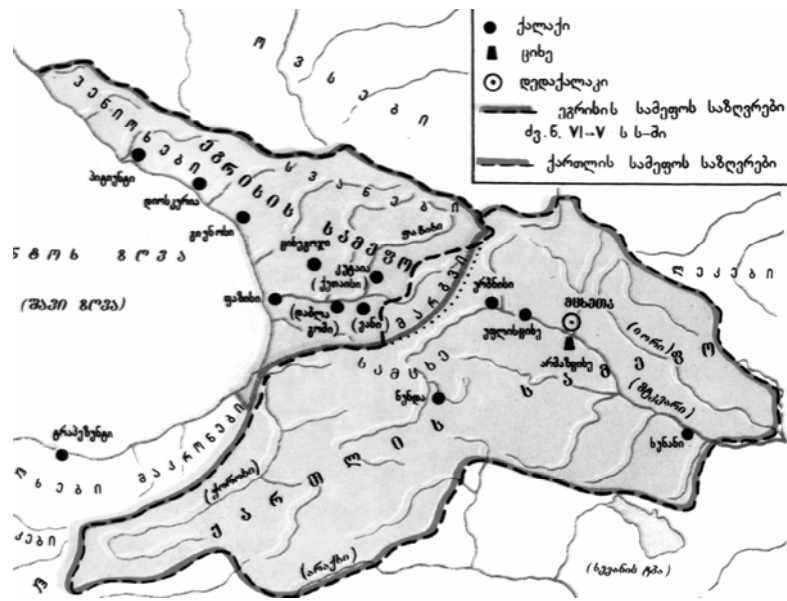
თავადი ჩხეიძეები “...არიან ძველადვე თავადნი იმერეთისა”.² მათი წინაპარნი “ძველადვე”, ე.ი. ძველ დროს “ჩიხორის” თუ ჩიხას ერისთავები იყვნენ. ეს მხარე “მარგვ”-ს ანუ “არგუეთ”-ს წარმოადგენდა.³⁽⁴⁾

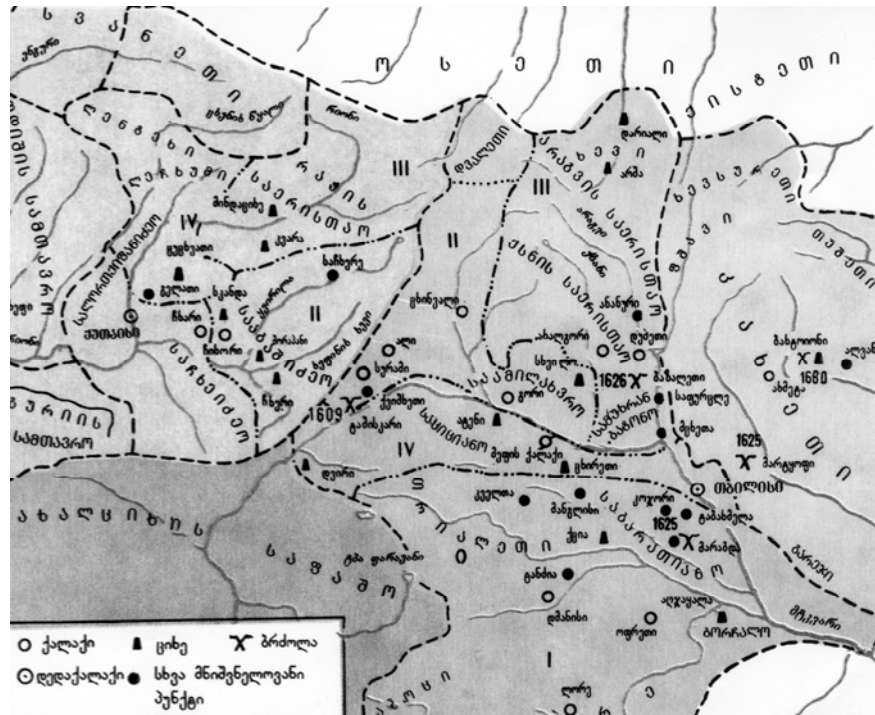
ლეონტი მროველის ცნობით, მარგვის ერისთავი ჯერ კიდევ ქართლის პირველი მეფის - ფარნავაზის (ძვ. წ. აღ. III ს.) დროს იქნა დადგენილი.⁴⁽⁵⁾ “ფარნავაზ..... განაწესა ერისთავნი რვანი და სპასპეტი. ერთი გაგზავნა მარგვის ერისთავად და მისცა მცირეთ მიწითგან, რომელი არს ლიხი, ვიდრე ზღუარადმდე ეგრისისა, რიონს ზემოთ და ამანვე ფარნაოზ აღაშენა ორნი ციხენი შოროპანი და დიმნა”.⁵⁽⁶⁾ “ერისთავი დასუა მარგუეთისა შორაპანს და მისცა მცირე ლიხიდან, ვიდრე ზღუამდე ღადოს მთისა და რიონს შუათი”.⁶⁽⁷⁾ მოგვიანებით მარგვის საერისთავოში შედის თავკვერიც. მისი უფლებები ქართლის დასავლეთ ოლქებზეც ვრცელდებოდა.

საქართველოს შესახებ ძვირფას ცნობებს გვაწვდის იმჟამინდელი ბერძენი გეოგრაფი და ისტორიკოსი სტრაბონი. იგი აღწერს ქართველთა საზოგადოებრივ, სამეურნეო და კულტურულ ცხოვრებას. მისი ცნობით, მარტო რიონზე 120 ხიდი ყოფილა გადებული. რიონ-ყვირილას წყლის მაგისტრალზე შავი ზღვიდან შორაპანამდე, მოძრაობდნენ ხომალდები.⁷⁽⁸⁾ ინდოეთიდან ევროპისაკენ მიმავალი საქონელიც ამავე გზით მოდიოდა: ინდოეთი-შუა აზია-კასპიის ზღვა-მტკვარი-ლიხი-ძირულა-ყვირილა-რიონი-შავი ზღვა-ევროპა. ყოველივე ეს ბუნებრივია სტრატეგიულ დანიშნულებას აძლევდა მარგვის საერისთავოს.

ისტორიამ შემოგვინახა ამ ერისთავთაგან მხოლოდ ერთი სახელი - “ერისთავი მარგვისა და თავკვერისა” ბაკური, რომელიც ვახტანგ I გორგასალის (446-502) დროს მოღვაწეობდა.⁸⁽⁹⁾ სავარაუდოა, რომ “ერისთავი მარგვისა და თავკვერისა” ბაკური, ყოფილიყო ჩხეიძეთა საგვარეულოს წარმომადგენელი. ამის შემდეგ მარგვის ერისთავები ისტორიულ წყაროებში აღარ ჩანან, მათ ცვლიან ჩიხას ერისთავები, რომელთა სამფლობელო დაახლოებით ადრინდელი მარგვის საერისთავოს ტერიტორიას მოიცავს.⁹⁽¹⁰⁾ ისტორიული წყაროები არავითარ ცნობას არ ასახელებენ ასეთ შეცვლასთან დაკავშირებით. სავარაუდებელია, რომ ეს დაკავშირებულია საერისთავოს ადმინისტრაციული ცენტრის ჩიხაში გადატანასთან.

ჩიხას საერისთავო პირველად ქართულ ისტორიულ წყაროში “მატიანე ქართლისა”-ში იხსენიება IX საუკუნის მეორე ნახევრის ამბებთან დაკავშირებით. გაძლიერებულმა აფხაზთა (დასავლეთ საქართველოს) მეფემ გიორგი I-მა (861-873) “დაიპყრა ქართლი” და მან “დაუტევა ერისთავად ჩიხას” თავისი ძმისშვილი ბაგრატი

დემეტრეს ძე.¹⁰⁽³⁾ ისტორიული წყაროდან ჩანს, რომ ჩიხას საერისთავო აღნიშნულ ფაქტამდე არსებობდა და ერისთავად აქ, მანამდე, სანამ მეფე გიორგი I-ის ძმისწული, მეფე დემეტრე I-ის (825-861) - ვაჟი ბაგრატ I გახდებოდა, ვიღაც სხვა იჯდა ერისთავად. ეს ვიღაც სხვა ჩხეიძეთა გვარის წარმომადგენელი უნდა ყოფილიყო. აფხაზთა მეფის გიორგი I-ის გარდაცვალების შემდეგ, მის მიერ დანიშნული ჩიხას ერისთავი “ცოლმან გიორგი მეფისამან მოკლა ძე დემეტრესი, ერისთავი ჩიხისა”.¹¹ ვინ დააყენეს მოკლული ბაგრატის შემდეგ? “მატიანე ქართლისა”-ამაზე არაფერს ამბობს. სავარაუდოა, რომ ეს მკვლელობა ჩიხას ადრინდელ ერისთავთა, ჩხეიძეთა საგვარეულოს მონაწილეობით მოხდა და ამის შემდეგ ჩიხას ერისთავობა ისევ ჩხეიძეებს დაუბრუნდა.¹² ჩიხას ერისთავების ხსენება ამ ცნობაზე წყდება. შემდგომში არც ერთი ისტორიული წყარო აქ ჩიხას ერისთავს და მარგვის ერისთავს არ იხსენიებს. ვახუშტი ბატონიშვილის ცნობის თანახმად, ამ ტერიტორიაზე ჩამოყალიბდა შორაპნის საერისთავო.¹³ არგვეთზე ვახუშტი ბატონიშვილი პირდაპირ ამბობს: “მველად იყო საერისთავო შორაპნისაო”.¹⁴ ერისთავის რეზიდენცია, როგორც ჩანს, შორაპანში გადადის და ამის შესაბამისად საერისთავოც ახალ სახელწოდებას იღებს.¹⁵ მაგრამ შემდეგ შორაპნის საერისთავოს რეორგანიზაცია მოხდა და X საუკუნეში რაჭა ცალკე საერისთავოდ ჩამოყალიბდა, რაც შორაპნის ეკონომიკურ-სტრატეგიული უპირატესობით, ხოლო რაჭის ცალკე საერისთავოდ გამოყოფა კი გეოგრაფიული ფაქტორით უნდა იყოს განპირობებული.¹⁶

X საუკუნიდან - XV საუკუნის მეორე ნახევრამდე რაჭის ერისთავის ადგილს ბაღუაშ კახაბერიძეები, შემდეგ კი ჭარელიძეები იჭერენ.¹⁷

შორაპნის ერისთავობა ჩხეიძეთა საგვარეულოს 1330 წლამდე ჰქონდა, ვიდრე საქართველოს მეფემ - გიორგი V ბრწყინვალემ აქ, დასავლეთ საქართველოს (ლიხთ-

ჩხეიძეთა საგვარეულო ხატი

იქითის) მეფის - მიქელის (1327-1329) ვაჟი - ბაგრატის დასვა.¹⁸ ამის შესახებ ასევე ცნობას გვაწვდის გვიანდელი, 1686 წლის ამაღლებისა და ჯვარცმის ხატის წარწერა: “ქ. ბრძანებითა ღმრთისათა, ძალითა და შეწევნითა ხატისა ამაღლებისათა მე, ჩხეიძემ ბოქაულთუხუცესმა ბატონმა თეიმურაზ, ჟამთ გამოცულილობით ძველთაგან ჩუენის სახლის დანაკარგი შორაპნის ციხე და ქალაქი, მეფის ბაგრატის ბრძანებითა, ძალად ჩემის ხრმლით დავიჭირე. რადგან ჩემმა მოწყალემ ამდენი ხელი მომიმართა, ვიგულე და გულსმოდგინეთ ჩუენ ფრიად ცოდვილმა და ყოველთა კაცთა უცოდვილესმა მე, თეიმურაზ და თანამეცხედრმა ჩემმა ჩხეიძის ასულმა ბატონმა თამარ, ძველთაგან თათართა მიერ დაღუწილი ხატი ესე ამაღლებისა შევამკვეით მურასთ თვალითა მარგალიტითა. ჩუენად სადღეგრძელოთ, ძეთა და ასულთა ჩვუენტა, აღსაზრდელათ და ცოდვათა ჩუენტა საოხად დღეს მას საშინელსა. განკითხვისას ჩემსას. ამინ. ქორონიკონსა ტოდ (1686 წ.).¹⁹

1372 წელს შორაპნის ერისთავის - ბაგრატის გარდაცვალების შემდეგ ერისთავად მისი უფროსი ვაჟი ალექსანდრე ჩანს.²⁰

თემურ ლენგისა და “შავბატკნიანების” თურქმანთა ურდოების მრავალჯერადი შემოსევების შედეგად (XIV-XV სს.) დაუძლურებელ საქართველოში გამძაფრდა შინაპოლიტიკური რღვევის პროცესი. ცალკეულმა ფეოდალებმა დაიწყეს სწრაფვა განცალკევებისაკენ.

XV საუკუნის მეორე ნახევარში საერისთავოში შემავალი სხვადასხვა თავადური საგვარეულოების დამოუკიდებლობისათვის სწრაფვის მიზეზით და ძალისხმევით შორაპნის საერისთავო იშლება. მის ტერიტორიას იმკვიდრებენ იმერეთის სხვადასხვა თავადური საგვარეულოები. შორაპნის საერისთავოს მნიშვნელოვანი ნაწილის მფლობელები რჩებიან ჩხეიძეები, რომლებიც აყალიბებენ ჩხეიძეთა სათავადოს.²¹ ეს იყო არგვეთის სამხრეთი ნაწილი, რომელიც “პირველად

ჩხეიძეთა საგვარეულო ხატი

არგვეთადვე წოდებული... შემდგომად პყრობითა მთავართა ჩხეიძეთაგან საჩხეიძოდ ისახელა”.²² “... პირველად იყო არგვეთის საერისთავო და აწ პირველი სადროშო”.²³ მათი ციხე-ქალაქი და სათავადოს უფროსის რეზიდენცია კვლავ შორაპანი დარჩა, რაც ისტორიკოს გ.ცეციტიშვილის მიხედვით ლოგიკურად გამოიყურება, რადგან მისი გამოკვლევებით ჩხეიძეთა გვარი წარმოშობით არგუეთიდან ლომსიათხევის სოფელ ბორიდან, შორაპნის სანახებიდანაა, რომელიც უძველეს დროიდან დაწინაურებულა.²⁴ შორაპნის ახლო მდებარე სოფელ ტაბაკინში ჩხეიძეებს ჰქონდათ საგვარეულო ეკლესია, რომელიც ისტორიული ცნობების მიხედვით აშენდა VI-VII საუკუნეებში, მისი განახლება მოხდა X-XIII საუკუნეებში, ხოლო ფრესკული მოხატვა XVI საუკუნეში.²⁵ ფრესკებზე ბევრი ისტორიული პირია გამოსახული, მათ შორის ქუთაისის ეპისკოპოსი გერასიმე ჩხეტიძე (ჩხეიძე), რომელიც მოღვაწეობდა XVI ს. 20-იან წლებში, იმერეთის მეფე ბაგრატ III-ის დროს. გერასიმე ჩხეიძემ, როგორც მონასტრის კედელზე წარწერით ირკვევა, საფუძვლიანად შეაკეთა მონასტერი, რომელიც ძლიერ იყო დაზიანებული. მასთან ერთად ეკლესიის აღდგენა-განახლებაში აქტიურად მონაწილეობდნენ სხვა ჩხეიძეებიც. იქვეა გამოსახული ქუთათელი ეპისკოპოსის სიმონის (ჩხეიძის) ფრესკაც. ტაბაკინის მონასტერს თავისი ღირსეული საქმიანობით ერთ-ერთი უპირატესი ადგილი ეჭირა ქვეყანაში.

სათავადო, თავადური გვარის წევრთა გაერთიანებულ, ერთ ფეოდალურ ერთეულად ორგანიზებულ სამფლობელოს ერქვა. სათავადოს მოთავე “დიდებული

ტაბაკინის წმ. გიორგის მონასტრის ხედი

თავადი” საგვარეულო მიწაწყლის, სათავადოს საერთო საქმეებისა და სამოხელეო აპარატის ერთპიროვნული გამგებელი იყო. ადმინისტრაციულ და სასამართლო ფუნქციებს სათავადოს უფროსი ახორციელებდა. ასევე, სათავადოს საგადასახადო შეუვალობა ჰქონდა. ეს ჩანს, როგორც სოლომონ I-ის მიერ 1766 წელს ბაანა ჩხეიძის შვილებისათვის (როსტომი, გიორგი, დავითი, ბექია) ბომბულ წყალობის სიგელიდან, ისე გვიანდელი (1810 წ.) ცნობიდანაც.²⁶

სათავადოს ჩამოყალიბების შემდეგ ჩხეიძეთა სამფლობელოს საზღვრებს ვახუშტი ბატონიშვილი ასე მოხაზავს: აღმოსავლეთით - “ფერსათიდან ჩამოსული მცირე მთა”, დასავლეთით - “საჩინო-სალომინაოს საზღვრის ხაზი რიონიდან ფერსათამდე”, სამხრეთით - “მთა ფერსათისა ანუ ლადოთ ანუ ლომსიათ წოდებული” და ჩრდილოეთით - “მდინარეები ჩხერიმელა, ძირულა, ყვირილა და რიონი”.²⁷

ჩხეიძეთა სათავადო ციხე-ქალაქ შორაპნის გარდა ფლობდა: ჩიხას, ჩიხორს, ფუტს, თრვინს, წიფას, ტაბაკინს, ალავერდს, ზედა დიშს, კიკნაველეთს, ქარჩხაბს, ფერსათს, გვიანდელი ცნობის მიხედვით - სოფელ დიდ ჯიხაიშს.²⁸ ადგილ-მამულები ჰქონდათ ჩხეიძეებს ჭყვიშს, ოზჩას, ბაღდადს, ზეგანს, ჩირგუტს, წყალთაშუას, უხუტს, ფარცხანაყანევს, როხსა და ზეინდარს.²⁹ ჩხეიძეების ყმათა საერთო რაოდენობა ცნობილი არ არის. ვიცით მხოლოდ რომ მათი ყმა გლეხები იყვნენ: არჯევანიძეები, ბაკურაძეები, გიგაშვილები, გიორგობიანები, გოცირიძეები, გუმბერიძეები, დიონისაშვილები, ებანოიძეები, ერთგულიძეები, ვაშაკიძეები, ვაშაყმაძეები, ვერულაშვილები, ზირაქაძეები, თედორაძეები, კარანაძეები, კვირიკაძეები, კოპაძეები, კობოძეები, ლილუაშვილები, ლიპარისშვილები, მეტრეველები, მშვიდობაძეები, ნერგაძეები, ნოზაძეები, ოქროპირაშვილები, ფულარიანები, ფურცელაძეები, შავლაძეები, შენგელიები, ჩაჩანიძეები, ჩუბინიძეები, ცერცვაძეები, წივწივაძეები, ჭაუტიძეები, ჭრილაშვილები, ხიზანიშვილები, ჯანელიძეები და სხვ.³⁰

ჩხეიძეთა აზნაურები იყვნენ: გაბეხაძეები, გოგორიშვილები, დიდიძეები, მაჭავარიანები, მიქაბაძეები, ნემსაძეები, საყვარელიძეები, ჩხეიძეები, ყიფიანები, ჯღერიები.³¹

ჩხეიძეთა სათავადოს თავის სამოხელეო აპარატი ჰქავდა. ისტორიულ საბუთებში იხსენიება: სახლთუხუცესი (1751 წ.), ნაცვალი (1817 წ.) და ხელოსანი (1682 წ.).³²

ტაბაკინის წმ. გიორგის მონასტრის ხედი

შორაპნის საერისთავოს რეორგანიზაციის შედეგად ჩხეიძეთა სათავადოს ჩამოყალიბებიდან მოკლე ხანში იმერეთის მეფე ალექსანდრე II-მ (1484-1510) ჩხეიძეთა სათავადოს წარმომადგენელი ივანე ჩხეიძე 1488 წელს დასვა რაჭის ერისთავად,³³ რაც ამ გვარის რაჭაზე ძველი უფლებების აღდგენად უნდა ჩაითვალოს. 1497 წელს მის ადგილს მისი ძმა კახაბერი იჭერს.³⁴ ამიერიდან რაჭის ერისთავის ტიტული მემკვიდრეობით გადადის მამიდან შვილზე უფროსობის მიხედვით. არგვეთელი სახლიკაცებისაგან ტერიტორიულად განცალკევებულ რაჭის ერისთავებს დროთა ვითარებაში ძველი საგვარეულო სახელი ჩამოსცილდათ და თავიანთი თანამდებობის აღმნიშვნელი “ერისთავი” გაუგვარდათ. რაჭის ერისთავის რეზიდენცია სოფ. წესში იყო, სასახლე, კარის ეკლესია და საძვალე - ბარაკონში.

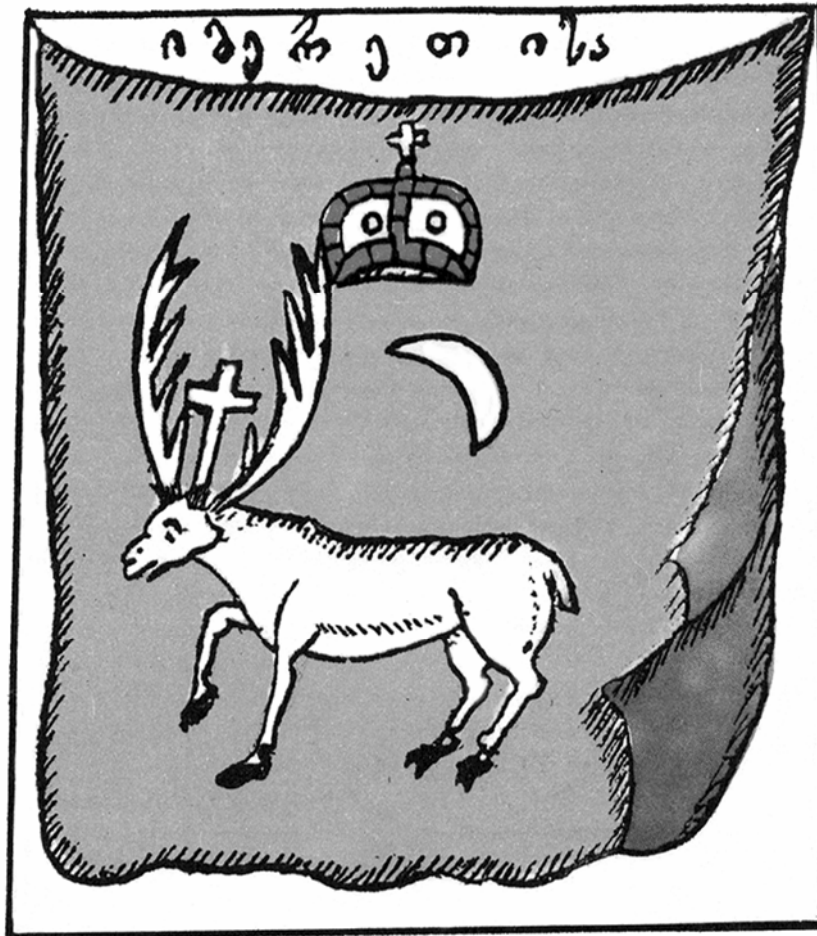

გერასიმე ჩხეტიძის ფრესკა (ტაბაკინის მონასტერი)

რაჭის საერისთავოს ტერიტორია, რომელიც ჩხეიძეებმა ჩაიბარეს ძალზე შეკვეცილი იყო, იგი რაჭის მხოლოდ რამდენიმე სოფელს მოიცავდა და თანაც მასში თავკვერი აღარ შედიოდა, მაგრამ მათ თანდათან იწყეს ყმა-მამულის შემოკრება და XVIII საუკუნის ნახევრისთვის რაჭის თითქმის მთელ ტერიტორიას ფლობდნენ. გაფართოვდა ერისთავთა არა მარტო სამფლობელო, არამედ უფლებებიც, გაიზარდა მათი ძლიერება და დამოუკიდებლობისკენ სწრაფვაც. რაჭის ერისთავები შოშიტა II (1661-1684), პაპუნა II (1684-1696), შოშიტა III (1696-1732), გრიგოლ (1732-1743), ვახტანგ (1743-1750), როსტომ (1750-1769) დიდი გავლენით სარგებლობდნენ ლიხთ-იმერეთში და ლიხთ-ამერეთშიც. მათ ანგარიშს უწევდნენ, იცნობდნენ და აფასებდნენ მეზობელ ქვეყნებშიც. ნიშანდობლივია, რომ 1651 წელს იმერთა მეფის ალექსანდრე III-ის მიერ რუსთა ხელმწიფის ერთგულების ფიცის წიგნზე ხელის მოწერისას გამართულ დარბაზობას პაპუნა I რაჭის ერისთავი არ დასწრებია. ამ წიგნზე მას იმერეთიდან რუსეთისაკენ მიმავალმა ელჩებმა რაჭაში, საკუთარ რეზიდენციაში მოაწერინეს ხელი მისთვის საგანგებოდ დატოვებულ პირველ ადგილზე, მეფე ალექსანდრე III-ის საერო კარისკაცთაგან.³⁵

რაჭის ერისთავთა განსაკუთრებულ მდგომარეობას გამოხატავდა მათი ტიტულატურაც, რომელიც XVIII საუკუნეში გაჩნდა: “ლიხთ იმერისა და ამერის მთავრად და მსაჯულად დადგინებული, მპყრობელი რაჭისა”.³⁶ ან კიდევ “ლიხთ იმერთა სარდალი... მპყრობელი რაჭისა”.³⁷

იმერეთის მეფე სოლომონ I (1752-1784) დასავლეთ საქართველოს 1759 წლის საეკლესიო და საერო კრების დადგენილებაში რაჭის ერისთავს როსტომს ასეთი

იმერეთის სამეფოს გერბი

ტიტულით ამკობს: “კაცთაგან მოწმე ამისი... სპასპეტ-სპასალარი, სტრატოლატი და ვიპატოსი...”.³⁸

რაჭის ერისთავთა აზნაურები იყვნენ: “ბაქრაძეები, ბუბაშვილები, გამრეკელიძეები, გამყრელიძეები, გოცირიძეები, დარახველიძეები, დემეტრაძეები, იაშვილები, ლაჭყევიძეები, ლომინაძეები, ლორთქიფანიძეები, საკანდელიძეები და ჯაფარიძეები”.³⁹

რაჭის ერისთავთა ყმა გლეხები: “არაბიძეები, არველაძეები, არჩვაძეები, ბოჭორიშვილები, ბრეგვაძეები, ბურძენაძეები, გაგნიძეები, გელაშვილები, გოგილაშვილები, გოგობერიშვილები, დაუშვილები, დემეტრაშვილები, კაშიები, კერესელიძეები, კობერიძეები, კრიხელები, კუხიანიძეები, ლილუაშვილები, ლობჯანიძეები, მაისაშვილები, მაკარიძეები, მერკვილაძეები, მეტრეველები, მჭედლიძეები, ნავროზაშვილები, პატარიძეები, რობაქიძეები, საბანიძეები, სვანიძეები, სირაძეები, ტოროშელიძეები, ფოჩხიძეები, ფხაკაძეები, ქრისტესიაშვილები, ხმიადაშვილები, ჩხობაძეები, ხურციძეები და სხვ.”⁴⁰

რაჭის ერისთავების ყმები სამეფო გადასახადებს არ იხდიდნენ. ეს გადასახადები XVII ს. 60-იანი წლებიდან ფაქტიურად ერისთავებს ჰქონდათ მითვისებული.⁴¹

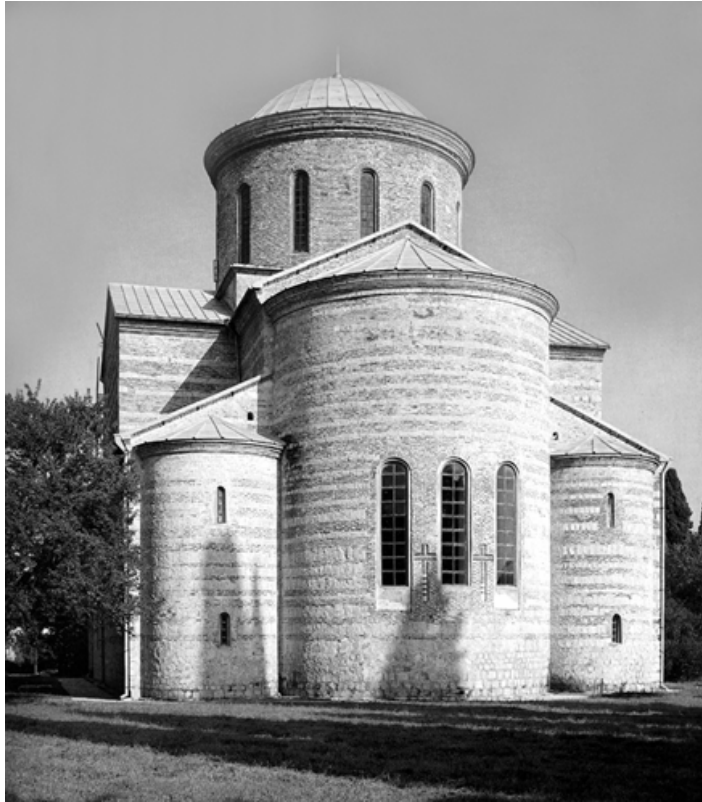
იმერთა მეფე ალექსანდრე II

XV საუკუნეში თავად ჩხეიძეთა მფლობელობაში იყო იმერეთში ყოფილი შორაპნის საერისთავო და რაჭაში მათი განაყოფი - რაჭის საერისთავო. რაჭის საერისთავოს ისტორია და ერისთავთა გენეალოგია ცალკე თემაა, რაც ცალკე წიგნად იქნება გამოცემული.

მოგვიანებით, XVII საუკუნეში, რაჭის ერისთავების ნაწილი ქართლში გადავიდა, რის შესახებაც იოანე ბატონიშვილი თავის თხზულებაში “შემოკლებით აღწერა საქართველოსა შინა მცხოვრებთა თავადთა და აზნაურთა გვარებისა” გვაუწყებს: “ესენი არიან ძველთადაც თავადნი იმერეთისა საერისთავოსა ჩიხორად წოდებულისა... და რომელ უკანასკნელ ამათნი სახლის შვილნი იწოდნენ ერისთავად რაჭისა, ხოლო შემდგომად ამისა ამა ერისთავთაგან დამდაბლებულნი სახლიკაცნი თვისნი მოვიდნენ ქართლსა შინა და მეფემან ვახტანგმან მიუბოძა ადგილნი სურამის კერძოდ და დაასახლა მუნ წელსა 1668, და არიან მუნითგან მოსრულნი ქართლში და აგრეთვე იმერეთში დაშთომილნი ჩხეიძენი”.⁴²

ისტორიამ შემოგვინახა “დიდებულ” თავად ჩხეიძეთა განსაზღვრული ნაწილის სახელები და ცნობები მათი ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ.

ქართულ ისტორიულ წყაროებში თავად ჩხეიძეების ანუ ჩხეტიძეების⁴³ გვარის შესახებ ცნობები გვხვდება იერუსალიმის ჯვრის მონასტრის აღაპებში, რომელიც თარიღდება XIV საუკუნის დასაწყისით, სადაც მოიხსენიება რუსი ჩხეტიძე.⁴⁴ მაგრამ ის ამ დროს ცოცხალი არ არის. მისი მოღვაწეობა XIII საუკუნის მეორე ნახევარზე მოდის. რუსი ჩხეტიძის შემდეგ, 1325 წელს, გვხვდება ჩხეიძეთა საგვარეულოს წევრი გოგატი, რომელსაც მეაბჯრეთუხუცესის სახელო უკავია.⁴⁵ გოგატი მეაბჯრეთუხუცესის შემდეგ, ჩხეიძეთა გვარის შესახებ ქართულ ისტორიულ წყაროებში დიდხანს არაფერი ჩანს. მხოლოდ 1412-1442 წლებში იხსენიება ყელგრძელ ჩხეტიძე, რომელსაც საქართველოს მეფე ალექსანდრე I დიდი (1412-1442) მოწმედ ასახელებს თავის “კარის ვაზირთა შორის”.⁴⁶ მოგვიანებით, 1486-1488 წლების შუალედში, ამილახორის თანამდებობა ივანე ჩხეტიძეს უკავია.⁴⁷ ამავე დროს იმერეთის მეფემ ალექსანდრე II-მ ივანე ჩხეტიძე რაჭის ერისთავად დასვა, ხოლო ამილახორის სახელო მის სახლიკაცს - სანასარს გადასცა. 1488 წელს იმერეთის

ბიჭვინთის ტაძარი

მეფის ალექსანდრე II-ის მიერ გაცემულ ფალავანდიშვილთა სასისხლო სიგელში მოწმეთა შორის დასახელებულნი არიან რაჭის ერისთავი ივანე ჩხეტიძე და მისი სახლიკაცი სანასარ ამილახორი.⁴⁸ ამავე სიგელში დასახელებულნი არიან ასევე ივანე რაჭის ერისთავის ძმები - კახაბერი და აბესალომი და ჩხეტიძეთა გვარის სხვა წევრებიც - ვახტანგი და აბესალომი.⁴⁹

მე-XVI-XVII საუკუნეებში ეს საგვარეულო თავისი ინტელექტის გაფურჩქვნისა და ძლიერების ზენიტს აღწევს და იმერეთის სამეფოში (ნაწილობრივ ქართლშიც), როგორც სასულიერო, ისე საერო სფეროშიც დომინირებს. თავად ჩხეტიძეებს უჭირავთ ისეთი მნიშვნელოვანი სახელოები, როგორცაა: კათალიკოსი, მიტროპოლიტი, მთავარეპისკოპოსი, მეფის კარზე: ამილახორი, მანდათურთუხუცესი, სახლთუხუცესი, მსაჯულთუხუცესი, მოლარეთუხუცესი. ამ დროს იმერეთის სამეფოში მოღვაწეობდა აფხაზთა (დასავლეთ საქართველოს) კათალიკოსი ევდემონი (1557-1578).⁵⁰ XVI საუკუნის მეორე ნახევარში კათალიკოს ევდემონ ჩხეტიძის ზეობაში მოხდა საკათალიკოსო ტახტის მუდმივად ბიჭვინთიდან გელათში გადმოტანა.⁵¹ კათალიკოს ევდემონ ჩხეტიძე ცნობილი პიროვნება იყო დასავლეთ საქართველოს ისტორიაში. მის სახელთან დაკავშირებულია მრავალი ხელნაწერის გადაწერა, გელათის სამონასტრო კომპლექსის საამშენებლო-სარესტავრაციო სამუშაოები, მოკვის საყდრისა და ბიჭვინთის ღვთისმშობლის ხატის “შემკობა” და სხვ.⁵² კათალიკოს ევდემონის ფრესკული გამოსახულება შემორჩენილია გელათის ღვთისმშობლის ტაძრის ჩრდილოეთ კედელზე საქართველოს მეფის დავით IV აღმაშენებლისა და იმერეთის მეფის ბაგრატ III-ის შორის. კათალიკოს ევდემონი დაკრძალულია გელათში “საფლავსა შინა მეფეთასა”, წმინდა გიორგის ეკლესიაში.⁵³

აფხაზთა (დასასავლეთ საქართველოს) კათალიკოსი ევდემონ
ჩხეტიძე და მეფე დავით IV

სწორედ ამ პერიოდში, ბაგრატ III-ის მეფობის დროს ხდება დანგრეული ეკლესია მონასტრების აღდგენა და ახალი საეპისკოპოსოების დაარსება. საეპისკოპოსო კათედრებზე მეფე თავის ერთგულ ფეოდალებს ნიშნავს. კერძოდ, ხუთ საეპისკოპოსო კათედრას ჩხეტიძეთა საგვარეულოს წარმომადგენლები განაგებენ. ამ დროს მოღვაწეობდნენ: ქუთათელი ეპისკოპოსი გერმანე,⁵⁴ ასევე მისი მომდევნო ქუთათელი - სვიმონი,⁵⁵ ხონელი ეპისკოპოსები მანოელ⁵⁶ და ზაქარია,⁵⁷ ბედიელი მიტროპოლიტი გერმანე,⁵⁸ ჯუმათელი ეპისკოპოსი სიმონი,⁵⁹ მოქველი მთავარეპისკოპოსი ფილიპე⁶⁰ და თავადი ხოფილანდრე⁶¹ ჩხეიძეები. ხოფილანდრე ჩხეიძე ცნობილია იმითი, რომ მან “გამოაპარა” გელათის სამრეკლოდან ლევან I დადიანი 1546 წელს, რომელიც იმერთა მეფე ბაგრატ III-ის (1510-1565) წინააღმდეგ გამოსვლისათვის იქ იყო ჩაკეტილი.⁶²

მე-XVI საუკუნის ბოლოს თავადი ჩხეიძეები თავადთა იმ ჯგუფში არიან, რომელიც იმერეთის მეფეებს, ლევანს (1585- 1590) და როსტომს (1590-1605), განუდგნენ და იმერეთში მოლაშქრე ქართლის მეფე სიმონ I-ის (1556-1600) მხარეზე გადავიდნენ.⁶³ თავად ჩხეიძეების როლი იმერეთის სამეფოს პოლიტიკურ ცხოვრებაში ფრიად თვალსაჩინო ხდება და ზენიტს აღწევს XVII საუკუნის 30-იანი წლებიდან.

ამ დროს იმერეთის მეფე გიორგი III (1605-1639) “იმერეთის ბოქაულთუხუცესს” თეიმურაზ ჩხეიძეს დიპლომატიური მისიით აგზავნის ირანის შაჰის სეფი II-ის (1629-1642) კარზე და 1633 წელს ქართლის მმართველად

იმერთა მეფე ბაგრატ III

გამოგზავნილ როსტომს (1633-1658) მოჰყვება საქართველოში სხვა ქართველ თავადებთან ერთად.⁶⁴

იმერთა მეფის ალექსანდრე III-ის (1639-1660) 1651 წლის ცნობილი ფიცის წიგნში, იმერეთის ყველა თავადური გვარის წარმომადგენლებთან ერთად ხელს აწერს ლევან ჩხეიძე.⁶⁵

თავად ჩხეიძეთა გავლენის ზრდას ხელს უწყობდა ის ფართო ნათესაური კავშირები, რომლებიც მათ ჰქონდათ იმერეთისა და ქართლის მეფე-თავადებთან.

თავად ქექაოზ ჩხეიძის თანამეცხედრე იყო ქართლის მეფე ლუარსაბ I-ის (1527-1556) ასული, რომლის სახელი უცნობია.⁶⁶ ეს ირკვევა ქართლის მეფის ბაგრატ VII-ის (1616-1619), თანამეცხედრის, დედოფალ ანას და მისი ვაჟის - მეფე სიმონ II-ის წყალობის წიგნიდან, რომელიც გაცემული იყო 1619 წელს: “ჩვენ, დედოფალთ-დედოფალმან პატრონმან ანამან და ძემან ჩვენმან პატრონმან მეფემან სვიმონ თქვენ ჩვენს მამიდაშვილსა ჩხეიძესა პატრონსა გორგასალს და შვილთა თქვენთა ბეჟანს, ქაიხოსროს და დავითს... გიბოძეთ კალეთი ვახტანგ ციციშვილის კერძო”.⁶⁷ ამასვე ადასტურებს მეფე როსტომის წყალობის სიგელიც, რომელიც გაცემულია 1633 წელს.⁶⁸ გორგასალ ჩხეიძის ალალი ბიძები იყვნენ ქართლის მეფეები: სიმონ I, დავით XI (დაუდ-ხანი), ბიძაშვილები: გიორგი X, ბაგრატ VII და როსტომი.

თავად ჩხეიძეთა ნათესაური კავშირი აღნიშნულ მეფეებთან და მათ შთამომავლებთან მნიშვნელოვან გავლენას ახდენდა მათ პოლიტიკურ ორიენტაციასა და ცხოვრებაზე. ზიგიერთი გამონაკლისის გარდა ჩხეიძეები მხარში ედგნენ ქართველ მეფეებს ერთიანობისათვის ბრძოლაში და მათი ერგულებისათვის “იქნევდნენ ხმალს”.

თავად ქექაოზ ჩხეიძის შვილის - გორგასალის მეუღლე იყო ცნობილი მხედართმთავრის და პოლიტიკური მოღვაწის - გიორგი სააკაძის ასული, რომლის სახელი უცნობია. გიორგი სააკაძისა და თავად ჩხეიძეთა მოყვრობის შესახებ ცნობებს გვაწვდის მეფე ვახტანგ VI-ის სიგელი, რომელიც გაცემულია მოლარეთუხუცეს სეხნია ჩხეიძის სახელზე: “ჩვენ... ერანის სპასალარმან და ადრებეჟანის ბეგლარბეგმა

ქართლის მეფე სიმონ I

ვახტანგ და თანამეცხედრემან ჩვენმან დედოფალთ-დედოფალმან ჩერქეზეთის ბატონის ასულმან რუსუდან, პირმშომან და სასურველმან ძემან ჩვენმან... მეფეთ-მეფემან და თვითხელმწიფემან პატრონმან შაჰნავაზმან (იგულისხმება ვახტანგ VI ვაჟი ბაქარი. ი.ბ., შ.ჩ.) შეგიწყალეთ და გიბოძეთ ესე წყალობის წიგნი და სიგელი შენ ჩვენსა ერთგულსა და წესისაებრ თავდადებით ნამსახურსა კარისა ჩვენისა მოლარეთუხუცეს სეხნიასა და შვილსა შენსა გიორგის ასე და ამა პირსა ზედა... ვითარცა ნამსახური იყავი ყადარსე ქირმანს და ისპანს და ორი შენი ძმაც ყანდაარს ჩვენს ძმას სპასალარს ქაიხოსროსათვის დაიხოცნენ. მისის სამუქფოთ ჩვენს ეს წყალობა გიყავით, ვითაცა უწინ ბედნიერს პაპაჩვენს მეფეს შანავაზს თავისი დეიდაშვილის პაპაშენის ბეჟანისათვის ქვემო ბოლნისი წყალობა ექნა და ჟამთა ვითარებით ჩვენის საქმისთვის ერეკლე მეფეს წაურთმია, ახლა რადგან პაპა-მამათა ნაქონი იყო, ჩვენც თქვენთვის გვიბოძებია ქვემო ბოლნისი”.⁶⁹

გორგასალ ჩხეიძე, გიორგი სააკაძესთან ნათესაობის გამო, მას მხარს უჭერდა და ბოლომდე მისი ერთგული დარჩა. გორგასალ ჩხეიძე ბაზალეთის ტბასთან დამარცხებულ გიორგი სააკაძეს თურქეთში თან გაჰყვა. თურქეთში ის ცნობილი იყო ფარად-ფაშის სახელით. ეს ჩანს იოსებ თბილელის პოემიდან “დიდმოურავი”, სადაც დასახელებულია ფარად-ფაშა: “ფარად-ფაშა ხომ სიძედ მყვა, თავდადებ ჩემთვის მკვდარია”.⁷⁰

ფარსადან გორგიჯანიძის ცნობით, როცა გიორგი სააკაძე და მისი თანხლები პირები თურქეთში ჩავიდნენ, “სამი-ოთხი საფაშო სარჩოდ გაუჩინეს, დიდნი პატივი დასდევს”.⁷¹ ერთ-ერთი საფაშოს ფაშად, როგორც ჩანს, გორგასალ ჩხეიძე უნდა ვივარაუდოდ.⁷²

გორგასალ ჩხეიძის ერთ-ერთი ვაჟი, ბეჟანი თავის პაპას - გიორგი სააკაძეს ახლდა თურქეთში, როდესაც თურქმა ჯალათებმა მუხანათურად უღალატეს მას. დიდი ვეზირის - აზამის ბრძანებით გიორგი სააკაძე და მისი თანხლები პირები დაუტყვევებიათ. გორგასალ ჩხეიძე სრულიად შემთხვევით ასცდა დაპატიმრებას.

ქართლის მეფე როსტომ

თურქმა ჯალათებმა დატყვევებულები თვლით ჩაიბარეს და შესაბამისი რიცხვით მათი მოკვეთილი თავები უნდა წარედგინათ დიდი ვეზირ აზამისათვის. თავად გორგასალ ჩხეიძემ უმაგალითო თავგანწირვა გამოიჩინა და თავისი ვაჟი ბეჟანი სიკვდილს გადაარჩინა. ბერი ეგნატაშვილი გვაუწყებს: “აზამ ვეზირს ხონთქრის და ჰყავანდა ცოლად, და რა ესე ამბავი მოუვიდა ხონთქარსა, იამა დიდად და დიდი სახელი და ხმა დაუვარდა მოურავს. მაშინ იწყინა ხონთქრის დამან, რომელი ედგა ვეზირსა, და მისწერა წიგნი: “როგორი საქმე არის და ან როგორ გეკადრებაო, სულ მოურავის სახელი მოდის და შენი არაო”. მაშინ უღალატა ვეზირმან; დაჰპატიჟა და ღალატით მოკლა მოურავიცა და შვილებიცა და გამგებელი ქაიხოსრო და, რაცა ჰყავანდა, ყოველივე ამოუწყვიტა. ერთი შვილი ახლდა თანა ავთანდილი, მოუკლეს იგიცა. მაშინ თან ახლდა გორგასალ და შვილი მისი ბეჟან, და წააყენეს ბეჟან სასიკუდილოდ. მაშინ შეეხუეწა და ქრთამი მისცა იასაულს, რომ მაგ ჩემს შვილს კი ნუ მოკლავ და მე მომკალი, ჩემი თავი ანგარიშში გაგეთელებაო და მაგას ნუ მომიკლავო. მაშინ ისმინა მტარვალმან და არღარა მოუკლა შვილი, თვით გორგასალ მოკლა; თავი მოსჭრა, მიიტანა და ანგარიშში გააროინა. ბეჟან მორჩა და წარმოვიდა”.⁷³ ვახუშტი ბატონიშვილის ცნობით: “განრისხმა ვეზირ-აზამი, შეიპყრა ქაიხოსრო, მოურავი და ყოველნი ქართველნი მათ-თანანი და წარკუეთნა ყოველთა თავნი. რამედ გორგასლის შვილს ბეჟანს რა ჰკუეთდენ თავსა, ეტყოდა მამა-მისი მტარვალსა მას ნიჭის მიცემითა: “მე მომკუეთე თავი და განუტევე ძე ჩემი”. რამეთუ იგი განტევებულ იყო ნიჭისა მისთვის. განუტევა ბეჟან და წარკუეთა თავი გორგასალს”.⁷⁴ ბეჟან ჩხეიძე ქართლს დაბრუნდა და მალე როსტომ მეფის მფარველობის ქვეშ აღმოჩნდა. შემდგომში ბეჟან ჩხეიძე იმერეთში მოღვაწეობს, სადაც

გიორგი სააკაძე

სახლთუხუცესის სახელოს დებულობს. (შემდგომში ბეჟან ჩხეიძის ასული, იმერეთის მეფის გიორგი III-ის ვაჟიშვილის - მამუკას თანამეცხედრე ხდება).

XVII საუკუნის 30-60-იანი წლების ისტორიულ საბუთებში გვხვდება ცნობები თავად ხუცია, გიორგი, ბანანა (ბაანა), სახლთუხუცეს ბეჟია (ბეჟან) და მისი ვაჟის ოტია ჩხეიძეების შესახებ,⁷⁵ სასულიერო სფეროდან - ქუთათელი ეპისკოპოსი ბასილი.⁷⁶

XVII საუკუნის 30-50-იან წლებში იმერეთის მეფე ალექსანდრე III-სა და სამეგრელოს მთავარ ლევან II დადიანის (1611-1657) შორის ატყდა ბრძოლა დასავლეთ საქართველოში გაბატონებისათვის. ამ ბრძოლაში თავად ჩხეიძეები მხარს მეფე ალექსანდრე III-ს უჭერდნენ, ხოლო ლევან II დადიანს ეხმარებოდა ქართლის მეფე როსტომი და ირანის შაჰი სეფი II. ასეთი მოკავშირეებით ზურგამაგრებული ლევან II დადიანი, “ნამეტნავად გაძლიერებულიყო და იმერეთი დაეჩაგრა”.⁷⁷ ამიტომ მეფის მომხრეები ბეჟან (ბეჟია) და სხვა ჩხეიძეები “დადიანის ძალით იმერეთით გაყრილნი იყვნენ და ლევან II დადიანისაგანვე დევნილი იმერთა მეფის ალექსანდრე III-ის ძმასთან - მამუკა ბატონიშვილთან ერთად ახალციხის ფაშასთან - იუსუფთან (1635-1647) აფარებდნენ თავს. ბეჟან ჩხეიძე ასევე ნათესაობითაც იყო დაკავშირებული მამუკა ბატონიშვილთან. ბეჟან ჩხეიძის ასული, რომლის სახელი უცნობია, მამუკა ბატონიშვილის თანამეცხედრე იყო.⁷⁸

მამუკა ბატონიშვილი და მისი მომხრე თავადი ჩხეიძეები ახალციხიდან ქართლში გადავიდნენ და “სომანეთის ჭალაში” დადგნენ. თავად ჩხეიძეებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს იმ შეთქმულებაში, რომელიც ქართლის მეფის როსტომის (1633-1658) წინააღმდეგ მოეწყო ნოდარ ციციშვილისა და სხვა თავადების თაოსნობით. შეთქმულებს ქართლში იმერეთის ბატონიშვილის - მამუკას გამეფება უნდოდათ.⁷⁹ მაგრამ შეთქმულები დამარცხდნენ. მამუკა ბატონიშვილი იძულებული გახდა ახალციხეში გადასულიყო. მისი მომხრე თავადი ჩხეიძეები ქართლში დარჩნენ და მეფე თეიმურაზ I-ის მხარეზე იბრძოდნენ, მაგრამ თეიმურაზ I-ის მომხრე თავადთა ჯგუფი როსტომ მეფესთან ბრძოლაში დამარცხდა. თავადი

გელათის სამონასტრო კომპლექსი

ჩხეიძეები მეფე როსტომს ტყვედ ჩაუვარდნენ და მან ისინი ირანს გაგზავნა. რამდენიმე წლის შემდგომ მეფე როსტომმა თავადები გიორგი და ოტია ჩხეიძეები ირანიდან “მოაყვანინა”, ხოლო თავადები ბექან და ხუცია ჩხეიძეები “ყაენის კარს დარჩნენ”.⁸⁰

იმერთა მეფე ალექსანდრე III

იმ პოლიტიკურ დაჯგუფებებში, რომელნიც XVII საუკუნის 30-იან წლებში როსტომ მეფისა და თეიმურაზ I-ის ირგვლივ შეიქმნა, თავადი ჩხეიძეები და თავად აბაშიძეების უმეტესი ნაწილი ქართველობისათვის მებრძოლი თეიმურაზისა და მისი მოკავშირე იმერეთის მეფის - ალექსანდრე III-ის მხარეზე იდგნენ. ასეთ ვითარებაში თავადმა ღონენა აბაშიძემ იმერეთის მეფის ვასალობა აღარ ინება, “გათათრებულ” როსტომ ქართლის მეფეს ეყმო და მისი ერთგული გახდა. დალატისათვის ღონენა მოაკვლევინა მისივე ძმამ პაატამ (აბაშიძეთა საგვარეულოს მეთაურმა). მეფე როსტომმა “იწყინა”, რომ მის საბრძანებელში სხვა ქვეყნიდან (იმერეთიდან) ამ რიგი საქმე კადრეს და პაატას სახლკარის და მამულის ასაოხრებლად, 1638 წელს ზემო ქართლის სარდალი იოთამ ამილახვარი ლაშქრით გაგზავნა. პაატას მამული დაარბიეს, ხოლო აბაშიძეთა მამველ მეზობელ თავად ბანანა ჩხეიძეს “თავი მოკვეთეს”.⁸¹

XVII საუკუნის მეორე ნახევარში ისტორიულ სარბიელზე მოღვაწეობდნენ: ჭყონდიდელი ევდემოს,⁸² სახლთუხუცესი სეხნია, სუფრაჯი ოტია,⁸³ ქვითირის მოურავი ოტია და მისი შვილი ბეჟან,⁸⁴ იმერეთის დედოფლის სახლთუხუცესი როსტომ⁸⁵ და ბოქალთუხუცესი თეიმურაზ⁸⁶ ჩხეიძეები.

1660-1666 წლებში აფხაზთა კათალიკოსად იჯდა სვიმონ ჩხეტიძე, რომელმაც ქუთათელობაც შეინარჩუნა. ისტორიულ საბუთებში ის იხსენიება “ქუთათელ-კათალიკოსად”.⁸⁷ მის მიერ უნდა იყოს აშენებული სოფელ თხილთაწყაროს ეკლესია, რომლის საკურთხეველში შემორჩენილი ნუსხური წარწერა გვაუწყებს: “ქ. მს~სნე ორ ს~სფვლსა შინა ამის ეკლესიის აღმშენებელი ჩხეიძე სიმეონ”.⁸⁸ საყურადღებოა ის, რომ XVII საუკუნეში ქუთათელ ეპისკოპოსად ძირითადად მხოლოდ ჩხეიძეთა საგვარეულოს წევრები სხედან.⁸⁹ ამ საუკუნეში იხსენებიან აგრეთვე საერო სფეროში: შეღან, სვიმონ, მამუკა, ხოსია, პაატა, ქაიხოსრო და გიორგი ჩხეიძეები.⁹⁰

მამუკა ბატონიშვილი

XVII საუკუნის 50-60-იან წლებში მეტად მნიშვნელოვან ფიგურას იმერეთის სამეფოში წარმოადგენდა სვიმონ კათალიკოსის (1660-1666) ძმა - სეხნია სახლთუხუცესი. სეხნია ჩხეიძე ჯერ კიდევ იმერთა მეფის ალექსანდრე III-ის (1639-1660) მეფობის დროს წინაურდება. მეფე ალექსანდრე III-ის 1660 წლის სიგელებში სეხნია ჩხეიძეს უკვე სახლთუხუცესის სახელო უჭირავს.⁹¹ სახლთუხუცესი სეხნია ჩხეიძე უფრო “განდიდნა” ალექსანდრე III-ის გარდაცვალების შემდეგ. ბაგრატ IV მეფობაში (1660-1681) სეხნია ჩხეიძე პირველი კაცია. ბაგრატ IV მას თავის “დიდ ბოიართაგან” პირველ რიგში ასახელებს. სეხნია ჩხეიძე, თავის ძმის, სვიმონ კათალიკოსისა და სხვათა “დიდის ცდითა”, ბაგრატ IV-ს 1663 წელს დაეხმარა იმერეთის ტახტის დაბრუნებაში.⁹²

ბაგრატ IV მეფობის პერიოდში, როცა იმერეთში ცენტრალური ხელისუფლება ძალზე შესუსტებულია, თავადები “მიიტაცებდიან თავის თვისთა მხარეთა... აღრევა იყო მორჩილება ეგდენი მეფითა”, იყო ტყვითა სყიდვა და ქვეუნის ციხე-სიმაგრეებს თურქები იპყრობდნენ.⁹³ ასეთ პირობებში სეხნია ჩხეიძე განუდგა მეფე ბაგრატ IV-ს - “იწყო... ერთგულება ფაშისა” და 1666 წელს მოიყვანა თურქები და მათ ქუთაისის ციხე ჩააბარა.⁹⁴ სამეფო სატახტო ქალაქის ციხის თურქების მიერ დაკავებამ “ყოველივე იმერი” შეაშფოთა. მხოლოდ 1667 წელს მოხერხდა ბეჟან ლორთქიფანიძის თაოსნობით, თურქებისაგან ქუთაისის ციხის განთავისუფლება, მაგრამ ისიც მოკლე ხნით.⁹⁵ 1669 წელს სეხნია ჩხეიძე კვლავ განუდგა იმერთა მეფეს ბაგრატ IV-ს და ქუთაისის ციხე “ზაკვით” აიღო და ხელმეორედ თურქებს ჩააბარა.⁹⁶ ამიერიდან ქუთაისის ციხე თურქების ხელში იყო 1770 წლის 6 აგვისტომდე, როდესაც მეფე სოლომონ I-მა რუსთა ჯარის დახმარებით კვლავ დაიბრუნა ქუთაისი.⁹⁷ სეხნია ჩხეიძეს მიემხრო იმერეთის თავადების დიდი ნაწილი და ასევე სამეგრელოს მთავარი ლევან III დადიანი (1660-1681). ჩხართან მომხდარ ბრძოლაში ბაგრატ IV-მ გაიმარჯვა. სეხნია ჩხეიძე დაილუპა ამ ბრძოლაში, ხოლო ლევან III დადიანი გაიქცა სამეგრელოში.⁹⁸ ჩხარის ბრძოლის შემდეგ, ბაგრატ IV-მ კვლავ “დაიპყრა... უმეტესად იმერეთი”.⁹⁹ მიუხედავად სეხნიას ჩხეიძის ორგულობისა, ბაგრატ IV-ს ჩხეიძეები მკაცრად არ დაუსჯია. მეფემ მხოლოდ სახლთუხუცესობა ჩამოართვა მათ და საზვერელ ჩიჯავაძეს გადასცა.¹⁰⁰ თავად ჩხეიძეებთან დამოკიდებულების გამწვავებას ბაგრატ IV მაშინ მოერიდა. ახლო ხანშიც მდგომარეობა შეიცვალა. თავად ჩხეიძეთა საგვარეულოს წევრმა - როსტომმა დიდად უერთგულა ბაგრატ IV-ს, აცნობა მას მის სამტროდ მომავალ ახალციხის ფაშისა და გიორგი III გურიელის (1664-1683) გეგმა¹⁰¹ და ამ საქციელით თავისი გვარის დანაშაული ნაწილობრივ გამოისყიდა. მოგვიანებით როსტომ ჩხეიძემ 1685 წელს მიიღო დედოფლის სახლთუხუცესის სახელო. ამასობაში საზვერელ ჩიჯავაძე ბაგრატ IV-ის მეტოქეებთან 1679 წლის ბრძოლაში დაილუპა და მისი სიკვდილის შემდეგ ბაგრატ IV-მ სახლთუხუცესის სახელო თავად ჩხეიძეთა საგვარეულოს წევრს - გიორგის გადასცა.¹⁰²

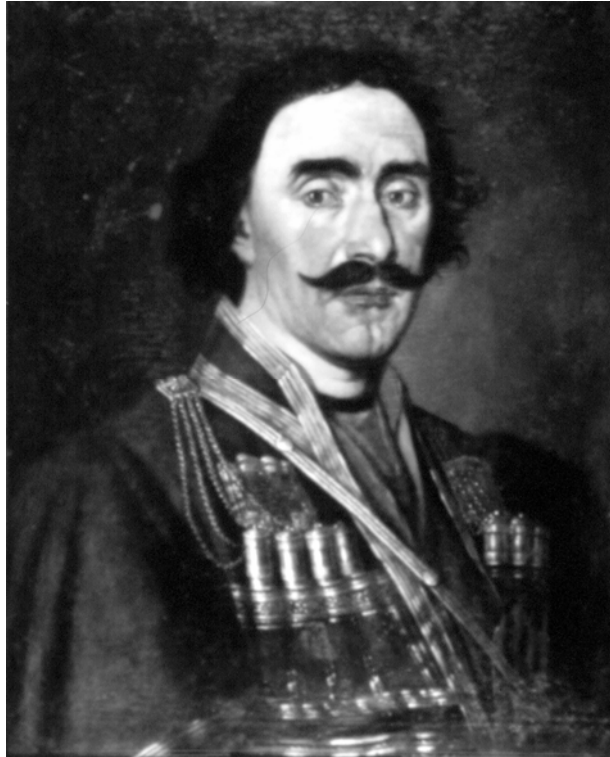
მე-XVII-XVIII საუკუნეების მიჯნაზე, ისტორიულ დოკუმენტებში ჩანს თავადი გაბრიელ ეგორის ძე ჩხეიძე, რომელიც 1699 წელს მოსკოვში გამგზავრებულია და იქ საცხოვრებლად დარჩენილ იმერეთის მეფე არჩილ II-ის “სახლში გაზრდილი და დაბერებულია”. მან რუსეთში გაატარა დარჩენილი სიცოცხლე ვაჟიშვილებთან (მატვეი, ალექსანდრე, ივანე) ერთად (მათ შესახებ იხილეთ ქვემოთ) და მოღვაწეობდა როგორც მწიგნობარი და მთარგმნელი.

ქუთაისის ბაგრატის ტაძარი

მე-XVIII საუკუნის დასაწყისიდან თავად ჩხეიძეები თანდათან ქვეითდებიან. გაძლიერებულ თავად აბაშიძეთა სახით მათ უჩნდებათ სასტიკი მეტოქეები. იმ ბრძოლაში, რომელიც გაჩაღებულია დასავლეთ საქართველოში პირველობისათვის, თავადი ჩხეიძეები იმერეთის მეფის მხარეზე იბრძვიან. იმერეთის მეფის - გიორგი VI-ის (1703-1720) წინააღმდეგ გამოსულ გიორგი-მალაქია აბაშიძის და მისი მომხრეების - გიორგი ლიპარტიანის და რაჭის ერისთავ შოშიტა III-თან ბრძოლაში 1709-1711 წლებს შორის დაიღუპა სახლთუხუცესი გიორგი ჩხეიძე.¹⁰³ მას შემდეგ, რაც გიორგი VI-ს დაუახლოვდა ზურაბ აბაშიძე, ჩხეიძეთა გვარის წარმომადგენლები - ოტია და სახლთუხუცეს სეხნიას შვილიშვილი პაატა მეფის მეტოქე მამია III გურიელის (1689-1714) მხარეზე გადავიდნენ და მასთან ერთად იბრძოდნენ ჩხარის ომში 1712 წელს გიორგი VI-ის წინააღმდეგ.¹⁰⁴ მოგვიანებით, როგორც კი გიორგი VI-ის მემკვიდრე ალექსანდრე V-მ (1720-1752) ზურაბ აბაშიძისა და მის მოკავშირე სამეგრელოს მთავარ ბეჟან დადიანთან (1714-1728) ბრძოლა დაიწყო, ოტია ჩხეიძე მეფისა და მის მომხრე რაჭის ერისთავ შოშიტა III-ს დაუკავშირდა და ამ ბრძოლას შეეწირა 1720-1721 წლებს შორის. რაჭის ერისთავი შოშიტა III “ქრთამს” პირდებოდა ახალციხის ისაყ ფაშას, თუ ახალგაზრდა ალექსანდრე V-ის “მეურვეობას” მისცემდა. მაგრამ, სამეგრელოს მთავარმა ბეჟან დადიანმა, დაასწრო “ქრთამის” მიცემაში. ისაყ ფაშამ იგი მიუჩინა მეფეს “მოურვედ”, ხოლო შოშიტა III-ის თავდებ ოტია ჩხეიძეს თავი მოჰკვეთა.¹⁰⁵

თავად აბაშიძეებსა და თავად ჩხეიძეებს შორის ბრძოლა იმერეთის სამეფოში პირველობისათვის, ამ უკანასკნელთა დამარცხებით დამთავრდა. ჩხეიძეთა ციხე-ქალაქის შორაპნის ჯერ კიდევ “ძველთაგან” მიმტაცებლად, სავარაუდოა, ვიგულისხმოთ თავად აბაშიძეთა საგვარეულო. ამ “დანაკარგს” (შორაპნის ციხე-

იმერთა მეფე სოლომონ I

ქალაქს) 1660-1681 წლებში ბოქაულთუხუცესი – თეიმურაზ ჩხეიძე “ხმლით” იბრუნებს, მეფე ბაგრატ IV-ის ბრძანებით,¹⁰⁶ მაგრამ მცირე ხნით. XVII-XVIII საუკუნეების მიჯნიდან მოყოლებული, თავად ჩხეიძეები სამუდამოდ კარგავენ შორაპანს. იგი ჯერ კიდევ გიორგი აბაშიძის მიერაა მიტაცებული, ხოლო ამ უკანასკნელის ქართლში გაქცევის შემდეგ (1711 წ.) შორაპანს მისი შვილი ლევანი ფლობს. 1726 წელს კი ის ზურაბ აბაშიძემ მიიტაცა, რომელმაც 1730 წელს ეს ციხე თურქებს გადასცა. 1757 წელს შორაპანის ციხე სოლომონ I-მა თურქი ოკუპანტებისაგან გაანთავისუფლა, თავად ჩხეიძეების მოქიშპე აბაშიძეებმა მოახერხეს რა დიპლომატიური შეთანხმება იმერეთის მეფესთან, ეს ერთგვარი “დაზავება” მათ ჩხეიძეების წინააღმდეგ გამოიყენეს: ზურაბ აბაშიძემ “მოსწყვიდნა ბანაშვილნი ჩხეიძენი...” და “დაიპყრა მამული მათნი”.¹⁰⁷ ადგილმამულთან ერთად ჩხეიძეებმა დაკარგეს თავიანთი სამკვიდრო სახელოები, ესეც აბაშიძეებმა და სხვა თავადებმა “იქრთამეს” (იხ. რუკა: ქართლი და იმერეთი XVII ს.).¹⁰⁸ თავადმა ჩხეიძეებმა საგვარეულო რეზიდენცია გადაიტანეს დიშში, “სადაც ჰყო პირველმან მეფემან ფარნაოზ ციხე მტკიცე”. ამიერიდან აქ ჰქონდათ მათ სასახლე, ციხე-სიმაგრე, საგვარეულო ეკლესია და სასაფლაოც. მანამდე საგვარეულო სამკვლევო ქუთაისის ღვთისმშობლის ეკლესიაში იყო.¹⁰⁹

ამგვარად, XVIII საუკუნის დასაწყისი იყო თავად ჩხეიძეთა საგვარეულოს ძლიერების დასასრული. აღიშნული პერიოდიდან მათი სამფლობელო განისაზღვრება ზედა დიშით და მისგან განცალკევებით, კიდევ ჯიხაიშს, ბაღდადს და სხვაგან მხოლოდ ზოგიერთი ადგილ-მამული აქვთ შერჩენილი.¹¹⁰ ასევე თავად ჩხეიძეთა ქართლის შტოს ეკუთვნოდა სოფელი იტრია, სურამის მახლობლად.

ჩხეიძეთა ქართლის შტოს მიეკუთვნებოდა ცნობილი ისტორიკოსი - მოლარეთუხუცესი სეხნია ჩხეიძე, რომლის კალამს ეკუთვნის ისტორიული თხზულება “ცხოვრება მეფეთა”, სადაც აღწერილია ქართლ-კახეთის და ირანის

ისტორიული მოვლენები, რომლის უშუალო მონაწილე თვითონ ავტორი იყო,¹¹¹ იგი გახლდათ აგრეთვე ქართლის სამეფოს დიპლომატი.

იმერთა მეფე სოლომონ II

სეხნია ჩხეიძე, რომელიც ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა მე-XVII საუკუნის 70-იანი წლებიდან - მე-XVIII საუკუნის 40-იან წლებში, ქართლის მეფის სამსახურში “იქნევდა ხმალს”. იგი ჯერ კიდევ 16-17 წლის ყმაწვილი მონაწილეობდა გიორგი XI-ის ლაშქრობაში არაგვის საერისთავოს დასამორჩილებლად. შემდეგ კი 1696 წელს სპარსეთში ისპაჰანს მიჰყვება ქაიხოსრო ბატონიშვილს, სადაც მასთან ერთად დაჰყო 7 წელი. 1699 წელს შაჰ ჰუსეინმა (1694-1722) ბატონიშვილი ლევანი და სეხნია ჩხეიძე ბელუჯების წინააღმდეგ საბრძოლველად გაგზავნა, სადაც სეხნიას დიდი ვაჟკაცობა გამოუჩენია და თანაც ბატონიშვილი სიკვდილს გადაურჩენია. 1700 წელს სეხნია ჩხეიძე მეფე გიორგი XI-თან (1676-1688, 1703-1709) და ბატონიშვილ ლევანთან ერთად იბრძოდა ქირმანში ავღანელების წინააღმდეგ. 1703 წელს შაჰმა გიორგი XI-ს ქართლის სამეფო დაუბრუნა და სეხნია ჩხეიძე საქართველოში ბრუნდება. 1707 წელს მეფე გიორგი XI-მ მას მოლარეთუხუცესის სახელო უბოძა. 1712 წელს სეხნია დიპლომატიური მისიით ვახტანგ VI-ს მიჰყვება ირანში, საიდანაც ისინი 1719 წელს

ერთად ბრუნდებიან საქართველოში და ქართლში სეხნია ჩხეიძე მეფის ერთგულ სამსახურს განაგრძობს.

XVIII საუკუნიდან იმერეთის სამეფოში “პირველკაცობა” რაჭის ერისთავებს (იგივე ჩხეიძებს), აბაშიძეებს და დადიანებს ეჭირათ, თუმცა მემატიანის ცნობით ამ პერიოდშიც ჩხეიძეების გვარი ერთ-ერთ “უწარჩინებულესად” ითვლებოდა. აღსანიშნავია, რომ XVIII საუკუნის 30-იან წლებში რაჭის ერისთავის გედეონ ეპისკოპოსს (ჩხეიძეს) მეფე ალექსანდრე V-მ უბოძა “საერისთო მამული” იმერეთში და უწოდა “ზარის ერისთავი”, აქედან გაჩნდა იმერეთში გვარი “ერისთავი” გენით ჩხეიძეთა შთამომავალი. “ზარის ერისთავთა” ინსტიტუტი რაჭის ერისთავთა დასაპირისპირებლად, მათ ზომაზე მეტი სიძლიერის დასათრგუნავად იყო. ფრთხილი მეფის მიერ დაწესებული, მაგრამ ამ ღონისძიებას შედეგი არ მოჰყოლია.

იმერეთის მეფემ ალექსანდრე V-მ (1720-1752) კვლავ წამოსწია თავად ჩხეიძეთა საგვარეულო. მან 1740 წელს ბაანა ჩხეიძეს და მის შვილებს როსტომს, გიორგისა და დავითს უბოძა “მკვიდრად” ქვითირის მოურავობასთან ერთად სვირის მოურავობაც.¹¹²

მაგრამ იმერეთის მეფის სოლომონ I-ის (1752-1784) დროს (დაახ. 1766 წელს) ჩხეიძეებმა დაკარგეს ქვითირის მოურავობა, რომელიც ქაიხოსრო აბაშიძის ხელში გადავიდა.¹¹³

მეფე სოლომონ I-ის მიერ რუსეთის გენერალ ტოტლებენის მიმართ მოწერილი წერილის თანახმად (1770 წლის 30 დეკემბერი), ამავე პერიოდში ჩანს ოტია ჩხეიძე, რომელიც სხვა თავადებთან ერთად 1500 კაცი თან ახლავს მეფეს თურქებისაგან დაუმტკიცა თავადის წოდება: სიმონ სტეფანეს ძე (1817-1864) და მისი შვილები ალექსანდრე (1848-?), იოსები (1850-?), ივანე (1852-1899) და კონსტანტინე (1854-1886).¹²²

გენერლის წოდების მატარებლები იყვნენ სოფ. ოზრის მკვიდრნი მიხეილ საჩინოს (სიმონის) ძე (1847-?) და დავით ტიმოთეს ძე (1851-?). ორივე წარმატებით მონაწილეობდნენ რუსეთ-თურქეთის 1877-1878 წლების ომში, მსახურობდნენ კავკასიის სამხედრო ოლქში დისლოცირებული ჯარების ნაწილებში, იყვნენ პოლკის მეთაურები.¹²³ გენერლის წოდებას ატარებდა ასევე ალექსანდრე ჩხეიძე, რომელიც 1920-1940-იან წლებში პოლონეთში მოღვაწეობდა.¹²⁴

საჭიროა აღინიშნოს, რომ ისე როგორც სხვა წარჩინებული გვარისთვისაა დამახასიათებელი, ჩხეიძეთა გვარშიც თავადის უმაღლესი ტიტულის (“დიდებული თავადი”-ს) მატარებელი განსაზღვრული რიცხვით შემოიფარგლებოდა, დანარჩენი უმრავლესობა აზნაურის ტიტულს ატარებდა. ამის დამადასტურებელია ის ფაქტიც, რომ თვით თავად ჩხეიძეთა დაქვემდებარებულ აზნაურებში მოხსენიებულია ჩხეიძის გვარი.¹²⁵

მრავალსაუკუნოვანი ისტორიის მანძილზე, როგორც გარეშე მტრებისაგან სამშობლოს დასაცავად, ასევე საგვარეულო ტერიტორიებისა და ტიტულის შენარჩუნებისათვის შიდა ფეოდალურ ბრძოლებში, თავად ჩხეიძეთა გვარი რიცხოვნობად კატასტროფულად შემცირდა.

ფიზიკური მოსპობის გარდა, თავადების ნაწილმა, ჟამთა მსვლელობისას, პოლიტიკური გავლენისა და ეკონომიკური მდგომარეობის დაქვეითება განიცადა და, ბუნებრივია, ამის შედეგად, მათი მონაცემებით, ისინი ვეღარ აკმაყოფილებდნენ თავადის ტიტულის კრიტერიუმს (გენეტიკური წარმომავლობის გარდა, თავადს მის

დაქვემდებარებასა და გავლენის ქვეშ უნდა ჰყოლოდა აზნაურებისა და ყმა-გლეხების განსაზღვრული რაოდენობა, ხოლო მფლობელობაში: ციხე-სიმაგრე, ეკლესია-მონასტერი, სათანადო ფართობის მიწა და ქონება). ამ მოვლენამ განსაკუთრებით იჩინა თავი XVIII საუკუნის დასაწყისიდან.

ამას ადასტურებს აგრეთვე შემდეგი მნიშვნელოვანი დოკუმენტიც - 1783 წლის გეორგიევსკის ტრაქტატის ქართველ თავად-აზნაურთა სია, რომელსაც ხელს აწერს მეფე ერეკლე II. იქ მოიხსენიებიან, როგორც თავადი ჩხეიძეები, ასევე აზნაური ჩხეიძეებიც - “ამათნი წინაპარნი იყვნენ თავადი ჩხეიძის გვართაგან, რომელიცა ზემორე მოვიხსენე ჩხეიძეებისათვის, იხილე მუნ და არიან ესენიცა მოხსენებულნი ტრაქტატსა შინა”.¹²⁶

შემდგომში საბჭოთა წყობილებამ, პროლეტარიატის დიქტატურის დამკვიდრებით, გააუქმა ყოველგვარი გვარობრივი წოდებები და პრივილეგიები, ასე, რომ დარჩა მხოლოდ გენი. დარჩა ასევე მოვალეობა წინაპართა ისტორიისადმი პატივისცემისა და დიდი პასუხისმგებლობა შთამომავლობის აღზრდის მიმართ დევიზით: “იცოდე ვისი გორისა ხარ”.

XX საუკუნის დასაწყისში ჩხეიძეთა წარმომადგენლებიდან განსაკუთრებით აღსანიშნავია ნიკოლოზ (კარლო) ჩხეიძე - პუბლიცისტი, გამოჩენილი პოლიტიკური მოღვაწე, რომელიც ჯერ საქართველოსა და ამიერკავკასიაში და შემდეგ რუსეთის იმპერიის მასშტაბით, სოციალ-დემოკრატიული მოძრაობის ლიდერი გახლდათ. 1917 წლის თებერვალ-აგვისტოში მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების პეტროგრადის საბჭოს თავმჯდომარე, შემდეგ - სრულიად რუსეთის ცაკ-ის თავმჯდომარე, შემდეგ ამიერკავკასიის სეიმის თავმჯდომარე (1918 წლამდე) იყო.

გიორგი ჩხეიძე (1874-1939) საბჭოთა ხელისუფლების დროს მუშაობდა სხვადასხვა საპასუხისმგებლო თანამდებობებზე.

ამავე საუკუნის 30-50-იან წლებში აღსანიშნავია ჩხეიძეთა გვარის ის წარმომადგენლები, რომლებსაც სახელმწიფო მართვის ორგანოებში თანამდებობები არ ეკავათ და პოლიტიკურ მოღვაწეობას არ ეწეოდნენ, მაგრამ თავიანთი გამორჩეული კაცურ-კაცობით, სისპეტაკით და მაღალი ზნეობით ქართველი კაცის ფენომენსანსახიერებდნენ, რასაც ტრადიციად ამკვიდრებდნენ მომდევნო თაობებში. საზოგადოების მიერ აღიარებული ეს კოლორიტული პიროვნებები გახლდათ: სიმონ (სიმონიკა), დავითი (დათიკო), დავით (დათუნია) ჩხეიძეები, რომელთა ავტორიტეტი და სიყვარული დღემდე შემორჩა ქუთაისში, საერთოდ იმერეთსა და თბილისში.

საბჭოთა წყობილების პერიოდში სახელმწიფო და სამთავრობო მმართველობით სისტემაში მოღვაწეობდნენ: ზურაბ ჩხეიძე - მინისტრი, მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე, კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი; პეტრე პეტრეს ძე ჩხეიძე - კომუნისტური პარტიის მაღალი რანგის თანამდებობები საქალაქო და რესპუბლიკურ დონეზე, საქართველოს პროფკავშირების თავმჯდომარე; ბეჟან ჩხეიძე - ფინანსთა მინისტრი; მიხეილ ჩხეიძე - მსუბუქი მრეწველობის მინისტრი; რეზო (ჩხირო) ჩხეიძე - ამიერკავკასიის რკინიგზის სამედიცინო სამსახურის უფროსი; პეტრე ჩხეიძე - “საქნახშირის” თავმჯდომარე; ალექსანდრე (ალიკო) ჩხეიძე - ტრანსპორტის მინისტრი; გივი ჩხეიძე - საქართველოს სანაოსნოს უფროსი, ადმირალი; დავით ჩხეიძე - საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრი; იგორ ჩხეიძე - მატერიალური რესურსებისა და ვაჭრობის მინისტრი (საბჭოთა წყობილების დაშლის შემდეგ, 1990-1991 წწ.).

Свидетельство.

По указу Его Императорскаго
 Величества, изъ Грузино-Имеретинской Свя-
 тейшего Правительствующаго Синода Конфу-
 ров, дано сие князю Николаю Георгиеву Чхеидзе
 въ томъ, что въ свѣдѣніи прошенія его о вы-
 дачѣ шетривскаго свидетельства о рожденіи
 и крещеніи его, была наведена справ-
 ка и оказалось, что въ шетривской кни-
 гѣ, Имеретинской Епархіи, Куртавскаго
 уезда, Джижамшской Сергеевской Георгиевской
 церкви за тысяча восемьсотъ пятнаде-
 сать третій годъ, въ первой части оро-
 дившихся, въ графѣ шуресскаго поля, подъ
 № записана статья: „родился четвертаго
 февраля тысяча восемьсотъ пятидесята-
 го года, крещенъ одиннадцатаго февраля
 тысяча восемьсотъ пятнадецать третьяго
 года Николай; родительница его: вдово
 умершаго князя Георгія Чхеидзе - Аста-
 то Кайхосрова, православною вѣроисповѣ-
 данія, воспитанникомъ званъ казенной шко-
 лой Давидъ Беравъ Морткианидзе, мо-
 литво крещенія совершилъ священникъ

1153

причетником Луки Едидий швим.
Въ честь Греческо - Нисретинская Свя-
тшайшаго Правителствующаго Синода
Котора надлежаша подписать и спе-
циальною ксерией печати удостовѣ-
рять. - Машта 24 рудна тасара восемь-
сотъ семьдесятъ третьяго года.
Слева Синодальной
Котора Архимандритъ Висерноу

Секретарь М. Симаев
[Signature]

მე – XIX საუკუნეში რუსეთის იმპერიის ადმინისტრაციის გაცემული მოწმობის ნიმუში: თავად ნიკოლოზ გიორგის ძე ჩხეიძის ნათლობის მოწმობა

დამოუკიდებელი საქართველოს საკანონმდებლო უმაღლეს ორგანოში - პარლამენტში 1991 წლიდან სხვადასხვა არჩევის დროს წარმოდგენილი არიან: ზურაბ, თამარ, იგორ, ირაკლი, ნატო და გიორგი ჩხეიძეები. ქ. თბილისის საკრებულოში - რეზო (ჩხირო) ჩხეიძე.

საერთაშორისო დიპლომატიურ სფეროში: პეტრე ჩხეიძე - საქართველოს წარმომადგენელი გაეროში, შემდგომში საქართველოს ელჩი თურქმენეთში და ავღანეთში (ცნობილი საზოგადო მოღვაწეებისა და დიპლომატების თეიმურაზისა (XVII ს.) და სეხნია ჩხეიძის (XVIII ს.) კვალზე.

სახელმწიფო სამხედრო სამსახურში: ვალერი ჩხეიძე - საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის თავმჯდომარე, სარდალი, გენერალ-ლეიტენანტი (XVIII საუკუნიდან დაკარგული სპასპეტ-სპასალარის სახელოს ჩხეიძეთა გვარში დაბრუნება).

ფართოდაა წარმოდენილი ჩხეიძეთა გვარი ლიტერატურასა და ხელოვნებაში. ამ გვარმა მოგვცა ჩხეიძეთა ისეთი ცნობილი მოღვაწენი, რომლებმაც დიდი წვლილი შეიტანეს ქართული კულტურის განვითარებასა და აღიარების საქმეში.

თეატრალურ და სასცენო ხელოვნებაში: ლეგენდარული უშანგი, დავით, ნუცა, ნოდარ, ჩიტოლია, ნინო, ლამზირა და ქეთი ჩხეიძეები. თანამედროვე თეატრის აღიარებული რეჟისორი თემურ ჩხეიძე; კინოხელოვნებაში: რევაზ ჩხეიძე - გამოჩენილი კინორეჟისორი და საზოგადო მოღვაწე, ახალგაზრდა კინორეჟისორები: ბიძინა და გიგა ჩხეიძეები.

მხატვრები: ამირან, ომაზი, მამუკა, ნათია, ხათუნა შოთას ასული, ხათუნა რევაზის ასული ჩხეიძეები.

მუსიკალურ ხელოვნებაში: მარგალიტა და რუსუდან ჩხეიძეები - საერთაშორისო დონის პიანისტები.

საყურადღებოა ისიც, რომ ამ გვარის გენი მაღალი ვოკალური მონაცემებით ხასიათდება. ამ მიმართულებით აღსანიშნავია ჩიტოლია, დავით (დათუნა), ლევან (ლეო), კოტე სიმონის ძე ჩხეიძეების ლამაზი ტემბრისა და ჟღერადობის ხმა.

ლიტერატურაში: საქართველოს ფარგლებს გარეთ ჩეხოსლოვაკიაში მოღვაწე კონსტანტინე ჩხეიძე (XX ს-ის 20-30-იანი წლები), “ევროპული კულტურის ამაგდარი”.

საქართველოში მოღვაწე მწერლები: გიორგი (ქუჩიშვილი), დავით (დია ჩიანელი), ოთარ, ბორის, ნოდარ, როსტომ ჩხეიძეები.

მეცნიერებაში: ჰუმანიტარული დარგით - დავით (დათუნია) - ფილოლოგი; ისტორიკოსები: გიორგი, არჩილ, ჯემალ, თენგიზ ჩხეიძეები, ეს უკანასკნელი

გამოყენებული წყაროები და ლიტერატურა

1. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. “ქართლის ცხოვრება”, ტ.IV. ტექსტი დადგენილია ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს.ყაუხჩიშვილის მიერ. თბ, 1973, გვ.35-36.
2. იოანე ბაგრატიონი. შემოკლებით აღწერა საქართველოსა შინა მცხოვრებთა თავადთა და აზნაურთა გვარებისა. რედაქტორი და გამომცემელი ზ.კაცელაშვილი. თბ., 1997, გვ.27; ასევე იხ. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი S, №3729, ფ.13,78v,101v,106v.
3. “ქართლის ცხოვრება”, ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.24,185; ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის დასავლეთ საქართველოს სოციალურ-პოლიტიკური

- ისტორიიდან (სათავადოები). ტ.I. თბ., 1973, გვ.26 (ცნობილი მკვლევარი ოლდა სოსელია აღნიშნავს: “რომ ნ. ბერძენიშვილი ჩიხას ერისთავს სწორედ არგვეთის ერისთავად თვლის” (იხ. ნ.ბერძენიშვილი. ისტორიულ-გეოგრაფიული ექსპედიცია 1932 წელს. მისივე წიგნში: საქართველოს ისტორიის საკითხები, I. თბ., 1964, გვ.21)).
4. ლეონტი მროველი. ცხოვრება ქართველთა მეფეთა. “ქც”, ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.24.
 5. ლეონტი მროველი. ცხოვრება ქართველთა მეფეთა. “ქც”, ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.24.
 6. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა..., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.57.
 7. Страбон. География в 17 книгах. Перевод, статья и комментарии Г.А. Стратановского. Под общей редакцией проф. С.Л.Утченко. М., 1994, стр.472,474.
 8. ჯუანშერი. ცხოვრება ვახტანგ გორგასალისა. “ქც”, ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.185.
 9. “ქართლის ცხოვრება”, ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.24,185; ო.სოსელია. ნარკვევები..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.26.
 10. “ქართლის ცხოვრება”, ტ.I. ტექსტი დადგენილია ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს.ყაუხჩიშვილის მიერ. თბ., 1955, გვ.258.
 11. მათიანე ქართლისა. “ქც”, ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.258.
 12. ო.სოსელია. ნარკვევები..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.27.
 13. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა..., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.258.
 14. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა..., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.771,772,796.
 15. გ.ცქიტიშვილი. ანტიკური ხანის შორაპნის საერისთავოს საკითხისათვის. “საქართველოს ისტორიული გეოგრაფიის კრებული”. ტ.II. თბ., 1964, გვ.71-106; ო.სოსელია. ნარკვევები..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.28.
 16. ო.სოსელია. ნარკვევები..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.27.
 17. ო.სოსელია. ნარკვევები..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.70-74.
 18. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა..., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.258.
 19. ქუთაისის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმი. ძეგლი 13085; მ.ნიკოლეიშვილი. ისტორიული მასალები. “მასალები” ქუთაისის ნ.ბერძენიშვილის სახელობის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის კრებული. თბ., 1968, გვ.130-138; ო.სოსელია. ნარკვევები..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.29.
 20. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა..., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.802-803.
 21. გ.ცქიტიშვილი. ანტიკური ხანის..., დას. ნაშრ. გვ.106.
 22. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა..., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.772.
 23. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა..., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.36.
 24. გ.ცქიტიშვილი. ანტიკური ხანის..., დას. ნაშრ. გვ.96.
 25. ნ.ჩუბინაშვილი, გ.გაფრინდაშვილი. ტაბაკინის ძლევის წმ. გიორგის ეკლესია. “ძეგლის მეგობარი”, №18. თბ., 1968, გვ.30; И.Мамаиашвили. Роспись Табакини. Тб., 1991, стр.3-84.
 26. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა და გურია-ოდისის სამთავროებისა (1466-1770 წწ.). წიგნი I. ტექსტი გამოსცა, წინასიტყვაობა და საძიებლები დაურთო შ.ბურჯანაძემ. თბ., 1958, გვ.110; Акты, т.IV, стр.256.
 27. ო.სოსელია. ნარკვევები..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.36.
 28. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd, №6167 (ხელნაწერი).
 29. ო.სოსელია. ნარკვევები..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.36.
 30. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd, №2931 (ხელნაწერი); ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა..., I, დას. ნაშრ. გვ.89; ო.სოსელია. ნარკვევები..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.39.

31. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა.., I, დას. ნაშრ. გვ.122; ს.კაკაბაძე. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. ტ.II. თბ., 1922, გვ.156; ო.სოსელია. ნარკვევები.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.38.
32. ე.თაყაიშვილი. არქეოლოგიური მოგზაურობიდან სამეგრელოში. “ძველი საქართველო”, III, თბ., 1913, გვ.234; ბ.ლომინაძე. გელეთი. თბ., 1955, გვ.30; ბ.ლომინაძე. ბიჭვინთის ხატის 1568 წლის წარწერა. “მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის”, ნაკვ.33, თბ., 1960, გვ.102.
33. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების შესახებ. “საისტორიო მოამბე”, II, თბ., 1924, გვ.25.
34. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების შესახებ. “საისტორიო მოამბე”, II, თბ., 1924, გვ.67.
35. სტოლნიკ ტოლოჩანოვისა და დიაკი იევლევის ელჩობა იმერეთში. 1650-1652 წწ. საბუთები გამოსცა და შესავალი დაურთო მ.პოლიევკტოვმა. თბ., 1926, გვ.105,189,193-195; ალექსი იევლევის 1650-1652 წწ. იმერეთის სამეფოში ელჩობის საანგარიშო აღწერილობა (“მუხლობრივი აღწერილობა”). რუსული ტექსტი, ხელნაწერების მიმოხილვით და ქართული თარგმანით გამოსაცემად მოამზადა იასე ცინცაძემ. თბ., 1969, გვ.173,174.
36. ს.კაკაბაძე. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. ტ.I. თბ., 1921, გვ.149.
37. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა.., I, დას. ნაშრ. გვ.127.
38. ს.კაკაბაძე. საეკლესიო რეფორმებისათვის სოლომონ პირველის დროს. თბ., 1913, გვ.5.
39. ო.სოსელია. ნარკვევები.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.80.
40. ო.სოსელია. ნარკვევები.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.80.
41. ო.სოსელია. ნარკვევები.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.80.
42. იოანე ბაგრატიონი. შემოკლებით აღწერა.., დას. ნაშრ. გვ.27.
43. ჩხეტიძე და ჩხეიძე ერთი და იმავე გვარის სახელია. ეს დასტურდება თუნდაც იმით, რომ აფხაზთა (დასავლეთ საქართველოს) კათალიკოსი სიმონ ჩხეტიძე ისტორიულ წყაროებში ასევე იხსენიება, როგორც ჩხეიძე (იხ. თ.ჟორდანიას. ქრონიკები და სხვა მასალა საქართველოსა და მწერლობისა. ტ.II. თბ., 1897, გვ.476,479,483). როგორც ჩანს, ჩხეტიძე არის ამ გვარის უფრო ძველი ფორმა და ადრინდელი ხანის ისტორიული დოკუმენტებში სწორედ ეს ფორმაა მოცემული (იხ. თ.ჟორდანიას. ქრონიკები.., ტ.II. დას. ნაშრ. გვ.174,403,405,411,416; საქართველოს სიძველენი. ტ.II. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. ტფ., 1909, გვ.37; ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების შესახებ. “საისტორიო მოამბე”, II, თბ., 1924, გვ.7). XVII ს. დასაწყისიდან ისტორიულ საბუთებში ჩხეტიძეთა საწინააღმდეგოდ გვხვდება მათი გვარის ახალი ფორმა - ჩხეიძე (თ.ჟორდანიას. ქრონიკები.., ტ.II. დას. ნაშრ. გვ.479), რომელიც ვრცელდება, ხოლო ძველი ფორმის - ჩხეტიძის ხმარება სავსებით წყდება. ცნობილი მკვლევარის ო.სოსელიას თანახმად: “ამ გვარის სახელის მეგრულ გაფორმებას წარმოადგენს “ჩხეტია”, ხოლო სვანურ - “ჩხეტიანი”. ასე რომ, ჩხეტიძე//ჩხეტია//ჩხეტიანი ერთი და იგივე გვარის სახელებია სხვადასხვა ფორმით (ო.სოსელია. ნარკვევები.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.31).
44. ე.მეტრეველი. მასალები იერუსალიმის ქართული კოლონიის ისტორიისათვის (XI-XVII სს.). თბ., 1962, გვ.90,150.
45. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების.., II, დას. ნაშრ. გვ.3-7.
46. საქართველოს სიძველენი. ტ.II. დას. ნაშრ. გვ.37
47. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების.., II, დას. ნაშრ. გვ.21.
48. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების.., II, დას. ნაშრ. გვ.25.
49. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების.., II, დას. ნაშრ. გვ.25.

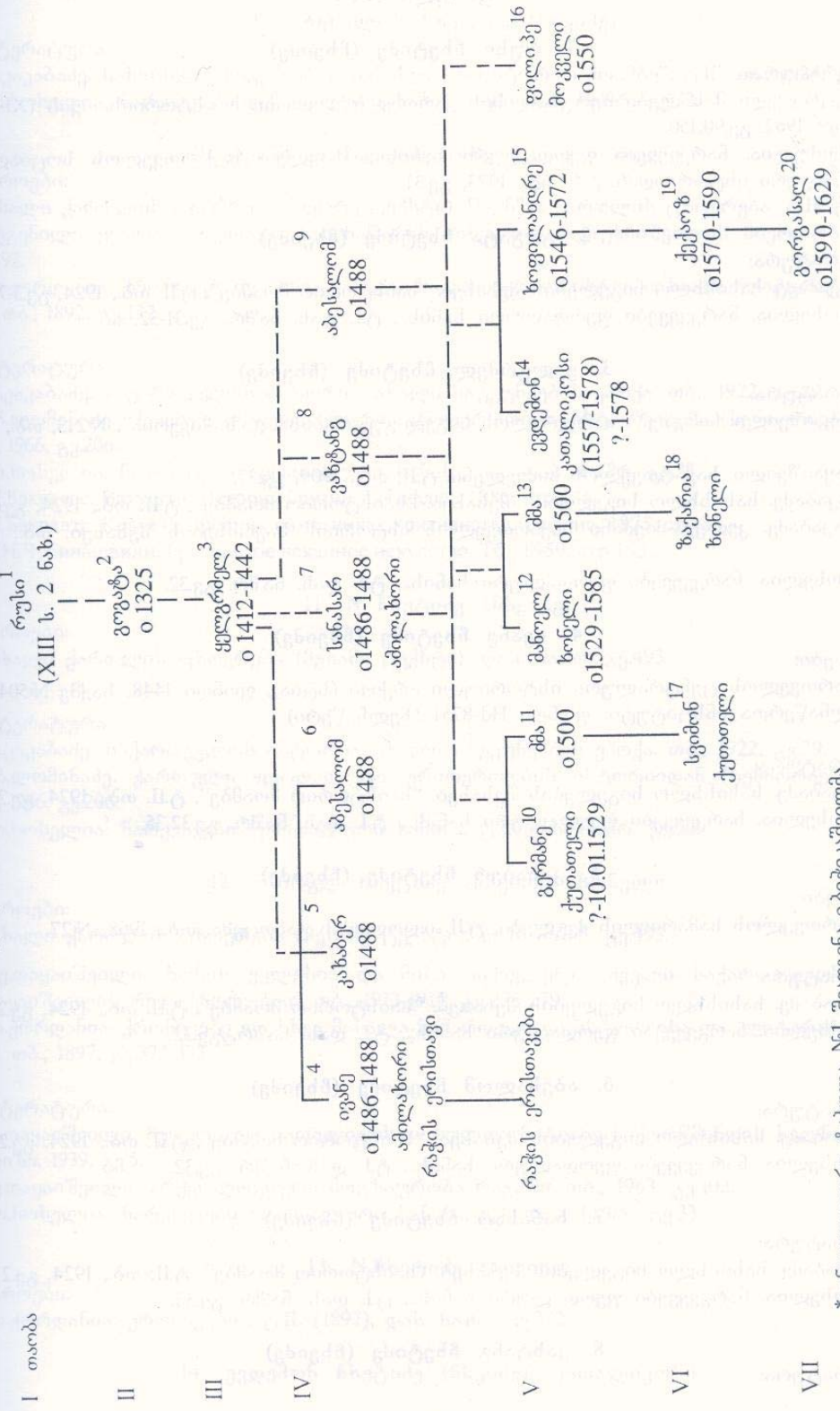
50. ბ.ლომინაძე. ქართული ფეოდალური ურთიერთობის ისტორიიდან. სენიორიები. I. თბ., 1966, გვ.177-186.
51. ე.თაყაიშვილი. არქეოლოგიური მოგზაურობიდან სამეგრელოში. დას. ნაშრ. გვ.234; ბ.ლომინაძე. ბიჭვინთის ხატის.., დას. ნაშრ. გვ.101.
52. ბ.ლომინაძე. გელათი.., დას. ნაშრ. გვ.50-51,53.
53. ახალი ქართლის ცხოვრება. მესამე ტექსტი. “ქართლის ცხოვრება”, ტ.II. ტექსტი დადგენილია ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს.ყაუნჩიშვილის მიერ. თბ., 1959, გვ.493; ს.კაკაბაძე. საქართველოს ისტორია. ახალი საუკუნეების ეპოქა. ტვ., 1922, გვ.29.
54. ახალი ქართლის ცხოვრება. მესამე ტექსტი. დას. ნაშრ. გვ.493; ს.კაკაბაძე. საქართველოს ისტორია. ახალი საუკუნეების ეპოქა. ტვ., 1922, გვ.29.
55. ახალი ქართლის ცხოვრება. მესამე ტექსტი. დას. ნაშრ. გვ.493; ს.კაკაბაძე. საქართველოს ისტორია. ახალი საუკუნეების ეპოქა. ტვ., 1922, გვ.29.
56. ახალი ქართლის ცხოვრება. მესამე ტექსტი. დას. ნაშრ. გვ.493; ე.თაყაიშვილი. ხონის ეკლესია და მისი სიძველენი. “ძველი საქართველო”, III, თბ., 1913-1914, გვ.278-279.
57. ე.თაყაიშვილი. ხონის ეკლესია.., დას. ნაშრ. გვ.278-279; თ.ჟორდანიას. ქრონიკები.., ტ.II. დას. ნაშრ. გვ.174,403.
58. თ.ჟორდანიას. ქრონიკები.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.137--138.
59. Д.Бакрадзе. Археологическое путешествие по Гурии и Адчаре. Спб., 1878, стр.283,285,289.
60. თ.ჟორდანიას. ქრონიკები.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.174,403; ე.თაყაიშვილი. არქეოლოგიური მოგზაურობიდან სამეგრელოში. დას. ნაშრ. გვ.108,207.
61. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა.., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.715,813.
62. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა.., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.715,813.
63. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. გამოცემა ს.კაკაბაძისა. “საისტორიო მოამბე”, II, თბ., 1925, გვ.222.
64. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ.240.
65. სტოლნიკ ტოლოჩანოვისა და დიაკი იევლევის ელჩობა იმერეთში. თბ., 1978, გვ.193.
66. Дворянские Роды Российской империи. т.III, Князья. Под редакцией С.В.Думина. Авторы-составители: Петр Гребельский, Станислав Думин, Князь Гудза Апакидзе, Иосиф Бичикашвили, Михаил Катин-Ярцев, Сергей Ковылов-Алексеевский, Княжна Флюра Кудашева, Томаш Ленчевский, Глеб Михайлов, Вадим Первушкин, Юрий Унковский, Князь Юрий Чиковани, Сергей Шишлов, Андрей Шумков. Москва, 1996, стр.40; M.Brosset. Addition, t.IX, p.626; C.Toumanoff. Manuel de genealogie et de chronologie pour l'histoire de la Caucasic Chretienne (Armenie-Georgie-Albanie). Roma, 1976, p.129 (იქვე მეუღლის შესახებ).
67. საქართველოს ცენტრალური ისტორიული არქივი (სცია), ფონდი 1450, დავთარი 35, საბ. №88 (1619 წ.); M.Brosset. Addition, t.IX, p.626 (იქვე მეუღლის შესახებ); C.Toumanoff. Manuel de genealogie et de chronologie pour l'histoire de la Caucasic Chretienne (Armenie-Georgie-Albanie). Roma, 1976, p.129 (იქვე მეუღლის შესახებ).
68. სცია, ფონდი 1450, დავთარი 35, საბ. №92 (1633 წ.).
69. სცია, ფონდი 1450, დავთარი 35, საბ. №120.
70. იოსებ თბილელი. დიდმოურავიანი, ისტორიული პოემა. ძველი მწერლობა. ი.იმედაშვილის და ს.ჭელიძის გამოცემა. თბ., 1897, გვ.86.

71. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ.240.
72. რიმა ფირცხალაიშვილი. ბრძოლა გიორგი სააკაძის წინააღმდეგ XX საუკუნის დასასრულს. გაზ. "კალმასობა", №9 (22), თბ., 1998, გვ.7.
73. ბერი ეგნატაშვილი. ახალი ქართლის ცხოვრება (პირველი ტექსტი). წიგნში: "ქართლის ცხოვრება", ტ.II. ტექსტი დადგენილია ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს.ყაუხჩიშვილის მიერ. თბ., 1959, გვ.412.
74. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., "ქც", ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.436.
75. საქართველოს სიძველენი. ტ.III. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1910, გვ.143; ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ.246-251; ქართულ-სპარსული ისტორიული საბუთები. ტექსტები დაადგინა, თარგმანი და შენიშვნები დაურთო ვ.ფუთურიძემ. თბ., 1955, გვ.147,174-176.
76. ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.81.
77. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ.259.
78. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ.246.
79. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ.246-247.
80. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ.246-251; ქართულ-სპარსული ისტორიული საბუთები. დას. ნაშრ. გვ.173-176.
81. ქართულ-სპარსული ისტორიული საბუთები. დას. ნაშრ. გვ.146-147.
82. ე.თაყაიშვილი. არქეოლოგიური მოგზაურობიდან სამეგრელოში. დას. ნაშრ. გვ.25-27.
83. Переписка на иностранных языках грузинских царей с российскими государями от 1639 г. по 1770 г. Под редакцией М.Броссе. Спб., 1861, стр.83.
84. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd, 12931 (ხელნაწერი); ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.41.
85. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. I. ს.კაკაბაძის გამოცემა. თბ., 1921, გვ.80.
86. ქუთაისის მუზეუმის ძეგლი 13085; ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.41.
87. თ.ჟორდანია. ქრონიკები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.306; თ.ჟორდანია. ქრონიკები., ტ.II. დას. ნაშრ. გვ.479.
88. ნ.ბერძენიშვილი. ისტორიულ-გეოგრაფიული ექსპედიცია., დას. ნაშრ. გვ.21.
89. ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.41.
90. საქართველოს სიძველენი. ტ.I. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1909, გვ.44; დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. I. დას. ნაშრ. გვ.82.
91. თ.ჟორდანია. ქრონიკები., ტ.II. დას. ნაშრ. გვ.477; დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. II. ს.კაკაბაძის გამოცემა. თბ., 1921, გვ.173.
92. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., "ქც", ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.730,761; თ.ჟორდანია. ქრონიკები., ტ.II. დას. ნაშრ. გვ.477; Переписка на иностранных языках., დას. ნაშრ. გვ.83.
93. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., "ქც", ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.838.
94. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., "ქც", ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.838.
95. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., "ქც", ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.838.
96. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., "ქც", ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.839.
97. Грамоты и другие исторические документы XVIII столетия, относящиеся к Грузии. т.I. Под ред. А.А.Цагарели. Спб., 1891, стр.152-153,258-261.
98. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., "ქც", ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.840.
99. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., "ქც", ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.840.

100. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა., I, დას. ნაშრ. გვ.38.
101. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.840.
102. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.842.
103. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.869.
104. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.871; სცია, ფ.227 (2), საბ. 150.
105. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.881.
106. ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.41.
107. ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა., “ქც”, ტ.IV. დას. ნაშრ. გვ.879.
108. ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.47,77.
109. ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.37.
110. ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.41.
111. სეხნია ჩხეიძე. ცხოვრება მეფეთა. წიგნში: ქართლის ცხოვრება, II. დ.ჩუბინაშვილის გამოცემა. სპბ., 1854; სეხნია ჩხეიძე. ცხოვრება მეფეთა. წიგნში: საქართველოს ისტორია. ზ.ჭიჭინაძის გამოცემა. თბ., 1913.
112. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა., I, დას. ნაშრ. გვ.70-71.
113. ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.48.
114. ვ.მაჭარაძე. მასალები XVIII საუკუნის მეორე ნახევრის რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის ისტორიისათვის, ნაწ. III, ნაკვ. II. თბ., 1968, გვ.
115. ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.48-49; *Дворянские Роды Российской империи. т.IV, Князья. Авторы-составители: С.Думин, Ю. Чиковани. М., 1998, стр.248.*
116. ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.48.
117. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd, საბ. №3014 (ხელნაწერი)
118. ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.48-49.
119. *Список князей и дворян Грузии. Спб., 1850, стр.255-261.*
120. ვ.მაჭარაძე. მასალები XVIII საუკუნის მეორე ნახევრის რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის ისტორიისათვის, ნაწ. III, ნაკვ. II. თბ., 1968, გვ.48; *Н.Джавахишвили. Грузины под российским флагом (Грузинские военные и государственные деятели на службе России в 1703-1917 гг.). Тб., 2003, стр.163.*
121. *С.Думин, Ю.Чиковани. Князья Чхеидзе. «Дворянские роды Российской империи», т.IV. М., 1998, стр.215.*
122. *Н.Джавахишвили. Грузины под российским флагом. დას. ნაშრ. გვ.163; Н.Джавахишвили. Санкт-Петербург центр русско-грузинских взаимоотношений (1703-2003 гг.).Тб., 2003, стр.146.*
123. *Н.Джавахишвили. Грузины под российским флагом. დას. ნაშრ. გვ.163; Н.Джавахишвили. Санкт-Петербург центр русско-грузинских., დას. ნაშრ. გვ.146.*
124. ნ.ჯავახიშვილი. ქართველი მხედრები პოლონეთის დროშის ქვეშ. თბ., 1998, გვ.11-12,18.
125. ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.38.
126. ო.სოსელია. ნარკვევები., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.327.

იოსებ ბიჭიკაშვილი, შოთა ჩხეიძე

თავადი წხეიძეების (ჩხეტიძეების) გენეალოგია*

*გენეალოგიური ტაბულა №1 შეადგინა იბიჭიკაშვილმა

0 - აღნიშნავს თარიღს ან პერიოდს, როცა პიროვნება ჩანს ისტორიულ საბუთებში

გამოყენებული წყაროები და ლიტერატურა

1. რუსი ჩხეტიძე (ჩხეიძე)

ლიტერატურა:

1. ე.მეტრეველი მასალები იერუსალიმის ქართული კოლონიის ისტორიისათვის (XI-XVII სს.). თბ., 1962, გვ.90,150.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის დასავლეთ საქართველოს სოციალურ-პოლიტიკური ისტორიიდან. ტ.I. თბ., 1973, გვ.31.

2. გოგატა ჩხეტიძე (ჩხეიძე)

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების შესახებ. "საისტორიო მოამბე", ტ.II. თბ., 1924, გვ.3-7,9,57.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.31-32.

3. ყელგრძელ ჩხეტიძე (ჩხეიძე)

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. ნიმუშები სამეგრელოს სიგელ-გუჯრებისა. გაზ. "ივერია", №213, თბ., 1891, გვ.2-3.
2. ე.თაყაიშვილი. საქართველოს სიძველენი, ტ.II, თბ., 1909, გვ.37.
3. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების შესახებ. "საისტორიო მოამბე", ტ.II. თბ., 1924, გვ.65.
4. ს.კაკაბაძე. კვლევა-ძიებანი საქართველოს ისტორიის საკითხების შესახებ. თბ., 1920, გვ.76.
5. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.32.

4. ივანე ჩხეტიძე (ჩხეიძე)

წყაროები:

1. საქართველოს ცენტრალური ისტორიული არქივი (სცია), ფონდი 1448, საქმე №5040.
2. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-8751 (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების შესახებ. "საისტორიო მოამბე", ტ.II. თბ., 1924, გვ.21,25.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.32,35.

5. კახაბერ ჩხეტიძე (ჩხეიძე)

წყაროები:

1. საქართველოს სამართლის ძეგლები, ტ.II. ი.დოლიძის გამოცემა. თბ., 1968, №27.

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების შესახებ. "საისტორიო მოამბე", ტ.II. თბ., 1924, გვ.25.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.32.

6. აბესალომ ჩხეტიძე (ჩხეიძე)

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების შესახებ. "საისტორიო მოამბე", ტ.II. თბ., 1924, გვ.25.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.32.

7. სანასარ ჩხეტიძე (ჩხეიძე)

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების შესახებ. "საისტორიო მოამბე", ტ.II. თბ., 1924, გვ.21,25.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.32.

8. ვახტანგ ჩხეტიძე (ჩხეიძე)

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების შესახებ. "საისტორიო მოამბე", ტ.II. თბ., 1924, გვ.25.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.32.

9. აბესალომ ჩხეტიძე (ჩხეიძე)

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების შესახებ. "საისტორიო მოამბე", ტ.II. თბ., 1924, გვ.25.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.32.

10. გერმანე ჩხეტიძე (ჩხეიძე), ქუთათელი

წყაროები:

1. ახალი ქართლის ცხოვრება (მეორე ტექსტი). წიგნში: ქართლის ცხოვრება. ტ.II. ტექსტი დადგენილი ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს.ყაუხჩიშვილის მიერ. თბ., 1959, გვ.493.
2. თ.ჟორდანიას. ქრონიკები და სხვა მასალა საქართველოს ისტორიისა და ლიტერატურისა, ტ.I. თბ., 1892, გვ.137.

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. საქართველოს ისტორია. ახალი საუკუნეების ეპოქა. თბ., 1922, გვ.29.
2. ბ.ლომინაძე. ქართული ფეოდალური ურთიერთობის ისტორიიდან (სენიორიები), ტ.I. თბ., 1966, გვ.206.
3. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.33.
4. Д.Бакрадзе. Вахушти. История Грузии. I. Тифлис, 1885, стр.145.
5. Д.Бакрадзе. Кавказ в древних памятниках христианства. Тифлис, 1875, стр.23.
6. Г.Н.Чубинашвили. Грузинское чеканное искусство. Тб., 1959, стр.153.

11. N. ჩხეტიძე (ჩხეიძე)

წყაროები:

1. ახალი ქართლის ცხოვრება (მესამე ტექსტი). დას. ნაშრ. გვ.493.

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. საქართველოს ისტორია. ახალი საუკუნეების ეპოქა. თბ., 1922, გვ.29.
2. ბ.ლომინაძე. ქართული ფეოდალური ურთიერთობის ისტორიიდან (სენიორიები), ტ.I. თბ., 1966, გვ.206.
3. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.33.

12. მანოელ ჩხეტიძე (ჩხეიძე), ხონელი

წყაროები:

1. ახალი ქართლის ცხოვრება (მესამე ტექსტი). დას. ნაშრ. გვ.493.
2. ე.თაყაიშვილი. ხონის ეკლესია და მისი სიძველენი. “ძველი საქართველო”, ტ.III. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1913-1914, გვ.278-279.
3. თ.ჯორდანია. ქრონიკები და სხვა მასალა საქართველოს ისტორიისა და ლიტერატურისა, ტ.II. თბ., 1897, გვ.372-373.

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. მეფეთა და კათალიკოსთა სულთა მატთანე ნიქორწმინდის ხელნაწერში. პარიზი, 1939, გვ.5.
2. ე.თაყაიშვილი. არქეოლოგიური მოგზაურობა რაჭაში. თბ., 1963, გვ.102.
3. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.33.

13. N.ჩხეტიძე (ჩხეიძე)

წყაროები:

1. თ.ჯორდანია. ქრონიკები., ტ.II. (1897), დას. ნაშრ. გვ.372.

14. ევდემონ ჩხეტიძე (ჩხეიძე), კათალიკოსი

წყაროები:

1. თ.ჯორდანია. ქრონიკები., ტ.I, (1892), დას. ნაშრ. გვ.412.
2. სტოლნიკი ტოლოჩანოვისა და დიაკი იევლევის ელჩობა იმერეთში, 1650-1652 წწ. საბუთები გამოსცა და შესავალი დაურთო მ.პოლიევკტოვმა. თბ., 1926, გვ.154.

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. არქეოლოგიური მოგზაურობა სამეგრელოში. “ძველი საქართველო”, ტ.III. თბ., 1913-1914, გვ.234.
2. ს.კაკაბაძე. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. წ.I. ტფ., 1921, გვ.17-19.
3. ბ.ლომინაძე. გელათი. თბ., 1955, გვ.21-22,30,32-35,38,50-51.
4. ბ.ლომინაძე. ბიჭვინთის ხატის 1568 წლის წარწერა. “მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის”, ნაკვ. 33, თბ., 1960, გვ.101-102.
5. ბ.ლომინაძე. ქართული ფეოდალური ურთიერთობის ისტორიიდან (სენიორიები), ტ.I. თბ., 1966, გვ.177-186,241.
6. მ.რეხვიაშვილი. იმერეთის სამეფო (1462-1810 წწ.). თბ., 1989, გვ.475-477.
7. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.33-34.
8. ა.ხახანაშვილი. გუჯრები. ქუთაისი, 1891, გვ.124-153.
9. თ.ყაუხჩიშვილი. ბერძნული წარწერები საქართველოში. გვ.120.

10. С.С.Какабадзе. Грузинские документы института народов Азии. М., 1967, стр.79,169.
11. Г.Н.Чубинашвили. Грузинское чеканное искусство. Тб., 1959, стр.632.

15. ხოფილანდრე ჩხეტიძე (ჩხეიძე)

წყაროები:

1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. წიგნში: ქართლის ცხოვრება. ტ.IV. ტექსტი დადგენილი ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს.ყაუხჩიშვილის მიერ. თბ., 1973, გვ.715,813.
2. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. Перевел, снабдил предисловием, словарями и указателем Н.Т.Накашидзе. Тб., 1976, стр.201,235.

ლიტერატურა:

1. მ.რეხვიაშვილი. იმერეთის სამეფო (1462-1810 წწ.). თბ., 1989, გვ.52,53.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.34.

16. ფილიპე ჩხეტიძე (ჩხეიძე), მოკველი

წყაროები:

1. თ.ჟორდანიას. ქრონიკები.., ტ.II. (1897), დას. ნაშრ. გვ.174,403.
2. ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, ახალი (Q) კოლექციისა, ტ.II. თბ., 1958, გვ.315.

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. არქეოლოგიური მოგზაურობა სამეგრელოში. “ძველი საქართველო”, ტ.III. თბ., 1913-1914, გვ.108.
2. ე.თაყაიშვილი. ხონის ეკლესია და მისი სიძველენი. “ძველი საქართველო”, ტ.III. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1913-1914, გვ.278-279.
3. მ.ნიკოლეიშვილი. ისტორიული მასალები. მასალები ქუთაისის ნ.ბერძენიშვილის სახელობის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის კრებული, თბ., 1968, გვ.135-136/
4. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.34.

17. სვიმონ ჩხეტიძე (ჩხეიძე), ქუთათელი

წყაროები:

1. ახალი ქართლის ცხოვრება (მეორე ტექსტი). დას. ნაშრ. გვ.493.

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. საქართველოს ისტორია. ახალი საუკუნეების ეპოქა. თბ., 1922, გვ.29.
2. ბ.ლომინაძე. ქართული ფეოდალური ურთიერთობის ისტორიიდან (სენიორიები), ტ.I. თბ., 1966, გვ.206.
3. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.33,34.

18. ზაქარია ჩხეტიძე (ჩხეიძე), ხონელი

წყაროები:

1. თ.ჟორდანიას. ქრონიკები.., ტ.II. (1897), დას. ნაშრ. გვ.174,403.
2. ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, ახალი (Q) კოლექციისა, ტ.II. თბ., 1958, გვ.315.
3. ძველი საქართველო, ტ.III. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1913-1914, გვ.278,279.

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. არქეოლოგიური მოგზაურობა სამეგრელოში. “ძველი საქართველო”, ტ.III. თბ., 1913-1914, გვ.108.
2. ე.თაყაიშვილი. ხონის ეკლესია და მისი სიძველენი. “ძველი საქართველო”, ტ.III. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1913-1914, გვ.278-279.
3. მ.ნიკოლეიშვილი. ისტორიული მასალები. მასალები ქუთაისის ნ.ბერძენიშვილის სახელობის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის კრებული, თბ., 1968, გვ.135-136.
4. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.34.

19. ქექაოზ ჩხეტიძე (ჩხეიძე) = ქართლის მეფის ლუარსაბ I ასული N.

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №88 - წყალობის წიგნი (1619 წ.), (იქვე მეუღლის შესახებ).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

20. გორგასალ ჩხეტიძე (ჩხეიძე) = გიორგი სააკაძის ასული N.

წყაროები:

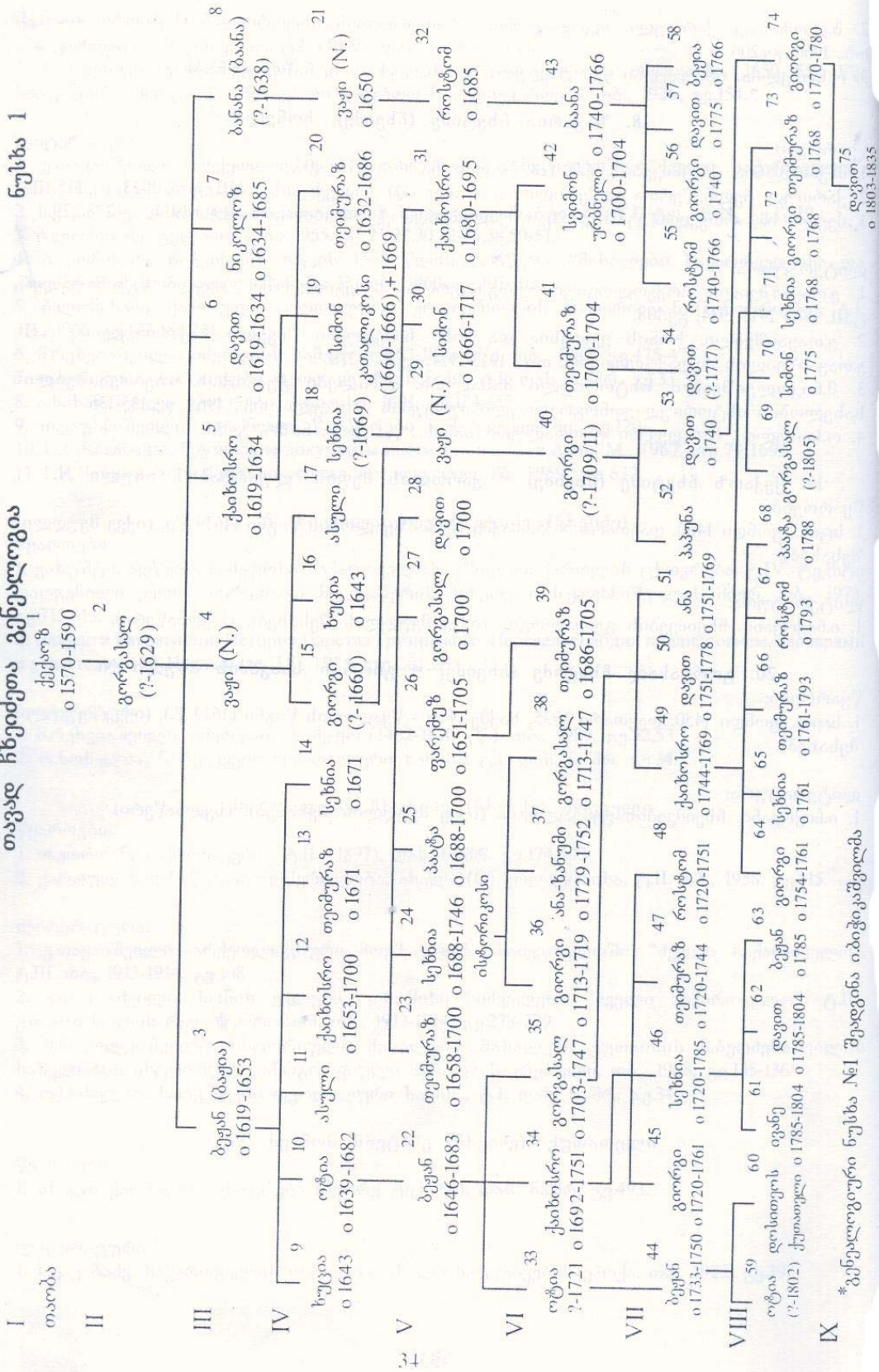
1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №88 - წყალობის წიგნი (1619 წ.), (იქვე მეუღლის შესახებ).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

თავად ჩხვიძეთა გენეალოგია

ნუსხა 1

1. ქექაოზ ჩხვიძე ი (ჩანს) 1570-1590 ~ ქართლის მეფის ლუარსაბ I-ის ასული N.

- 2/1. გორგასალ ქექაოზის ძე (?-1629) ~ გიორგი სააკაძის ასული N.
- 3/2. ბეჟან (ბეჟია) გორგასალის ძე (o1619-1650), სახლთუხუცესი.
- 4/2. გორგასალის ვაჟი N. ~ ანახანუმი, თავად ფარსადან ციციშვილის ასული.
- 7/2. ნიკოლოზ გორგასალის ძე (o1634-1685), მთავარეპისკოპოსი.
- 10/3. ოტია ბეჟანის ძე (o 1639-1682), ქვითირის მოურავი, სახლთუხუცესი ~ თინათინი (თანანა), თავად N. აგიაშვილის ასული, o1682.
- 11/3. ბეჟანის ასული N. ~ მამუკა ბატონიშვილი, იმერეთის მეფის გიორგი III-ის ვაჟი (?-1654).
- 17/4. გორგასალის ვაჟის N. ასული N. ~ არაგვის ერისთავი ზაალი (?-1660).
- 18/5. სეხნია ქაიხოსროს ძე (?-1669), სახლთუხუცესი.
- 19/5. სიმონ ქაიხოსროს ძე, ქუთათელი (o1659), დასავლეთ საქართველოს (აფხაზთა) კათალიკოსი (1660-1666), (?-1669).
- 20/5. თეიმურაზ ქაიხოსროს ძე (o1632-1686), ბოქაულთუხუცესი; იმერეთის მეფის გიორგი III-ის ელჩი ირანის შაჰის სეფის კარზე ~ თამარ ჩხეიძე, o1686.
- 24/12. სეხნია ქაიხოსროს ძე (o1688-1746), მოღარეთუხუცესი; ისტორიკოსი.
- 26/12. ფარემუზ ქაიხოსროს ძე (o1651-1705), იმერეთის ბოქაულთუხუცესი.
- 30/18. სიმონ სეხნიას ძე (o1666-1717), ქუთათელი.
- 32/21. როსტომ (o1685), დედოფლის სახლთუხუცესი.
- 37/24. ანა-ხანუმი სეხნიას ასული (o1729-1752) ~ თავადი ვახტანგ ორბელიანი.
- 40/29. გიორგი (?-1709/11), სახლთუხუცესი ~ გუდა, თავად N. აგიაშვილის ასული.
- 41/31. თეიმურაზ ქაიხოსროს ძე, იმერეთის ბოქაულთუხუცესი (o1660-1686); სახლთუხუცესი (o1700-1704).
- 42/31. სვიმონ ქაიხოსროს ძე (o1700-1704), ურბნისის მთავარეპისკოპოსი.
- 43/32. ბაანა როსტომის ძე (o1740-1766), სვირის მოურავი.
- 52/40. პაპუნა გიორგის ძე ~ თამარი, რაჭის ერისთავის პაპუნა II-ის და.
- 60/44. დოსითეოს ბეჟანის ძე, ქუთათელი.
- 75/74. დავით გიორგის ძე (o1803-1835), მდივანბეგი.

გამოყენებული წყაროები და ლიტერატურა

ნუსხა 1.

1/19. ქექაოზ ჩხეიძე = ქართლის მეფის ლუარსაბ I ასული N.

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №88 - წყალობის წიგნი (1619 წ.), (იქვე მეუღლის შესახებ).

ლიტერატურა:

1. ი.ბიჭიკაშვილი, დ.ნინიძე, ი.ჩიქოვანი. საქართველოს სამეფო დინასტიის - ბაგრატიონების გენეალოგია: ტაბულა №4 - ქართლის მეფეები ბაგრატიონთა დინასტიიდან. წიგნში: ბაგრატიონები - სამეცნიერო და კულტურული მემკვიდრეობა. თბ., 2003 (იქვე მეუღლის შესახებ).
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

3. Histoire de la Georgie. Depuis l'Antiquite jusqu'au XIX siecle. vol.V, 2-re partie, 4. Addition, t.IX, Traduction et additions par M.Brosset. S.-Petersbourg, 1856, p.626 (იქვე მეუღლის შესახებ).

4. C.Toumanoff. Manuel de genealogie et de chronologie pour l'histoire de la Caucasic Chretienne (Armenie-Georgie-Albanie). Roma, 1976, p.129 (იქვე მეუღლის შესახებ).

2/1. გორგასალ ქექაოზის ძე = გიორგი სააკაძის ასული N.

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №88 - წყალობის წიგნი (1619 წ.), (იქვე მეუღლის შესახებ).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

3/2. ბეჟან (ბეჟია) გორგასალის ძე = N. ტუხარელის ასული N.

წყაროები:

1. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. გამოცემა ს.კაკაბაძისა. "საისტორიო მოამბე", II. თბ., 1925, გვ.246-251.

2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №4, საქმე №4 - პირობის წიგნი (1633-1658 წწ.).

3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №14, საქმე №62 - გარიგების წიგნი (1678 წ.)

4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №14, საქმე №94 - წყალობის წიგნი.

5. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №30, საქმე №65 - წყალობის წიგნი.

6. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №88 - წყალობის წიგნი (1619 წ.).

7. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №92 - წყალობის წიგნი (1633 წ.).

8. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №95 - ნასყიდობის წიგნი (1653 წ.).

9. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №100 - წყალობის წიგნი (იქვე მეუღლის შესახებ).

10. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №117 - წყალობის წიგნი (1634 წ.).

11. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №120 - წყალობის წიგნი (1719 წ.).

12. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №48, საქმე №137 - წყალობის წიგნი.

13. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-14911 - ნასყიდობის წიგნი (1646 წ.), (ხელნაწერი).

14. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd-50 - ნასყიდობის წიგნი (1646 წ.), (ხელნაწერი).

15. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd-534 - გარიგების წიგნი (1670 წ.), (ხელნაწერი).

16. ქართულ-სპარსული ისტორიული საბუთები. ტექსტი დაადგინა, თარგმანი და შენიშვნები დაურთო ვ.ფუთურაძემ. თბ., 1955, გვ.147,173-176.

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. "ძველი საქართველო", ტ.II. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1909, გვ.143.

2. ე.თაყაიშვილი. საქართველოს სიძველენი, ტ.III. თბ., 1913-1914, გვ.143.

3. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.39-40,43.

4. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

4/2. ვაჟი N. გორგასალის ძე = ანახანუმი, ფარსადან ციციშვილის ასული
ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

5/2. ქაიხოსრო გორგასალის ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №88 - წყალობის წიგნი (1619 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №92 - წყალობის წიგნი (1633 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №117 - წყალობის წიგნი (1634 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

6/2. დავით გორგასალის ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №88 - წყალობის წიგნი (1619 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №92 - წყალობის წიგნი (1633 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №100 - წყალობის წიგნი.
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №117 - წყალობის წიგნი (1634 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

7/2. ნიკოლოზ გორგასალის ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1448, საქმე №1283 - წყალობის წიგნი (1678-1685 წწ.).
2. სცია, ფონდი 1448, საქმე №2142 - გათავისუფლების წიგნი (1660 წ.).
3. სცია, ფონდი 1449, საქმე №1935 - წყალობის წიგნი (1661-1671 წწ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №117 - წყალობის წიგნი (1634 წ.).
5. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd-514 - წყალობის წიგნი (1663 წ.), (ხელნაწერი).
6. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd-534 - გარიგების წიგნი (1670 წ.), (ხელნაწერი).
7. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Qd-2173 - წყალობის წიგნი (1661-1671 წწ.), (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

8/2. ბანანა (ბანან) გორგასალის ძე

წყაროები:

1. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ.246-251.
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №30, საქმე №63 - სათარხნობის წიგნი (1638 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №30, საქმე №65 - სათარხნობის წიგნი (1689 წ.).
4. ქართულ-სპარსული ისტორიული საბუთები. დას. ნაშრ. გვ.146-147.

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. “ძველი საქართველო”, ტ.II. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1909, გვ.143.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.39-40.
3. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

9/3. ხუცია ბეჟანის ძე

წყაროები:

1. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ.246-251.
2. ქართულ-სპარსული ისტორიული საბუთები. დას. ნაშრ. გვ.147,174-176.
3. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Qd-2188 - წყალობის წიგნი (1643 წ.), (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. “ძველი საქართველო”, ტ.II. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1909, გვ.143.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.39-40.
3. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

10/3. ოტია ბეჟანის ძე = თინათინ აგიაშვილი

წყაროები:

1. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ.246-251.
2. სცია, ფონდი 1448, საქმე №1291.
3. სცია, ფონდი 1448, საქმე №1522 - შეწირულობის წიგნი (1682 წ.), (იქვე მეუღლის შესახებ).
4. სცია, ფონდი 1448, საქმე №5597 - შეწირულობის წიგნი (1643 წ.).
5. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №30, საქმე №65 - სათარხნობის წიგნი (1638 წ.).
6. ქართულ-სპარსული ისტორიული საბუთები. დას. ნაშრ. გვ.147,173-176.
7. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd-2931 (ხელნაწერი), (იქვე მეუღლის შესახებ).

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. “ძველი საქართველო”, ტ.II. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1909, გვ.143.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.39-41 (იქვე მეუღლის შესახებ).
3. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).
4. М.Броссе. Переписка на иностранных языках грузинских царей с российскими государями от 1659 по 1770 гг. Спб., 1861, стр.83.
5. С.С.Какабадзе. Грузинские документы института народов Азии. М., 1967, стр.304 (იქვე მეუღლის შესახებ).

11/3. N., ბეჟანის ასული = მამუკა ბატონიშვილი, იმერთა მეფის გიორგი III ვაჟი

წყაროები:

1. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ.246 (იქვე მეუღლის შესახებ).

ლიტერატურა:

1. ი.ბიჭიკაშვილი, დ.ნინიძე, ი.ჩიქოვანი. საქართველოს სამეფო დინასტიის - ბაგრატიონების გენეალოგია: ტაბულა №7 - იმერეთის მეფეები ბაგრატიონთა დინასტიიდან. წიგნში: ბაგრატიონები - სამეცნიერო და კულტურული მემკვიდრეობა. თბ., 2003 (იქვე მეუღლის შესახებ).
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის..., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ.39-40 (იქვე მეუღლის შესახებ).
3. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

12/3. ქაიხოსრო ბეჟანის ძე

წყაროები:

1. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა..., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ.437.
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №25, საქმე №61 - ნასყიდობის წიგნი (1688-1700 წწ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №25, საქმე №62 - ნასყიდობის წიგნი (1688-1700 წწ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №95 - ნასყიდობის წიგნი (1653 წ.).
5. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №100 - წყალობის წიგნი (1653-1675 წწ.).
6. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №120 - წყალობის წიგნი (1719 წ.).
7. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №122 - წყალობის წიგნი (1688-1700 წწ.).
8. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №1494 - გარიგების წიგნი (1704 წ.).
9. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Ad-801 (1688-1700 წწ.), (ხელნაწერი).
10. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Ad-1610 (1688-1700 წწ.), (ხელნაწერი).
11. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Ad-1616 (1700 წ.), (ხელნაწერი).
12. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Ad-1646 - წყალობის წიგნი (1687 წ.), (ხელნაწერი).
13. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-2268 - გადაწყვეტილების წიგნი (1697 წ.), (ხელნაწერი).
14. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-2931 (1688-1700 წწ.), (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. საქართველოს სიძველენი, ტ. I. თბ., 1899, საბ. №16, გვ.44.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის..., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ.44.
3. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

13/3. თეიმურაზ ბეჟანის ძე

წყაროები:

1. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Qd-2173 (1671 წ.), (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

14/3. სეხნია ბეჟანის ძე

წყაროები:

1. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Qd-2173 (1671 წ.), (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

15/4. გორგასალის ვაჟის N. ძე გიორგი

წყაროები:

1. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ.246-251.
2. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა..., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ.437.
3. ქართულ-სპარსული ისტორიული საბუთები. ტექსტი დაადგინა, თარგმანი და შენიშვნები დაურთო ვ.ფუთურაძემ. თბ., 1955, გვ.147,174-176.

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. საქართველოს სიძველენი, ტ.I. თბ., 1899, გვ.44.
2. ე.თაყაიშვილი. "ძველი საქართველო", ტ.II. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1909, გვ.143.
3. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.39-40,43.
4. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

16/4. გორგასალის ვაჟის N. ძე ხუცია

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

17/4. გორგასალის ვაჟის N. ასული N. = არაგვის ერისთავი ზაალი

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).
1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. წიგნში: ქართლის ცხოვრება. ტ. IV. ტექსტი დადგენილი ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს. ყაუხჩიშვილის მიერ. თბ., 1973, გვ.730,761,838,839,840,851,857.
2. მცირე ქრონიკები (კინკლოსების ისტორიული მინაწერები). ტექსტები გამოსცა, შესავალი წერილი და კომენტარები დაურთო კ.ოდიშელმა. თბ., 1968, გვ.28.
3. თ.ჟორდანიას. ქრონიკები..., ტ.II. (1897), დას. ნაშრ. გვ.477.
4. სცია, ფონდი 1448, საქმე №2142 - გათავისუფლების წიგნი (1660 წ.).
5. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №24, საქმე №152 - წყალობის წიგნი (1663 წ.).
6. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-2179 (1660 წ.), (ხელნაწერი).
7. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd-514 - წყალობის წიგნი (1663 წ.), (ხელნაწერი).
8. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd-1789 - წყალობის წიგნი (1658-1660 წწ.), (ხელნაწერი).
9. ცხოვრება საქართველოსი (პარიზის ქრონიკა). ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა, შესავალი, შენიშვნები და საძიებლები დაურთო გიული ალასანიამ. თბ., 1980, გვ.70.
10. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. Перевел, снабдил предисловием, словарями и указателем Н.Т.Накашидзе. Тб., 1976, стр.212,252,253,305,306.
11. Парижская хроника. Перевод, исследование, примечания и указатели Г.Г.Аласаниа. Тб., 1991, стр.

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. წ.I. ტფ., 1921, გვ.173.
2. მ.რეხვიაშვილი. იმერეთის სამეფო (1462-1810 წწ.). თბ., 1989, გვ.127-129,136,158,200.

3. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ. 41-45.
4. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).
5. М.Броссе. Переписка на иностранных языках грузинских царей с российскими государями от 1659 по 1770 гг. Спб., 1861, стр.83.

19/5. სიმონ ქაიხოსროს ძე, კათალიკოსი

წყაროები:

1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. დას. ნაშრ. გვ. 838.
2. თ.ჯორდანიას. ქრონიკები.., ტ. I. (1892), დას. ნაშრ. გვ. 276, 306, 483.
3. თ.ჯორდანიას. ქრონიკები.., ტ. II. (1897), დას. ნაშრ. გვ. 452, 476, 477, 479.
4. სტოლნიკი ტოლოჩანოვისა და დიაკი იევლევის ელჩობა იმერეთში, 1650-1652 წწ. საბუთები გამოსცა და შესავალი დაურთო მ.პოლიევკტოვმა. თბ., 1926, გვ. 193, 195.
5. ქართული სამართლის ძეგლები, ტ. II. ტექსტები გამოსცა, შენიშვნები და საძიებლები დაურთო პროფ. ი.დოლიძემ. თბ., 1965, გვ. 223, 225.
6. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. ук. соч. стр. 252, 305.

ლიტერატურა:

1. ნ.ბერძენიშვილი. ისტორიულ-გეოგრაფიული ექსპედიცია 1932 წელს (დღიურები). საქართველოს ისტორიის საკითხები, I. თბ., 1964, გვ. 16.
2. ბ.ლომინაძე. მასალები დასავლეთ საქართველოს XVII-XVIII ს-თა ისტორიის ქრონოლოგიისათვის. “მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის”, ნაკვ. 31, თბ., 1954, გვ. 132, 133, 139.
3. ს.კაკაბაძე. მასალები იმერეთის სახელმწიფოებრივი მდგომარეობის შესახებ მე-17 საუკუნეში. “საისტორიო მოამბე”, I. თბ., 1925, გვ. 206.
4. მ.რეხვიაშვილი. იმერეთის სამეფო (1462-1810 წწ.). თბ., 1989, გვ. 126.
5. საქართველოს ისტორიის ნარკვევები, ტ. IV. თბ., 1973, გვ. 351.
6. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ. 41-42, 44.
7. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).
8. М.Броссе. Переписка на иностранных языках грузинских царей с российскими государями от 1659 по 1770 гг. Спб., 1861, стр.83.

20/5. თეიმურაზ ქაიხოსროს ძე = თამარ N. ჩხეიძის ასული

წყაროები:

1. ფარსადან გორგიჯანიძის ისტორია. დას. ნაშრ. გვ. 240.
2. ქუთაისის მუზეუმის საბუთი №3085 (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. მ.ნიკოლეიშვილი. ისტორიული მასალები. მასალები ქუთაისის ნ.ბერძენიშვილის სახელობის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის კრებული, თბ., 1968, გვ. 130-138 (იქვე მეუღლის შესახებ).
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ. 29, 39, 41, 46 (მეუღლის შესახებ - გვ. 29).
3. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).
4. Г.Н.Чубинашвили. Грузинское чеканное искусство. Тб., 1959, стр. 111 (იქვე მეუღლის შესახებ).

21/8. N., ბანანას ძე

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

22/10. ბეჟან ოტას ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1448, საქმე №152 - ნასყიდობის წიგნი (1682 წ.), (ხელნაწერი).
2. სცია, ფონდი 1448, საქმე №1291 - ნასყიდობის წიგნი (1683 წ.), (ხელნაწერი).
3. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd-2931 - შეწირულობის წიგნი (1682 წ.), (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ.41.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).
3. С.С.Какабадзе. Грузинские документы института народов Азии. М., 1967, стр.304.

23/12. თეიმურაზ ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა.., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ.437.
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №25, საქმე №61 - ნასყიდობის წიგნი (1688-1700 წწ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №25, საქმე №62 - ნასყიდობის წიგნი (1688-1700 წწ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №100 - წყალობის წიგნი (1653-1675 წწ.).
5. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №122 - წყალობის წიგნი (1688-1700 წწ.).
6. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №1494 - გარიგების წიგნი (1704 წ.).
7. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Ad-1610 - შეწირულობის წიგნი (1688-1700 წწ.), (ხელნაწერი).
8. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-801 - შეწირულობის წიგნი (1688-1700 წწ.), (ხელნაწერი).
9. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-3199 - შეწირულობის წიგნი (1688-1700 წწ.), (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

24/12. სეხნია ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1449, აღწერა №1, საქმე №810 - წყალობის წიგნი (1717 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №25, საქმე №61 - ნასყიდობის წიგნი (1688-1700 წწ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №25, საქმე №62 - ნასყიდობის წიგნი (1688-1700 წწ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №120 - წყალობის წიგნი (1719 წ.).
5. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №127 - წყალობის წიგნი (1713 წ.).
6. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №1494 - გარიგების წიგნი (1704 წ.).
7. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Ad-1610 - შეწირულობის წიგნი (1688-1700 წწ.), (ხელნაწერი).
8. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. ук. соч. стр.108.

ლიტერატურა:

1. მ.რეხვიაშვილი. იმერეთის სამეფო (1462-1810 წწ.). თბ., 1989, გვ.164.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

25/12. პაატა ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №25, საქმე №61 - ნასყიდობის წიგნი (1688-1700 წწ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №25, საქმე №2 - ნასყიდობის წიგნი (1688-1700 წწ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №1494 - გარიგების წიგნი (1704 წ.).
4. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Ad-1610 - შეწირულობის წიგნი (1688-1700 წწ.), (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. საქართველოს სიძველენი, ტ. I. თბ., 1899, გვ.44.
2. ს.კაკაბაძე. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. წ. I. ტფ., 1921, გვ.82.
3. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ.43.
4. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

26/12. ფარემუზ ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. სტოლნიკი ტოლოჩანოვისა და დიაკი იევლევის ელჩობა იმერეთში, 1650-1652 წწ. საბუთები გამოსცა და შესავალი დაურთო მ.პოლიევკტოვმა. თბ., 1926, გვ.193.
2. ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, ყოფილი ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების (S) კოლექციისა, ტ. I. თბ., 1959, გვ.641.
3. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Ad-1616 (1700 წ.), (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ.41.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

27/12. გორგასალ ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Ad-1616 (1700 წ.), (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

28/12. დავით ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Ad-1616 (1700 წ.), (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

29/15. N., გიორგის ძე

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

30/18. სიმონ სეხნას ძე

წყაროები:

1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. დას. ნაშრ. გვ.851,857.
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №1494 - გარიგების წიგნი (1704 წ.).

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. საქართველოს სიძველენი, ტ. I. თბ., 1899, საბ. №16, გვ.43-45.
2. მ.რეხვიაშვილი. იმერეთის სამეფო (1462-1810 წწ.). თბ., 1989, გვ.136.
3. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ.42-43.
4. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).
5. М.Броссе. Переписка на иностранных языках грузинских царей с российскими государями от 1659 по 1770 гг. Спб., 1861, стр.82.

31/18. ქაიხოსრო სეხნას ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №25, საქმე №61 - ნასყიდობის წიგნი (1688-1700 წწ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №25, საქმე №62 - ნასყიდობის წიგნი (1688-1700 წწ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №25, საქმე №1494 - ნასყიდობის წიგნი (1700-1704 წწ.).
4. სცია, ფონდი 1461, რვეული №13, საქმე №199 - ნასყიდობის წიგნი (1680-1695 წწ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

32/21. როსტომ, ბაანას N. ვაჟის ძე

წყაროები:

1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. დას. ნაშრ. გვ.857.
2. სცია, ფონდი 1448, საქმე №2144 - შეწირულობის წიგნი (1685 წ.).
3. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-9862 - ნასყიდობის წიგნი (ხელნაწერი).
4. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. ук. соч. стр.254.

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. წ. I. ტფ., 1921, გვ.80.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ.41,45.
3. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

33/22. ოტია ბეჟანის ძე

წყაროები:

1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. დას. ნაშრ. გვ.881.
2. სცია, ფონდი 227 (2), საქმე №50 (ხელნაწერი).
3. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. ук. соч. стр.283.

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ.46.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

34/22. ქაიხოსრო ბეჟანის ძე

წყაროები:

1. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა..., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ.89.
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №16, საქმე №126 - ნასყიდობის წიგნი (1751 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №34, საქმე №149 - ნასყიდობის წიგნი (1744 წ.).

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.49.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

35/22. გორგასალ ბეჟანის ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №15, საქმე №44 - ნასყიდობის წიგნი (1768 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №93 - ოქმი (1747 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

36/24. გიორგი სეხნას ძე

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

37/24. ანა-ხანუმი, სეხნას ასული = ვახტანგ ვახუშტის ძე ორბელიანი

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1449, წიგნი XXII, საქმე №9 - წყალობის წიგნი (1729 წ.), (იქვე მეუღლის შესახებ)

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

38/24. გორგასალ სეხნას ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1449, საქმე №810 - წყალობის წიგნი (1717 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №26, საქმე №16 - წყალობის წიგნი (1745 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №93 - ოქმი (1747 წ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №127 - წყალობის წიგნი (1713 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

39/26. თეიმურაზ ფარემუზის ძე

წყაროები:

1. ქართული სამართლის ძეგლები, ტ.II. ტექსტები გამოსცა, შენიშვნები და საძიებლები დაურთო პროფ. ი.დოლიძემ. თბ., 1965, გვ.240.
2. ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, ყოფილი ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების (S) კოლექციისა, ტ.I. თბ., 1959, გვ.641.

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ. 41.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

40/29. გიორგი = გუდა, N. აგიაშვილის ასული

წყაროები:

1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. დას. ნაშრ. გვ.
2. სცია, ფონდი 1448, საქმე №5034 - შეწირულობის წიგნი (იქვე მეუღლის შესახებ).
3. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. ук. соч. стр.

ლიტერატურა:

1. ე.თაყაიშვილი. საქართველოს სიძველენი, ტ. I. თბ., 1899, გვ. 47.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ. 45-47.
3. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

41/31. თეიმურაზ ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, საქმე №810 - წყალობის წიგნი (1717 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, საქმე №1494 - გარიგების წიგნი (1700-1704 წწ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

42/31. სვიმონ ქაიხოსროს ძე, ურბნელი

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, საქმე №1494 - გარიგების წიგნი (1700-1704 წწ.).

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ. 49.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

43/32. ბაანა როსტომის ძე

წყაროები:

1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. დას. ნაშრ. გვ. 879.
2. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ. 70-71, 110.
3. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. ук. соч. стр. 281.

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ. 38, 47.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

44/33. ბეჟან ოტიას ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №92 - წყალობის წიგნი (1733 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

45/34. გიორგი ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა..., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ.89.
2. სცია, ფონდი 1449 საქმე №126 - ნასყიდობის წიგნი (1751 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №34, საქმე №149 - ნასყიდობის წიგნი (1744 წ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №36, საქმე №254 - ნასყიდობის წიგნი (1784 წ.).
5. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №49, საქმე №192 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.49.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

46/34. სეხნია ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა..., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ.89.
2. სცია, ფონდი 1448, საქმე №1934 - ნასყიდობის წიგნი (1803 წ.).
3. სცია, ფონდი 1449, დავთარი №26, საქმე №16 - წყალობის წიგნი (1745 წ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №16, საქმე №120 - ნასყიდობის წიგნი (1788 წ.).
5. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №34, საქმე №149 - ნასყიდობის წიგნი (1744 წ.).
6. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №36, საქმე №251 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).
7. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №36, საქმე №254 - ნასყიდობის წიგნი (1784 წ.).
8. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №39, საქმე №64 - ნასყიდობის წიგნი (1804 წ.).
9. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №49, საქმე №192 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).
10. სცია, ფონდი 1461, რვეული №13, საქმე №199 (1746 წ.).

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.49.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

47/34. თეიმურაზ ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა..., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ.89.
2. სცია, ფონდი 1449, საქმე №126 - ნასყიდობის წიგნი (1751 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №34, საქმე №149 - ნასყიდობის წიგნი (1744 წ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №36, საქმე №251 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).
5. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №36, საქმე №254 - ნასყიდობის წიგნი (1784 წ.).
6. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №39, საქმე №64 - ნასყიდობის წიგნი (1804 წ.).
7. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №49, საქმე №192 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.49.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

48/34. როსტომ ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №36, საქმე №251 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №36, საქმე №254 - ნასყიდობის წიგნი (1784 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №39, საქმე №192 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №49, საქმე №192 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

49/35. ქაიხოსრო გორგასალის ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №15, საქმე №44 - ნასყიდობის წიგნი (1768 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №25, საქმე №61 - ნასყიდობის წიგნი (1788 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №32, საქმე №55 - ნასყიდობის წიგნი (1761 წ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №34, საქმე №55 - ნასყიდობის წიგნი (1754 წ.).
5. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №34, საქმე №149 - ნასყიდობის წიგნი (1744 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

50/35. დავით გორგასალის ძე = ელისაბედი, ათაბაგ მელიქიშვილის ასული

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1448, საქმე №5008 - შეწირულობის წიგნი (1778 წ.), (იქვე მეუღლის შესახებ).
2. სცია, ფონდი 1449, საქმე №44 - ნასყიდობის წიგნი (1778 წ.).
3. სცია, ფონდი 1449, საქმე №124 - ნასყიდობის წიგნი (1769 წ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №5, საქმე №66 - ნასყიდობის წიგნი (1788 წ.).
5. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №15, საქმე №44 - ნასყიდობის წიგნი (1768 წ.).
6. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №16, საქმე №126 - ნასყიდობის წიგნი (1751 წ.).
7. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №32, საქმე №55 - ნასყიდობის წიგნი (1761 წ.).
8. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №34, საქმე №55 - ნასყიდობის წიგნი (1754 წ.).
9. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №34, საქმე №153 - ნასყიდობის წიგნი (1768 წ.).
10. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №96 - არზა-ოქმით (1775 წ.).

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ.50 (იქვე მეუღლის შესახებ).
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

51/35. ანა გორგასალის ასული = ნიკოლოზ ვახუშტის ძე აბაშიძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1449, საქმე №124 - ნასყიდობის წიგნი (1769 წ.), (იქვე მეუღლის შესახებ).
2. სცია, ფონდი 1449, საქმე №126 - ნასყიდობის წიგნი (1751 წ.), (იქვე მეუღლის შესახებ).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

52/40. პაპუნა გიორგის ძე = თამარ, რაჭის ერისთავის პაპუნა II-ის და

წყაროები:

1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. დას. ნაშრ. გვ. (იქვე მეუღლის შესახებ).
2. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. ук. соч. стр. (იქვე მეუღლის შესახებ).

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.46 (იქვე მეუღლის შესახებ).
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (იქვე მეუღლის შესახებ), (ხელნაწერი).

53/40. დავით გიორგის ძე

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. წ.II. ტფ., 1921, გვ.141.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.50.
3. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

54/41. დავით თეიმურაზის ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1449, საქმე №810 - წყალობის წიგნი (1717 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

55/43. როსტომ ბაანას ძე

წყაროები:

1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. დას. ნაშრ. გვ.879.
2. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა..., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ.70-71,89,110.
3. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-1287 (1751 წ.), (ხელნაწერი).
4. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. ук. соч. стр.281.

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის..., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.38,47,49.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

56/43. გიორგი ბაანას ძე

წყაროები:

1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. დას. ნაშრ. გვ.879.
2. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა..., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ.70-71,110.
3. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. ук. соч. стр.281.

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.38,47.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხვიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

57/43. დავით ზაანას ძე

წყაროები:

1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. დას. ნაშრ. გვ.879.
2. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ.70-71.89,110.
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №16, საქმე №126 - ნასყიდობის წიგნი (1751 წ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №96 - არზა-ოქმით (1775 წ.).
5. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. ук. соч. стр.281.

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.38,47,49,50.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხვიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

58/43. ბეჟია ზაანას ძე

წყაროები:

1. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. დას. ნაშრ. გვ.879.
2. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ.110.
3. Вахушти Багратиони. История Царства Грузинского. ук. соч. стр.281.

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.38.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხვიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

59/44. ოტია ბეჟანის ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1448, საქმე №153 - წყალობის განახლების წიგნი (1804 წ.).
2. სცია, ფონდი 1448, საქმე №6908 - პირობის წიგნი (1813 წ.).
3. საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა (აკოლექცია). ტ.IV. თბ., 1954, გვ.387.
4. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd-3014 (ხელნაწერი).
5. ქუთაისის მუზეუმის საბ. №1361 (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. საეკლესიო რეფორმებისათვის სოლომონ პირველის დროს. თბ., 1913, გვ.11.
2. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.48-50.
3. ი.ჩიქოვანი. ჩხვიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

60/44. დოსითეოს ბეჟანის ძე, ქუთათელი

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1448, საქმე №6908 - პირობის წიგნი (1813 წ.).

ლიტერატურა:

1. С.С.Какабадзе. Грузинские документы института народов Азии. М., 1967, стр.296-301,367,369.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

61/46. ივანე სეხნიას ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1448, საქმე №1934 - ნასყიდობის წიგნი (1803 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №16, საქმე №120 - ნასყიდობის წიგნი (1788 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №39, საქმე №64 - ნასყიდობის წიგნი (1804 წ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №49, საქმე №192 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

62/46. დავით სეხნიას ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1448, საქმე №1934 - ნასყიდობის წიგნი (1803 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №16, საქმე №120 - ნასყიდობის წიგნი (1788 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №39, საქმე №64 - ნასყიდობის წიგნი (1804 წ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №49, საქმე №192 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).
2. С.С.Какабадзе. Грузинские документы института народов Азии. М., 1967, стр.368.

63/46. ზეჟან სეხნიას ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №49, საქმე №192 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).
2. С.С.Какабадзе. Грузинские документы института народов Азии. М., 1967, стр.368.

64/49. გიორგი ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №16, საქმე №254 - ნასყიდობის წიგნი (1784 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №32, საქმე №55 - ნასყიდობის წიგნი (1761 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №34, საქმე №55 - ნასყიდობის წიგნი (1754 წ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №34, საქმე №149 - ნასყიდობის წიგნი (1744 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

65/49. სეხნია ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1449, დავთარი №25, საქმე №61 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №32, საქმე №55 - ნასყიდობის წიგნი (1761 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №34, საქმე №149 - ნასყიდობის წიგნი (1744 წ.).
4. სცია, ფონდი 1451, დავთარი №16, საქმე №251 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).
5. სცია, ფონდი 1451, დავთარი №16, საქმე №254 - ნასყიდობის წიგნი (1784 წ.).
6. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-8973 (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხვიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

66/49. თეიმურაზ ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1449, დავთარი №25, საქმე №61 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №32, საქმე №55 - ნასყიდობის წიგნი (1761 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №34, საქმე №149 - ნასყიდობის წიგნი (1744 წ.).
4. სცია, ფონდი 1451, დავთარი №16, საქმე №251 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).
5. სცია, ფონდი 1451, დავთარი №16, საქმე №254 - ნასყიდობის წიგნი (1784 წ.).
6. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-8973 (ხელნაწერი).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხვიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

67/49. როსტომ ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1448, საქმე №5540 - გარიგების წიგნი (1787 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №32, საქმე №55 - ნასყიდობის წიგნი (1761 წ.).
3. სცია, ფონდი 1451, დავთარი №16, საქმე №251 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).
4. სცია, ფონდი 1451, დავთარი №16, საქმე №254 - ნასყიდობის წიგნი (1784 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხვიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

68/49. პაატა ქაიხოსროს ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1449, დავთარი №25, საქმე №61 - ნასყიდობის წიგნი (1785 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხვიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

69/50. გორგასალ დავითის ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1449, საქმე №101 - ნასყიდობის წიგნი (1786 წ.).
2. სცია, ფონდი 1449, საქმე №124 - ნასყიდობის წიგნი (1769 წ.).
3. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №5, საქმე №66 - ნასყიდობის წიგნი (1788 წ.).
4. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №32, საქმე №55 - ნასყიდობის წიგნი (1761 წ.).
5. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №96 - არზა-ოქმით (1775 წ.).

6. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №46, საქმე №123 - ნასყიდობის წიგნი (1776 წ.).
7. სცია, ფონდი 1451, საქმე №1933 - ნასყიდობის წიგნი (1798 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

70/50. სიმონ დავითის ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №35, საქმე №96 - არზა-ოქმით (1775 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №46, საქმე №123 - ნასყიდობის წიგნი (1776 წ.).

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.49.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

71/50. სეხნია დავითის ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1449, საქმე №44 - ნასყიდობის წიგნი (1768 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №15, საქმე №44 - ნასყიდობის წიგნი (1768 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

72/50. გიორგი დავითის ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1449, საქმე №44 - ნასყიდობის წიგნი (1768 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №15, საქმე №44 - ნასყიდობის წიგნი (1768 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

73/50. თეიმურაზ დავითის ძე

წყაროები:

1. სცია, ფონდი 1449, საქმე №44 - ნასყიდობის წიგნი (1768 წ.).
2. სცია, ფონდი 1450, დავთარი №15, საქმე №44 - ნასყიდობის წიგნი (1768 წ.).

ლიტერატურა:

1. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

74/53. გიორგი დავითის ძე

წყაროები:

1. ს.კაკაბაძე. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. წ.II. ტფ., 1921, გვ.141.

ლიტერატურა:

1. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის.., ტ.I. დას. ნაშრ. გვ.50.
2. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

75/74. დავით გიორგის ძე

წყაროები:

1. ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა., წიგნი I. დას. ნაშრ. გვ.203.
2. საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის ისტორიული დოკუმენტები და არქივები, II. ისტორიული დოკუმენტების გამოცემა შ.ბურჯანაძისა. თბ., 1953, საბ. №121, გვ.142.
3. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Ad-1328 (ხელნაწერი).
4. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-6406 (ხელნაწერი).
5. ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-7809 (ხელნაწერი).

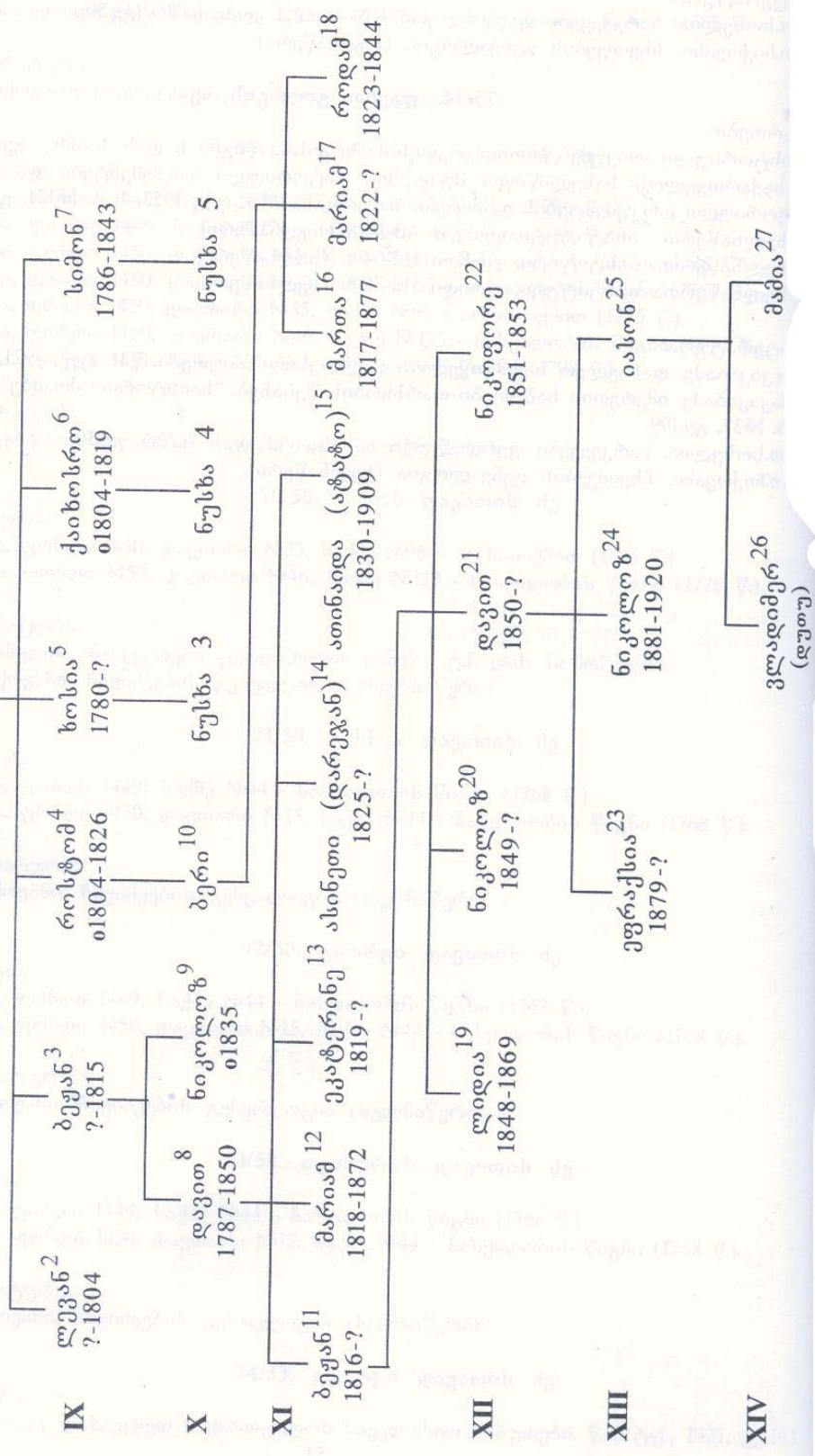
ლიტერატურა:

1. ს.კაკაბაძე. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. წ. II. ტფ., 1921, გვ.165.
2. ს.კაკაბაძე. იმერეთის საბუთები თარხნობის შესახებ. “საისტორიო მოამბე”, V, თბ., 1950, საბ. №37, გვ.199.
3. ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის., ტ. I. დას. ნაშრ. გვ.50.
4. ი.ჩიქოვანი. ჩხეიძეების გენეალოგია (ხელნაწერი).

VIII - თაობა ქექაოზისაგან

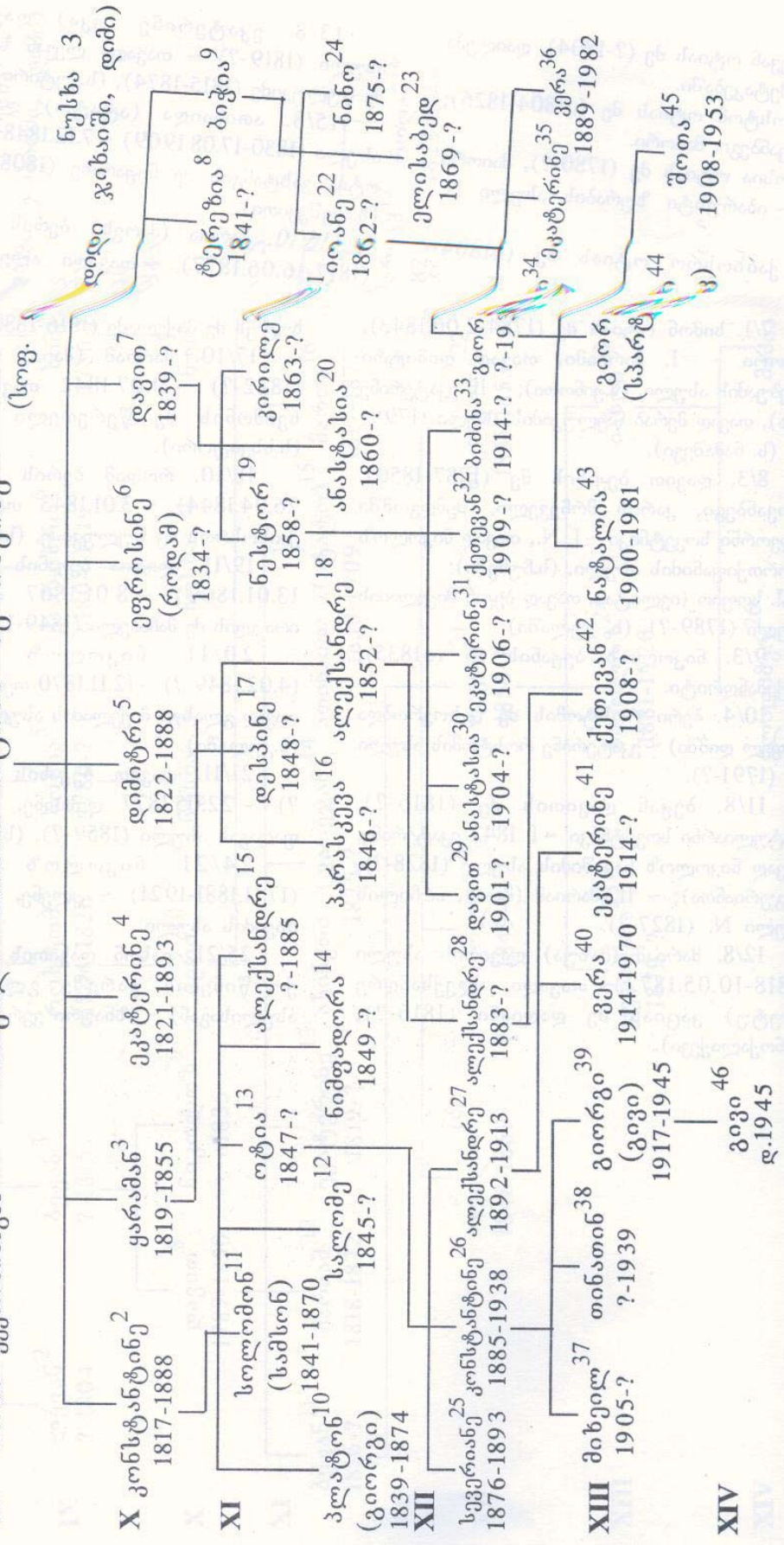
თავადი ოტია ჩხეიძე⁵⁹⁻¹

(სოფ. დიდი ჯიხაში, დიმი) ნუსხა 2

- 2/1. ლევან ოტიას ძე (?-1804), დაილუპა რუსებთან შეტაკებაში.
- 4/1. როსტომ ოტიას ძე (o1804-1826); ს.დიმი, მდივანბეგი, მაიორი.
- 5/1. ხოსია ოტიას ძე (1780-?), მაიორი (Майор) ~ იბარუხტი ზურაბის ასული N. (1801-?).
- 6/1. ქაიხოსრო ოტიას ძე (o1804-1819), მაიორი.
- 7/1. სიმონ ოტიას ძე (1784-2.06.1843), მაიორი ~ I. მარიამი, თავად დიმიტრი დგებუაძის ასული, (ს.ჟინოთი); ~ II. ეკატერინე (ეკა), თავად მერაზ წულუკიძის ასული (1799-?), (ს. ნამაშევი).
- 8/3. დავით ბეჟანის ძე (1787-1850). მდივანბეგი, კარის მრჩეველი, შემდგომში ნადვორნი სოვეტნიკი ~ I. N., თავად ნიკოლოზ ლორთქიფანიძის ასული, (ს.ჩუნეში); ~ II. სოფიო (ივლიტა), თავად ბეჟან მიქელაძის ასული (1789-?), (ს. კულაში).
- 9/3. ნიკოლოზ ბეჟანის ძე (o1835), არქიმანდრიტი.
- 10/4. ბერი როსტომის ძე (ცხოვრობდა სოფელ დიშში) ~ ეკატერინე როსტომის ასული N. (1791-?).
- 11/8. ბეჟან დავითის ძე (1816-?). ტიტულიარნი სოვეტნიკი ~ I. 1842 ეკატერინე, თავად ნიკოლოზ ნაკაშიძის ასული (1828-?), (ს.გურიანთა); ~ II. მარიამ (მაია), არჩილის ასული N. (1827-?).
- 12/8. მარიამ (მახუა) დავითის ასული (1818-10.05.1872)~ თავადი ალექსანდრე (დუტუ) კაცას ძე დადიანი (1816-?), (ს.ნოქალაქევი).
- 13/8. ეკატერინე (ეკა) დავითის ასული (1819-?) ~ თავადი ლევან სიმონის ძე წულუკიძე (1815-1874), (ს.ქუტირი).
- 15/8. ათინაიდა (ატატო) დავითის ასული (1830-17.08.1909) ~ 7.12.1848 თავადი ოტია ვახტანგის ძე ნიჟარაძე (1808-1869), (ს.ოფშკვითი).
- 16/10. მართა (მარეხ) ბერის ასული (1817-16.06.1877) ~ თავადი ალექსანდრე ხუტუს ძე მიქელაძე (1816-1880), (ს.კულაში).
- 17/10. მარიამ (მაია) ბერის ასული (1822-?) ~ 9.07.1842 თავადი ნიკოლოზ სვიმონის ძე წერეთელი (1814-1869), (ს.სხვიტორი).
- 18/10. როდამ ბერის ასული (1823-26.04.1844) ~ 3.01.1843 თავადი დიმიტრი ქაიხოსროს ძე წულუკიძე, (ს.ზედა ხონი).
- 19/11. ლიდია ბეჟანის ასული (1848-13.01.1869) ~ 8.01.1867 თავადი დავით ირაკლის ძე მაჩაბელი (1849-1878), (ს.იანეთი).
- 20/11. ნიკოლოზ ბეჟანის ძე (4.02.1849-?) ~ 12.11.1870 თეოდოსია (მინდა), თავად გლახუა მიქელაძის ასული (1854-1920), (ს.კულაში).
- 21/11. დავით ბეჟანის ძე (1.10.1850-?) ~ 22.05.1877 დესპინე, თავად გიორგი ფალავას ასული (1859-?), (ს.ბანძა).
- 24/21. ნიკოლოზ დავითის ძე (17.11.1881-1921) ~ ელენე, აზნაურ სამსონ მხეიძის ასული.
- 25/21. იასონ დავითის ძე (გაჩენილია ქორწინების გარეშე გლეხ ხარაბაძის ასულისაგან) ~ აზნაური ვერა ჩხეიძე.

IX - თაობა ქექოზისაგან
 თავად ხოსია ოტის ძე ჩხეიძე⁵⁹⁻¹

2/1. კონსტანტინე ხოსიას ძე (1817-9.03.1888) ~ I. ეკა გიორგის ასული N. (1820-?); ~ II. (10.12.1844) მარიამი (მაია), აზნაურ ლევან აბაშიძის ასული (1819-1876); ~ III. (22.05.1877) ბარბარე, აზნაურ ლუკა ჩხეიძის ასული (1846-?).

3/1. ყარამან ხოსიას ძე (1819-6.06.1855) ~ სალომე, თავად სიმონ ჩიქოვანის ასული (1823-?).

4/1. ეკატერინე ხოსიას ასული (1821-28.01.1893) ~ I. თავადი რევაზ პეპუს ძე მიქელაძე (1821-1851), (ს.კულაში); ~ II. (16.07.1850) თავადი მოსოი ბესლანის ძე ემუხვარი (1818-?), (ს.ოქუმი).

5/1. დიმიტრი ხოსიას ძე (1822-14.09.1888), კრიმინალური დანაშაულობის გამო იყო გასამართლებული და ჩამოერთვა თავადური ღირსება ~ I. ეკატერინე, თავად ხახუ ფაღვას ასული, (ს.ბანძა); ~ II. (30.09.1854) ელისაბედ მერაბის ასული ლეჟავა (1827-?).

7/1. დავით (გიორგი) ხოსიას ძე (1839-?) ~ I. (25.01.1856) ეკატერინე, თავად დავით აბაშიძის ასული (1837-1863), (ს.საქარა); ~ II. (9.02.1864) ეფროსინე, ანდრია თათიაშვილის ასული (1845-1900).

9/1. ბიჭია ხოსიას ძე (ქორწინების გარეშე შეძენილი) ~ მართა თამაზის ასული N.

13/2. ოტია (ანტონ) კონსტანტინეს ძე (1845-?) ~ I. ოლღა, თავად ზურაბ ნიჟარაძის ასული (1845-?), (ს.ოფშკვითი); ~ II. ეკატერინე (მაკონა), აზნაურ ნიკოლოზ ჩიკვაიძის ასული (I. N. ალავიძე).

14/2. ნიმფადორა კონსტანტინეს ასული (1849-?) ~ (3.05.1900) თავადი ბესარიონ ალექსის ძე დადიანი (1835-1908), (ს.ბეთლემი).

16/3. პარასკევა (პასიკო) ყარამანის ასული (1846-?) ~ (7.05.1861) თავადი როსტომ გიორგის ძე ჩიჩუა (1837-?), (ს.ხორში).

17/3. დესპინე ყარამანის ასული (1848-?) ~ 28.07.1868 თავადი სამსონ (ალმასხან) გიორგის ძე აბაშიძე (1839-1914), (ს.საქარა).

18/3. ალექსანდრე ყარამანის ძე (3.05.1852-?) ~ I. (21.05.1870) მაკრინე, თავად მანუჩარ ქოჩაკიძის ასული (1850-?); ~ II. (31.07.1877) ელისაბედ ენუკის ასული ზალიპოვა (1861-?).

19/7. ნესტორ დავითის (გიორგის) ძე (15.10.1858-?) ~ ნინო ფრიდონის (სპირიდონის) ასული N.

21/7. კირილე დავითის (გიორგის) ძე (23.03.1863-?) ~ 12.06.1891 ოლღა, აზნაურ სპირიდონ ჩხეიძის ასული (1860-?).

26/13. კონსტანტინე ოტიას (ანტონის) ძე (13.09.1885-1938) ~ I. ოლიმპიადა (ლიპუჩკა), თავად ბაგრატ ნიჟარაძის ასული (1884-1905), (ს.მაღლაკი); ~ II. მარიამი, სოფელ კრიხის აზნაურის, ალექსანდრე მხეიძის ასული.

27/13. ალექსანდრე (ალიოშა) ოტიას (ანტონის) ძე (8.09.1892-1913) ~ 30.06.1913 სალომე (მეგი), აზნაურ მიხეილ კორძაიას ასული (1893-?).

28/18. ალექსანდრე ალექსანდრეს ძე (15.05.1883-?) ~ ეკატერინე მიხეილის ასული კოლტუნსკაია (1882-?).

34/22. გიორგი იოანეს ძე (?-1937)

~ ოლღა ლელაშვილი.

36/22. ვერა იოანეს ასული (1889-1982) ~ სოფელ დიმის აზნაური, იასონ დავითის ძე ჩხეიძე (?-1937).

39/26. გიორგი (გივი) კონსტანტინეს ძე (8.12.1917-1945) ~ გალინა კონსტანტინეს ასული შავგულიძე.

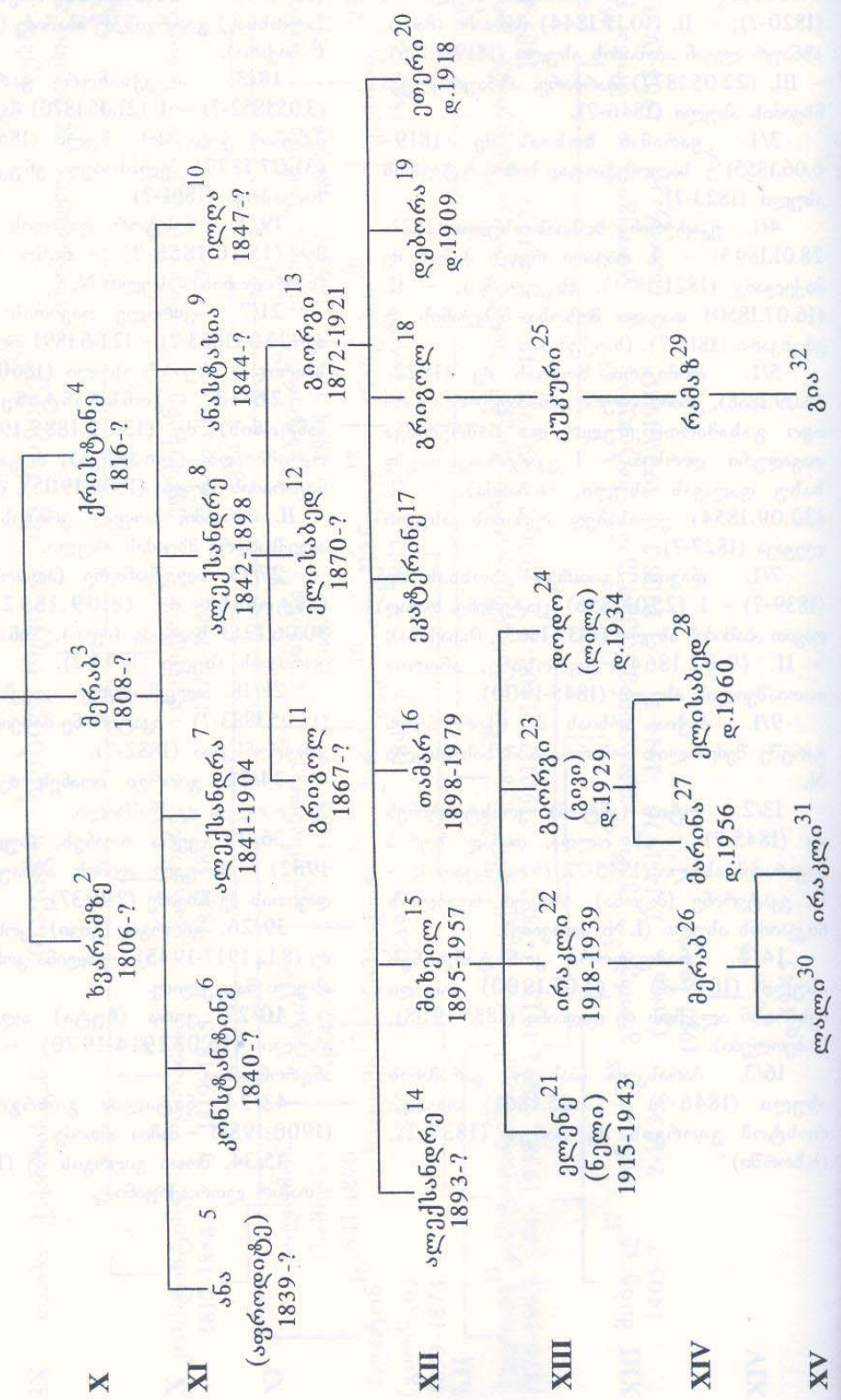
40/27. ვერა (ჩუტა) ალექსანდრეს ასული (16.03.1914-1970) ~ ვლადიმერ ანდრონოვსკი.

43/34. ნატალია გიორგის ასული (1900-1981) ~ მამია ანთიძე.

45/34. შოთა გიორგის ძე (1908-1953) ~ თამარ ლორთქიფანიძე.

ნუსხა 4
(სოფ. დიდი ჯიხაიში)

IX - თაობა ქეკელიძეების თაგადი ქაიხოსრო ოტიას ძე ჩხეიძე⁶⁻¹

2/1. ხვარამზე ქაიხოსროს ასული (1806-?) ~ თავადი კაცია მანუჩარის ძე დადიანი (1795-?), (ს.მოიდანახე).

3/1. მერაბ ქაიხოსროს ძე (1808-?), კავალერიის შტაბს-კაპიტანი ~ სალომე გიორგის ასული N. (1814-18.12.1859).

4/1. ქრისტინე ქაიხოსროს ასული (1816-?) ~ 20.02.1842 თავადი სვიმონ პაატას ძე წულუკიძე (1811-?), (ს.ივანდიდი).

5/3. ანა (აფროდიტე) მერაბის ასული (1839-?) ~ 24.09.1863 თავადი გიგო გიორგის ძე ერისთავი (1836-1878).

7/3. ალექსანდრა მერაბის ასული (1841-8.05.1904) ~ 11.11.1859 თავადი პლატონ თეიმურაზის ძე ნიჟარაძე (1830-?), (ს.ოფშკვითი).

8/3. ალექსანდრე მერაბის ძე (16.07.1842-1898) ~ 25.07.1865 თეოდოსია (ნიმფადორა), თავად გიორგი დადიანის ასული (1850-?), (ს.მოიდანახე).

10/3. ოლღა მერაბის ასული (1847-?) ~ 27.07.1869 თავადი სამსონ ლევანის ძე შერვაშიძე (1846-?), (ს.ნობაკვევი).

11/8. გრიგოლ ალექსანდრეს ძე (1867-?). უკანონო შვილი ~ 18.09.1890 მაკრინე, გლეხის იორდანე ბაბუნაშვილის ასული (1875-?).

13/8. გიორგი (კონსტანტინე) ალექსანდრეს ძე (25.02.1872-1921) ~ I. (13.11.1890) ალექსანდრა (მატუა), თავად მიხეილ მიქელაძის ასული (1875-1911), (ს.კულაში); ~ II. (12.11.1914) ალექსანდრა (შურა), კონსტანტინე ადანაიას ასული (1896-1978).

14/13. ალექსანდრე გიორგის ძე (1893-?) ~ I. (14.11.1914) ანა, აზნაურ სპირიდონ ქუთათელაძის ასული (1895-?); ~ II. N. ჟორჟოლიანი.

15/13. მიხეილ გიორგის ძე (1895-1957)
~ I. (26.08.1914) ნინო, აზნაურ პავლე გობეჩიას ასული (1894-?); ~ II. თამარი (ცატუ), თავად ლევან მხეიძის ასული (1898-?), (ს.ყულის-კარი).

16/13. თამარ გიორგის ასული (1898-1979) ~ თავადი ნიკო მერაბის ძე ლორთქიფანიძე (1880-1944), (ს.ჩუნეში). ცნობილი მწერალი.

17/13. ეკატერინე გიორგის ასული ~ ლევან მარკოზოვი.

18/13. გრიგოლ გიორგის ძე ~ I. თამარ ირემაძე; ~ II. ტატიანა რუსაკოვა.

19/13. დებორა (იდა) გიორგის ასული (25.05.1909-?) ~ მიქა მიქაელოვი.

20/13. ეთერი გიორგის ასული (დ.1918) ~ I. სერგო ვალერიანეს ძე რატიანი (1912-1945); ~ II. ვლასი პავლეს ძე ხინთიბიძე (1904-1972).

21/15. ელენე (ნელი) მიხეილის ასული (5.06.1915-1943) ~ ვლადიმერ თუთაშვილი (?-1986).

22/15. ირაკლი მიხეილის ძე (1918-1939) ~ ეთერი ცაგურია.

23/15. გიორგი (გივი) მიხეილის ძე (დ.1929) ~ ელისაბედ კოლბინა (დ.1932).

24/15. დოდო (ლილი) მიხეილის ასული (დ.1934) ~ იოსებ თურქია (1922-1977).

25/18. კუკური გრიგოლის ძე ~ თამარ N.

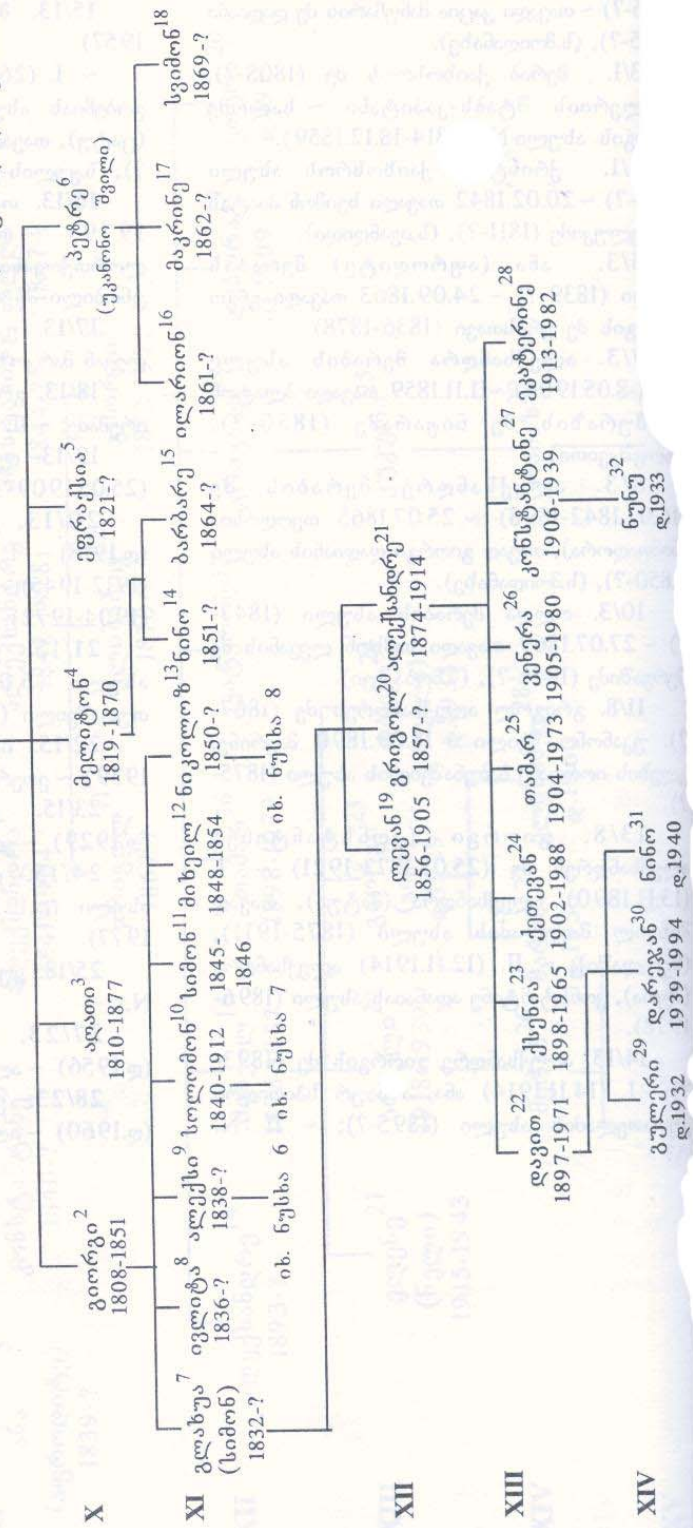
27/23. მარინა გიორგის ასული (დ.1956) ~ ალექსანდრე სახაროვი.

28/23. ელისაბედ გიორგის ასული (დ.1960) ~ ილია ინაიშვილი.

ნუსხა 5
(სოფ. დიდი ჯიხაში)

თავადი სიმონ ოტიას ძე ჩხეიძე⁷⁻¹

IX თაობა ქექაოზისაგან

2/1. გორგი სიმონის ძე (1808-15.04.1851) ~ ელენე (ატატო), აზნაურ ქაიხოსრო ქაჯაიას ასული (1813-?).

3/1. ალათი სიმონის ასული (1810-28.05.1877) ~ 11.01.1829 თავადი დიმიტრი როსაპის ძე მიქელაძე (1806-1867), (ს.ჯიხაიში).

4/1.მელიტონ სიმონის ძე (1819-11.05.1870), მაიორი ~ პუპი, თავად ვამეყ დადიანის ასული (1833-?), (ს.ქვაშიხორი).

ლევან გლახუას ძე ჩხეიძე ნუსხა 5 – №19/7

5/1. ეფრაქსია სიმონის ასული (1821-?) ~ თავადი გიორგი სოფრომის ძე ჯაფარიძე (1812-1896), (ს.ხრეთი).

6/1. პეტრე სიმონის ძე (უკანონო შვილი) ~ პელაგია ანდრეას ასული N.

7/2. გლახუა (სიმონ) გიორგის ძე (1832-?) ~ ეკატერინე (ეკო), თავად ვახტანგ (ვახტა) ფალავას ასული, (ს.ბანძა).

ალექსანდრე გლახუას ძე ჩხეიძე მეუღლესთან მართა მხეიძესთან ერთად ნუსხა 5 – №21/7

დავით ალექსანდრეს ძე ჩხეიძე მეგობრებთან ერთად ნუსხა 5 – №22/21

8/2. ივლიტა (სოფიო) გიორგის ასული (1836-?) ~ 13.11.1851 თავადი პეტრე ჯაბულის ძე მიქელაძე (1835-?), (ს.კულაში).

9/2. ალექსი (ალექსანდრე) გიორგის ძე (1838-?) ~ 7.04.1863 ელისაბედი (ეზე), თავად იოსებ ნიჟარაძის ასული (1846-1911), (ს. მაღლაკი).

10/2. სოლომონ გიორგის ძე (1840-1912) ~ 13.11.1867 ელისაბედი, აზნაურ სარდიონ ლორთქიფანიძის ასული (1852-1932).

გულერი (თამარ) დავითის ასული ჩხეიძე მწერალ შალვა დადიანთან ერთად ნუსხა 5 – №29/22

13/2. ნიკოლოზ გიორგის ძე (4.02.1850-?) ~ 29.06.1868 ივდითი (ავდოთია), თავად ხახუ ნიჟარაძის ასული (1848-?), (ს.ოფშკვითი).

14/4. ნინო მელიტონის ასული (15.05.1851-?) ~ თავადი რაჟდენ ნიკოლოზის ძე ჯავახიშვილი (1836-1896), (ს.ხოვლე).

15/4. ბარბარე (ზაბილინა) მელიტონის ასული (4.12.1864-?) ~ თავადი ივანე (ს.დედალაური).

ნინო, გულერი და დარეჯან დავითის ასული ჩხეიძეები
ნუსხა 5 – №29,30,31.

19/7. ლევან (ლეონტი) გლახუას (სიმონის) ძე (4.02.1856-1905), პოდპოლკოვნიკი. დაიღუპა პორტ-არტურში ~ პრასკოვია მიხეილის ასული ნოვიკოვა.

20/7. გრიგოლ (კონსტანტინე) გლახუას (სიმონის) ძე (30.09.1857-?) ~ ალექსანდრა გიორგის ასული N.

21/7. ალექსანდრე სიმონის ძე (1874-1914) ~ 5.02.1895 მართა, თავად კონსტანტინე მხეიძის ასული (1872-1949), (ს.ყულის-კარი).

22/21. დავით ალექსანდრეს ძე (1897-1971), სოციალ-ფედერალისტი, ბათუმის მაზრის უფროსი ~ სოფიო (ფაჩუჩა), თავად ალექსანდრე აბაშიძის ასული (1905-1992), (ს.სვირი).

23/21. ქსენია ალექსანდრეს ასული (26.10.1898-1965) ~ აკაკი ვასილის ძე რატიანი (1894-1936).

გულერი (თამარ) დავითის ასული ჩხეიძე მეუღლესთან ცოტნე ჩხიკვიშვილთან ერთად ნუსხა 5 – №29/22

24/21. ქეთევან (გოგუცა) ალექსანდრეს ასული (1902-1988) ~ ალექსანდრე თევდორეს ძე პაპავა (1895-1977).

25/21. თამარ (მარგალიტა) ალექსანდრეს ასული (13.06.1904-1973) ~ ივანე ამბაკოს ძე ლეჟავა (1894-1943).

26/21. ვენერა ალექსანდრეს ასული (1905-1980) ~ I. თავადი დავით ნიკოლოზის ძე ლორთქიფანიძე (1903-1936), (ს.დიხაშხო); ~ II. ბორის ბასარია (?-1982).

27/21. კონსტანტინე (კოწია) ალექსანდრეს ძე (11.12.1906-1939) ~ ნინო (ნუშია) მინას ასული დუგლაძე (1902-1985).

გულერი (თამარ) დავითის ასული ჩხეიძე შვილიშვილებთან –
ნინოსთან და ცოტნესთან ერთად. ნუსხა 5 – №29

28/21. ეკატერინე (ტუტულია) ალექსანდრეს ასული (1913-1982) ~ თავადი ფრიდონ ივანეს ძე მიქელაძე (1908-1977), (ს.კულაში).

29/22. გულერი (თამარ) დავითის ასული (დ.1932), დამსახურებული მასწავლებელი ~ პროფესორი ცოტნე შალვას ძე ჩხიკვიშვილი (1927-2001), ნევროპათოლოგი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი.

30/22. დარეჯან (დალი) დავითის ასული (1939-1994) ~ კონსტანტინე კონსტანტინეს ძე მიმინოშვილი (დ.1939).

31/22. ნინო დავითის ასული (დ.1940) ~ ჯუმბერ მოსეს ძე ვაჩიბერიძე (დ.1929).

32/27. ნუნუ კონსტანტინეს ასული (დ.1933) ~ ნოდარ ნიკოლოზის ძე არველაძე (1930-1964).

XI თაობა ქექაოზისაგან

თავადი ალექსი გიორგის ძე ჩხეიძე⁹⁻¹

ნუსხა 6
(სოფ. დიდი ჯიხაიში)

XII

თენგიზ² სიმონ³ ნესტორ⁴ ედუეია⁵ გიორგი⁶ ნოე⁷ ეპატერიხე⁸
1864-? 1865-1917 1868-1954 1869-? 1874-? 1877-1924 1878-?

XIII

მარია⁹ თინათინ¹⁰ ტატიანა¹¹ კლუპატრა¹² გრიგოლ¹³ გიორგი¹⁴ ალექსანდრე¹⁵ ნინო¹⁶
1908-1992 1913-1996 1898-? 1899-1980 1903-1924 1908-1992 1906-1974 1908-1991

XIV

შოთა¹⁷ თენგიზ¹⁸ ზურაბ¹⁹ მერაბ²⁰
1924-1993 1940 1951 1952

XV ნინო²³ გრიგოლ²⁴ გიორგი²⁵ თამარ²⁶ ანა²⁷ რუსუდა²⁸ ლევან²⁹ ნინო³⁰ რატი³¹ ნათია³² თორნიკე³³ დავით³⁴ ალექსანდრე³⁵
1967 1968 1967 1969 1975 1973 1975 1976 1984 1986 1990 1959-1997 1962

XVI

გიორგი³⁶ შოთა³⁷ მარიამ³⁸ ქოვეან³⁹ ნინო⁴⁰ ნუცა⁴¹ დავით⁴²
1992 1995 1997 1999 1999 1995 1997

9/1. ალექსი (ალექსანდრე) გიორგის ძე (1840-?) ~ 7.04.1863 ელისაბედი (ეზე), თავად იოსებ ნიჟარაძის ასული (1846-1911), (ს. მაღლაკი).

3/1. სიმონ ალექსის ძე (1865-1917) ~ ეკატერინე, აზნაურ ივანე დიდიძის ასული (1871-1943).

4/1. ნესტორ ალექსის ძე (1.04.1868-1954) ~ ეკატერინე, აზნაურ ანდრო იოსელიანის ასული (1870-1961).

ნესტორ ალექსის ძე ჩხეიძე ნუსხა 6 – №4/1

5/1. ევდუკია (კვასალა) ალექსის ასული (1.07.1869-?) ~ აზნაური აკაკი ვასილის ძე დიდიძე.

6/1. გიორგი ალექსის ძე (1874-?) ~ 19.10.1905 მარიამ გიორგის ასული იორამოვა (1887-1908).

7/1. ნოე ალექსის ძე (12.04.1877-1924). დახვრიტეს მასიური რეპრესიების დროს ~ ანა გიორგის ასული კანდელაკი (1875-?).

8/1. ეკატერინე ალექსის ასული (7.01.1878-?) ~ აზნაური N. ქაჯაია.

9/3. მავრა (ღუტია) სიმონის ასული (1908-1992) ~ მიხეილ ნესტორის ძე პაპავა (1904-1942).

10/3. თინათინ სიმონის ასული (1913-1996) ~ გრიგოლ გერასიმეს ძე ნუცუბიძე (1900-1982).

12/4. კლეოპატრა (კლიუსია) ნესტორის ასული (25.12.1899-1980) ~ თავადი კონსტანტინე ანდრეას ძე აბაშიძე (1901-1941), (ს.ლაშე).

13/4. გრიგოლ ნესტორის ძე (30.06.1903-1924), დახვრიტეს რეპრესიების დროს ~ ელენე ილიას ასული ქურციკიძე (1903-1963).

გიორგი ნესტორის ძე ჩხეიძე ნუსხა 6– №14/4

14/4. გიორგი ნესტორის ძე (1908-10.11.1992) ~ I. თამარ ანდროს ასული ხანთაძე (1914-1985); ~ II. ლუბა ვარლამის ასული კალანდაძე (დ.1916).

კლემენტინა ნესტორის ასული ჩხეიძე ნუსხა 6 – №12/4

15/7. ალექსანდრე (ჭუტიკო) ნოეს ძე (1906-1974) ~ ნინო (ნუცა) პავლეს ასული მეგრელიშვილი (?-1942).

თენგიზ გიორგის ძე ჩხეიძე ნუსხა 6 – №18/14

16/7. ნინო (ფაცუ) ნოეს ასული (1908-1991) ~ ნიკოლოზ აღმასხანის ძე კარტოზია (1903-1980).

17/13. შოთა გრიგოლის ძე (1924-1993) ~ ჯულიეტა გრიგოლის ასული გიორგაძე (დ.1932).

18/14. თენგიზ გიორგის ძე (დ.1940) ~ ირინე იოსების ასული დუნდუა (დ.1941).

19/14. ზურაბ გიორგის ძე (დ.1951) ~ მზია მიხეილის ასული ჩქოტუა (დ.1949).

ზურაბ გიორგის ძე ჩხეიძე ნუსხა 6 -№19/14

თენგიზ და ზურაბ გიორგის ძე ჩხეიძე შვილებთან და შვილიშვილებთან ერთად.
ნუსხა 6-№18/14, №19/14

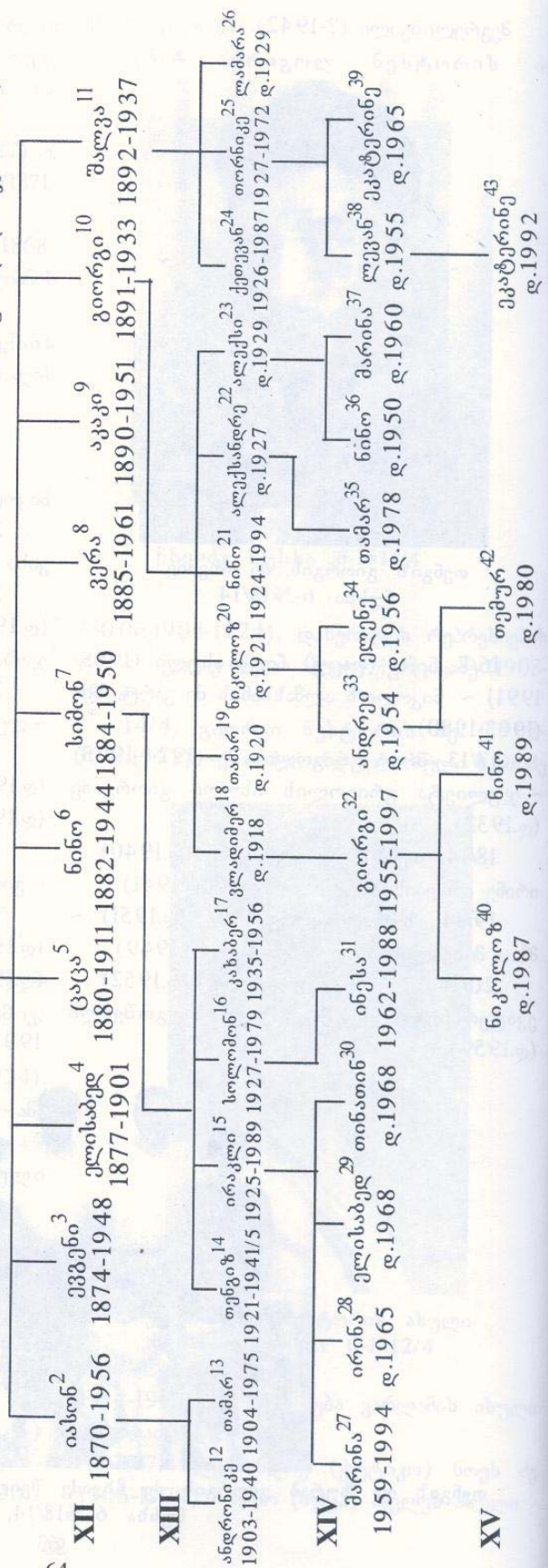
- 20/14. მერაბ გიორგის ძე (დ.1952) ~ ეკატერინე რუბენის ასული თოგოშვილი (დ.1959).
- 21/15. ნოე ალექსის ძე (დ.1929) ~ ნანა, ნიკოლოზის ასული ნიჟარაძე (დ.1932).
- 23/17. ნინო შოთას ასული (დ.1967) ~ კახა ნოდარის ძე ჭოლოკავა (დ.1967).
- 24/17. გრიგოლ (გია) შოთას ძე (დ.1968) ~ რუსუდან ნაპოლეონის ასული ჯოხაძე (დ.1968).
- 25/18. გიორგი თენგიზის ძე (დ.1967) ~ ლელა როინის ასული ჩიკვილაძე (დ.1977).
- 26/18. თამარ თენგიზის ასული (დ.1969) ~ ნუგზარ გიორგის ძე ტყემელიაძე (დ.1962).
- 27/18. ანა თენგიზის ასული (დ.1975) ~ გიორგი ომარის ძე მასხულია (დ.1973).

XI თაობა ქექაოზისგან თავადი სოლომონ გიორგის ძე ჩხვიძე¹⁰⁻¹

ნუსხა 7

(სოფ. დიდი ჯიხაიში)

64

28/19. რუსუდან ზურაბის ასული (დ.1973) ~ I. აკაკი თეიმურაზის ძე ფანჯაკოძე (დ.1972); ~ II. თომას პერონი (დ.1961).

34/21. დავით (დათო) ნოეს ძე (1959-1997) ~ ირმა კოპალეიშვილი (დ.1963).

3-1. სოლომონ გიორგის ძე (1840-?) ~ 13.11.1867 ელისაბედი, აზანურ სარდიონ ლორთქიფანიძის ასული (1852-1932).

2/1. იასონ სოლომონის ძე (1.03.1870-1956) ~ 30.06.1902 თეოდოსია (ლუცია), თავად სიმონ ჩიჯავაძის ასული (1869-1946).

სიმონ სოლომონის ძე ჩხეიძე (თეთრი სიმონიკა), ალექსანდრე ლორთქიფანიძესთან ერთად. ნუსხა 7/№7

3/1. ევგენი სოლომონის ძე (4.01.1874-1948) ~ ბარბარე დავითის ასული კალანტაროვა (1877-1950).

5/1. ცაცა სოლომონის ასული (1880-1911) ~ აზნაური პარმენ კორძაია (1875-1942).

6/1. ნინო (ცუცუკია) სოლომონის ასული (1882-1944) ~ 1.11.1909 აზნაური კონსტანტინე თეიმურაზის ძე ჩხეიძე (1867-1922).

7/1. სიმონ სოლომონის ძე (1884-1950) ~ მარიამ ვლადიმერის ასული ჩაგანავა (1901-1983).

10/1. გიორგი (ნოე) სოლომონის ძე (30.01.1891-1933) ~ ელენე (ეფროსინე) ბართლომეს ასული ბალაშოვა (1889-1957).

სოლომონ სიმონის ძე ჩხეიძე ნუსხა 7/№16

11/1. შალვა სოლომონის ძე (1892-1937), დაიღუპა რეპრესიების დროს ~ თამარ სერგოს ასული თოფურია (1902-1982).

13/2. თამარ იასონის ასული (1904-1975) ~ გრიგოლ ვაშაკიძე (1901-1973).

15/7. ირაკლი (დუხუნია) სიმონის ძე (1925-1989) ~ რიმა ოლიფანტეს ასული მინდაძე (დ.1931).

16/7. სოლომონ (კუკური) სიმონის ძე (1927-1979) ~ I. N. N.; ~ II. ვალენტინა N.

18/10. ვლადიმერ გიორგის ძე (დ.1918) ~ ოლღა ბარანოვა (1926-1994).

19/10. თამარ გიორგის ასული (დ.1920) ~ ვასილი ნიკოლოზის ძე ივანოვი (დ.1914).

20/10. ნიკოლოზ გიორგის ძე (დ.1921) ~ ოლღა მაქსიმეს ასული საღირაშვილი (დ.1917).

21/10. ნინო გიორგის ასული (1924-1994), ექიმი-ფსიქიატრი, პროფესორი.

22/10. ალექსანდრე (შურა) გიორგის ძე (დ.1927) ~ ნელი შალვას ასული წიწილაშვილი (დ.1938).

23/10. ალექსი გიორგის ძე (დ.1929) ~ ირინე თეოდორის ასული რომანოვა (1929-1991).

24/11. ქეთევან შალვას ასული (1926-1987) ~ ივანე მელიქიშვილი (1926-1998).

25/11. თორნიკე შალვას ძე (1927-1972) მანანა ლევანის ასული შენგელაია (დ.1936).

26/11. ლამარა შალვას ასული (დ.1929) ~ ვალერიან სამსონის ძე ნაჭყებია (1926-1987).

27/15. მარინა ირაკლის ასული (1959-1994) ~ ავთანდილ გურგენიძე.

მარინა ირაკლის ასული ჩხეიძე ნუსხა 7/№27

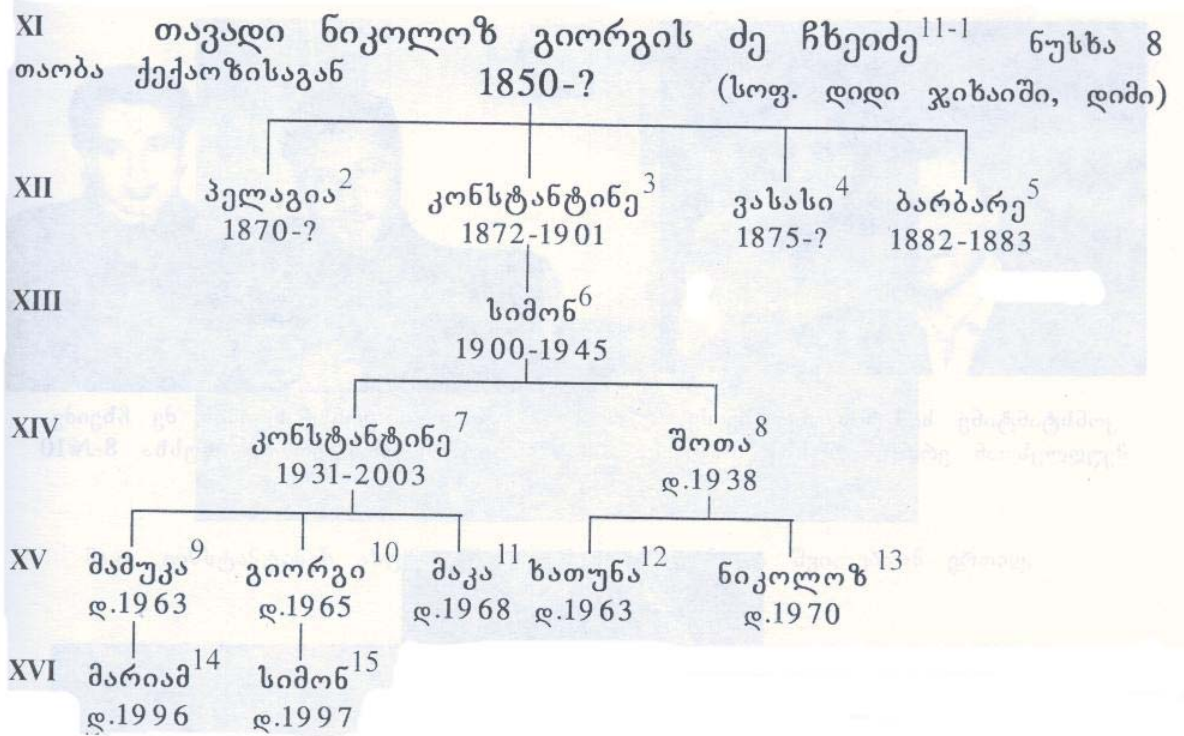
28/15. ირინე ირაკლის ასული (დ.1965) ~ ზურაბ თამაზის ძე ჭელიძე (დ.1963).

29/15. ელისაბედ ირაკლის ასული (დ.1968) ~ ლაშა ბიძინას ძე მოისწრაფიშვილი (დ.1966).

მარცხნიდან მარჯვნივ: დები ირინე, თინათინი და ელისაბედი ირაკლის ასული
ჩხეიძეები შვილებთან ერთად. ნუსხა 7/№28,29,30

- 30/15. თინათინ ირაკლის ასული (დ.1968) ~ რადიმ იოსების ძე ხელაშვილი (დ.1964).
- 31/16. ინესა სოლომონის ასული (1962-1988) ~ I. თემურ ყოლბაია; ~ II N. წულაია.
- 32/18. გიორგი ვლადიმერის ძე (1955-1997) ~ ალბინა N. (დ.1956).
- 33/20. ანდრეი ნიკოლოზის ძე (დ.1954) ~ ნადეჟდა ვიქტორის ასული N. (დ.1954).
- 34/20. ელენე ნიკოლოზის ასული (დ.1956) ~ იგორ სტრუჩკოვი (დ.1954).
- 36/23. ნინო ალექსის ასული (1950) ~ ანდრია თენგიზის ძე კანდელაკი (დ.1950).
- 38/25. ლევან თორნიკეს ძე (დ.1955) ~ I ნინა კავთიაშვილი (დ.1957); ~ II მაია ციხელაშვილი (დ.1966).
- 39/25. ეკატერინე თორნიკეს ასული (დ.1965) ~ ალექსანდრე ნუცუბიძე (დ.1964).
- 2/1. პელაგია ნიკოლოზის ასული (20.01.1870-?) ~ აზნაური N. ლორთქიფანიძე (ვანი).
- 3/1. კონსტანტინე ნიკოლოზის ძე (10.02.1872-14.12.1901) ~ 21.09.1899 აგრაფინა, თავად სამსონ აბაშიძის ასული (1877-12.12.1901), (ს.საქარა).
- 4/1. ვასასი ნიკოლოზის ასული (25.06.1875-?) ~ აზნაური N. მდივანი.
- 6/3. სიმონ კონსტანტინეს ძე (1900-1945) ~ ზინაიდა (ხათუნა), აზნაურ ვარლამ ფურცელაძის ასული (1912-1997).
- 7/6. კონსტანტინე სიმონის ძე (1931-2003) ~ ნანა გიორგის ასული ლეჟავა (დ.1941).
- 8/6. შოთა სიმონის ძე (დ.1938) ~ დოდო ვახტანგის ასული მაცაბერიძე (დ.1944).
- 9/7. მამუკა კონსტანტინეს ძე (დ.1963) ~ ირმა გოტიაშვილი (დ.1969).
- 10/7. გიორგი კონსტანტინეს ძე (დ.1965) ~ ნინო თეიმურაზის ასული საყვარელიძე (დ.1968).
- 11/7. მაკა კონსტანტინეს ასული (დ.1968) ~ ლაშა ჭაბუას ძე ამირეჯიბი (დ.1964).
- 12/8. ხათუნა შოთას ასული (დ.1963) ~ დიმიტრი დავითის ძე ტვილდიანი (დ.1956).

2/1. პელაგია ნიკოლოზის ასული (20.01.1870-?) ~ აზნაური N. ლორთქიფანიძე (ვანი).

3/1. კონსტანტინე ნიკოლოზის ძე (10.02.1872-14.12.1901) ~ 21.09.1899 აგრაფინა, თავად სამსონ აბაშიძის ასული (1877-12.12.1901), (ს.საქარა).

4/1. ვასასი ნიკოლოზის ასული (25.06.1875-?) ~ აზნაური N. მდივანი.

6/3. სიმონ კონსტანტინეს ძე (1900-1945) ~ ზინაიდა (ხათუნა), აზნაურ ვარლამ ფურცელაძის ასული (1912-1997).

7/6. კონსტანტინე სიმონის ძე (1931-2003) ~ ნანა გიორგის ასული ლეჟავა (დ.1941).

ალექსანდრე ჩხეიძე (ნუსხა 5/№21), სოფიო ჩიჯავაძე, გულუ მხეიძე, (?) ჩხეიძე, თამარ წულუკიძე, კონსტანტინე (კოწია) ჩხეიძე ნუსხა 8/№3

8/6. შოთა სიმონის ძე (დ.1938) ~ დოდო ვახტანგის ასული მაცაბერიძე (დ.1944).

9/7. მამუკა კონსტანტინეს ძე (დ.1963) ~ ირმა გოტიაშვილი (დ.1969).

10/7. გიორგი კონსტანტინეს ძე (დ.1965) ~ ნინო თეიმურაზის ასული საყვარელიძე (დ.1968).

11/7. მაკა კონსტანტინეს ასული (დ.1968) ~ ლაშა ჭაბუას ძე ამირეჯიბი (დ.1964).

12/8. ხათუნა შოთას ასული (დ.1963) ~ დიმიტრი დავითის ძე ტვილდიანი (დ.1956).

სიმონ კონსტანტინეს ძე ჩხეიძე მეუღლესთან ერთად. ნუსხა 8/№6

კონსტანტინე სიმონის ძე ჩხეიძე მეუღლესთან ერთად. ნუსხა 8-№7

გიორგი კონსტანტინეს ძე ჩხეიძე მეუღლესთან ერთად. ნუსხა 8-№10

სიმონ გიორგის ძე ჩხეიძე.
ნუსხა 8-№15

მამუკა კონსტანტინეს ძე მეულღესთან და ქალიშვილთან მარიამთან ერთად.
ნუსხა 8-№9

მაკა კონსტანტინეს ასული ჩხეიძე მეუღლესთან და შვილებთან ერთად.
ნუსხა 8-№11

შოთა სიმონის ძე ჩხეიძე
მეუღლესთან ერთად. ნუსხა 8-№8

ნიკოლოზ შოთას ძე ჩხეიძე
ნუსხა 8-№1

ხათუნა შოთას ასული ჩხეიძე მეუღლესთან და შვილებთან ერთად.
ნუსხა 8-№11

ნუსხა 9
(სოფ. იტრია)

VIII თაობა ქექაოზისაგან თავად გორგასალ დავითის ძე ჩხეიძე⁶⁹⁻¹

VIII თაობა ქექაოზისაგან

IX

ივანე²

X

ყარამან³
1780-?

XI

ივანე⁴
1827-1897

XII

ნიკოლოზ⁵
1852-1892

იასონ⁷
1856-?

ბარბარე⁸
1857-?

ეფემია⁹
1858-?

გიორგი¹⁰
1862-1909

ელისაბედ¹¹
1866-?

XIII

სოფიო
1880-?

ილია⁶
1854-?

ვლადიმერ
1882-1940

ქეთევან²²

ბარბარე
1887-1942

დიმიტრი
1896-1944

ნიინო
1905-1925

ნიინო¹²
1881-?

ილია⁶
1854-?

ვლადიმერ
1882-1940

ქეთევან²²

ბარბარე
1887-1942

დიმიტრი
1896-1944

ნიინო
1905-1925

ნიინო¹³
1881-?

ილია⁶
1854-?

ვლადიმერ
1882-1940

ქეთევან²²

ბარბარე
1887-1942

დიმიტრი
1896-1944

ნიინო
1905-1925

მარიამ³⁰
დ.1910

ილია⁶
1854-?

ვლადიმერ
1882-1940

ქეთევან²²

ბარბარე
1887-1942

დიმიტრი
1896-1944

ნიინო
1905-1925

მარიამ³¹
დ.1913

ილია⁶
1854-?

ვლადიმერ
1882-1940

ქეთევან²²

ბარბარე
1887-1942

დიმიტრი
1896-1944

ნიინო
1905-1925

მარიამ³²
დ.1916

ილია⁶
1854-?

ვლადიმერ
1882-1940

ქეთევან²²

ბარბარე
1887-1942

დიმიტრი
1896-1944

ნიინო
1905-1925

მარიამ³³
დ.1921

ილია⁶
1854-?

ვლადიმერ
1882-1940

ქეთევან²²

ბარბარე
1887-1942

დიმიტრი
1896-1944

ნიინო
1905-1925

მარიამ³⁴
დ.1921

ილია⁶
1854-?

ვლადიმერ
1882-1940

ქეთევან²²

ბარბარე
1887-1942

დიმიტრი
1896-1944

ნიინო
1905-1925

3/2. ყარამან (გიორგი, ეგორ) ივანეს ძე (1780-?), პორუჩიკი ~ 24.01.1822 სოფიო, თავად ზაქარია თარხან-მოურავის ასული (1806-?), (ს.ახალქალაქი).

ნიკოლოზ ივანეს ძე ჩხეიძე.
ნუსხა 9-№5

4/3. ივანე ყარამანის ძე (1827-1897) ~ 1845 სალომე, აზნაურ სიმონ ყიფიანის ასული, ნიკოლოზის (იხ.5/4) დედა. ივანეს დანარჩენი შვილები კანონგარეშე ქორწინებით გაჩენილი იყვნენ მარიამ ივანეს ასულ ხაჩიძისაგან.

5/4. ნიკოლოზ ივანეს ძე (16.04.1852-1892) ~ ევა, აზნაურ გიორგი მაჭავარიანის ასული.

8/4. ბარბარე ივანეს ასული (12.01.1857-?) ~ აზნაური N. კვალიაშვილი.

9/4. ეფემია ივანეს ასული (1858-?) ~ აზნაური N. ორჯონიკიძე.

სოფიო, ნინო, ეკატერინე, თამარ, ელენე და მარიამ ნიკოლოზის ასულ ჩხეიძეები.
ნუსხა 9-№12,13,14,15,16,17

10/4. გორგი ივანეს ძე (1.02.1862-1909) ~ 13.11.1883 ოლღა, აზნაურ აღმასხან აბაზაძის ასული (1868-1945).

11/4. ელისაბედ ივანეს ასული (1866-?) ~ 30.08.1885 თავადი დიმიტრი ზაქარიას ძე თუმანიშვილი (1856-?), (ს.ხელთუბანი).

ელენე ნიკოლოზის ასული ჩხეიძე შვილებთან: ირაკლისთან და კონსტანტინესთან ერთად. ნუსხა 9-№16

12/5. სოფიო ნიკოლოზის ასული (24.10.1880-?) ~ აზნაური როსტომ ჩიკვაძე.

დიმიტრი გორგის ძე ჩხეიძე.
ნუსხა 9-№26

13/5. ნინო ნიკოლოზის ასული (13.08.1881-?) ~ ნიკოლოზ პლიშევსკი.

14/5. ეკატერინე ნიკოლოზის ასული (25.11.1884-?) ~ აზნაური ალექსანდრე ჟღენტო.

15/5. თამარ ნიკოლოზის ასული (11.07.1888-1980) ~ თავადი არჩილ ნიკოლოზის ძე ბაგრატიონ-დავითიშვილი (1882-1958), (ს.აბანო).

მარიამ ვლადიმერის ასული ჩხეიძე. ნუსხა 9-№30

16/5. ელენე ნიკოლოზის ასული (24.07.1890-1953) ~ 25.08.1913 თავადი ყარამან ნესტორის ძე ფაღავა (1890-1936), (ს.ნახუნავო).

ვლადიმერ ჩხეიძის შვილები: დომნა და გიორგი. ნუსხა 9-№31,32

18/7. ვლადიმერ იასონის ძე (1882-1940) ~ ევა გრიგოლის ასული დუდაური (1887-1939).

24/10. ბარბარე გიორგის ასული (1887-1942) ~ ნიკოლოზ სავინსკი.

25/10. ანასტასია გიორგის ასული (1890-1986) ~ დავით ყანჩაველი.

გიორგი დიმიტრის ძე ჩხეიძე მეუღლესთან ერთად. ნუსხა 9-№36

26/10. დიმიტრი გიორგის ძე (1896-1944) ~ თამარ ალექსის ასული მონიავა (1898-1982).

27/10. ივანე გიორგის ძე (1900-1948) ~ მარიამ სიმონის ასული საგანელიძე (1906-1994).

მარგარიტა დიმიტრის ასული ჩხეიძე მეუღლესთან კონსტანტინე ერისთავთან ერთად. ნუსხა 9-№37

28/10. ნინო გიორგის ასული (1905-1925) ~ აზნაური კონსტანტინე (კოწია) ცქიტიშვილი.

29/10. ევგენია გიორგის ასული (1906-1998) ~ დავით აზაურაშვილი.

30/18. მარიამ ვლადიმერის ასული (დ.1910) ~ 1937 აზნაური ელიზბარ სამსონის ძე ბაქრაძე (1905-1973).

თამარ ოთარის ასული ჩხეიძე მეუღლესთან ერთად.
ნუსხა 9-№37

- 31/18. დომნიკა (დომნა) ვლადიმერის ასული (დ.1913) ~ ვალერიან ჭიჭინაძე.
- 33/18. ვალერიან (ვალიკო) ვლადიმერის ძე (1921-1990) ~ ეთერი კონსტანტინეს ასული ფაჩუაშვილი (1929-1979).
- 34/26. ელენე დიმიტრის ასული (დ.1921) ~ I. დიმიტრი არჩილის ძე ნებიერიძე (1909-1941); ~ II. ალიკო ადამია (1914-1980).
- 35/26. რუსუდან დიმიტრის ასული (დ.1923), მუსიკოსი, კონსერვატორიის პროფესორი, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე ~ პროფესორი ბორის ივანეს ძე ჭიაურელი (1916-2001).
- 36/26. გიორგი (გოგი) დიმიტრის ძე (დ.1927), ინჟინერ-ფსიქოლოგი ~ ციური ალექსანდრეს ასული ჩომახიძე (დ.1944)
- 37/26. მარგარიტა დიმიტრის ასული (დ.1931), პიანისტი. მოცარტის პრემიის ლაურეატი ქალაქ ზალცბურგში. ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე ~ თავადი კონსტანტინე ალექსანდრეს ძე ერისთავი (1929-1999).
- 38/27. ეთერ (მაყვალა) ივანეს ასული (1929-1993) ~ თავადი არჩილ იოსების ძე ფალავანდიშვილი (1924-1984).
- 39/27. თამარ ივანეს ასული (დ.1934) ~ ალბერტ ფერინგერი (დ.1937).
- 40/27. გიორგი ივანეს ძე (1937-1997) ~ ლუდმილა მენშიკოვა (დ.1938).
- 41/27. ოთარ (ჯემალ) ივანეს ძე (დ.1938) ~ გურანდა ინდიკოს ასული ჯიშკარიანი (დ.1944).
- 42/33. ნანა ვალერიანის ასული (დ.1959) ~ ოთარ გივის ძე გელოვანი (დ.1954).
- 43/33. გიორგი ვალერიანის ძე (დ.1960) ~ ნანა იურის ასული კაკაურიძე.
- 46/40. ლიანა გიორგის ასული (დ.1961) ~ გიორგი ლუაშვილი (დ.1964).
- 47/41. თამარ ოთარის ასული (დ.1969), არქიტექტორი. სერჟი-პონტუასის სახელობის კონკურსის ლაურეატი არქიტექტურაში ~ ვოლფ-დიტრიხ კესელი, გერმანელი (დ.1969).
- 48/41. მარიამ ოთარის ასული (დ.1975), ეკონომისტი ~ ერნსტ შლენკერი, გერმანელი (დ.1965).

მარიამ ოთარის ასული ჩხეიძე მეუღლესთან ერთად. ნუსხა 9-№38

თავად ჩხეიძეთა გენეალოგიური ნუსხები შედგენილია საარქივო მასალების, ისტორიული წყაროებისა და სამეცნიერო ლიტერატურის ამომწურავი ინფორმაციის საფუძველზე.

სურათებზე აღბეჭდილია წინამდებარე გენეალოგიურ ნუსხებში მოცემული პიროვნებები და ოჯახები (ნაწილი).

საარქივო მასალა, წყაროები და სამეცნიერო ლიტერატურა

I. საარქივო მასალა

საქართველოს ცენტრალური ისტორიული არქივი (სცია), ფონდი 213, აღწერა 1, საქმე № 1372 - О причислении разных лиц к дворянству Кутаисской губернии.

სცია, ფ. 213, აღ. 1, საქმე № 1833 (1900 წ.) - Родословные князей и дворян, свидетельства о происхождении и др. документы Тифлисского Дворянского депутатского Собрания.

სცია, ფ. 213, აღ. 1, საქმე № 2125 (1804 წ.) - Список княжеских и дворянских родов.

სცია, ფონდი 213, დამატებითი აღწერა, საქმე № 2128 (1850 წ.) - Именной, посемейный список лиц, принадлежащих к княжеским и дворянским родам Грузии.

სცია, ფ. 213, დამატებითი აღ., საქმე № 2261 (1856 წ.) - Дополнительный список князей и дворян Грузии.

სცია, ფონდი 213, დამატებითი აღწერა, საქმე № 2268 (1856 წ.) - Дополнительный список князей и дворян Грузии.

სცია, ფ. 214, აღ. 1, საქმე № 3336 (1850 წ.) - Список князей и дворян Гурии.

სცია, ფ. 214, აღ. 1, საქმე № 3354 (1856 წ.) - Дополнительный список князей и дворян Грузии.

სცია, ფ. 214, აღ. 1, საქმე № 3355 (1856 წ.) - Дополнительный список лиц, принадлежащих к княжеским и дворянским родам Грузии.

სცია, ფონდი 214, აღწერა 1, საქმე № 3379 (1850 წ.) - Список князей и дворян Грузии.

სცია, ფონდი 214, აღწერა 1, საქმე № 3383 (1873 წ.) - Списки князей и дворян Тифлисской губернии.

სცია, ფონდი 214, აღწერა 1, საქმე № 3622 (1909 წ.) - Списки князей и дворян.

სცია, ფ. 214, აღ. 1, საქმე № 3758 (1897-1913 წწ.) - Список князей и дворян Грузии.

სცია, ფ. 214, აღ. 1, საქმე № 3863 (1850-1889 წწ.) - Список князей и дворян Грузии.

სცია, ფ. 214, აღ. 1, საქმე № 3882 - Опись царских документов, представленных князьями и дворянами.

სცია, ფ. 214, აღ. 1, საქმე № 3902 - Родословные и поколенные росписи князей и дворян Тифлисской губернии.

სცია, ფონდი 234, აღწერა 1, საქმე № 1-135 (1830-1839 წწ.) - Комиссия по рассмотрению грузинских и имеретинских царских документов.

სცია, ფონდი 16 (Грузинский гражданский губернатор), აღწერა 1, საქმე № 3803 (1911 წ.) - О князе Семене Карамановиче Чхеидзе.

სცია, ფონდი 16, აღწერა 1, საქმე № 4303 (1912 წ.) - О князе Александре Александровиче Чхеидзе.

სცია, ფონდი 16, აღწერა 1, საქმე № 5330 (1837 წ.) - О князе Егоре Чхеидзе.

სცია, ფონდი 16, აღწერა 1, საქმე № 7917 (1843 წ.) - О князе Георгии Чхеидзе.

სცია, ფონდი 213, აღწერა 1, საქმე № 715 (1847 წ.) - О признании в княжеском достоинстве рода Чхеидзе.

სცია, ფონდი 213, აღწერა 1, საქმე № 851 (1848 წ.) - О признании в дворянском достоинстве рода Чхеидзе.

სცია, ფონდი 213, დამატებითი აღწერა, საქმე № 2027 (1820 წ.) - Переписка по делу об утверждении в княжеском достоинстве Чхеидзе Е.

სცია, ფონდი 213, აღწერა 1, საქმე № 3803 (1911 წ.) - О князе Симоне Карамановиче Чхеидзе.

სცია, ფონდი 213, აღწერა 1, საქმე № 4305 (1912 წ.) - О князе Александре Александровиче Чхеидзе.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 10423 (1845 წ.) - О князе Иване Чхеидзе.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 12661 (1848 წ.) - О князе Бежане Давидовиче Чхеидзе.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 18809 (1858 წ.) - О князе Карамане Хосиевиче Чхеидзе.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 21633 (1861 წ.) - О князе Глахуа (Симоне) Георгиевиче Чхеидзе и его сыне Леонтии.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 22754 (1863 წ.) - О князе Мерабе Кайхосровиче Чхеидзе и его сыне Александре.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 23375 (1864 წ.) - О князе Иосифе Теймуразовиче Чхеидзе и его сыновьях Несторе и Константине.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 23534 (1864 წ.) - О князе Platone Константиновиче Чхеидзе.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 28587 (1870 წ.) - О князе Бежане Давидовиче Чхеидзе и его сыне Давиде.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 28759 (1870 წ.) - О князе Алексее Георгиевиче Чхеидзе и его сыновьях Михаиле и Николае.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 30276 (1872 წ.) - О князе Мелитоне Симоновиче Чхеидзе, его жене Пути Вамеховне Дадияни и их дочери Варваре.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 31024 (1873 წ.) - О князе Давиде Беровиче Чхеидзе и его сыне Константине.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 31579 (1873 წ.) - О князе Николае Георгиевиче Чхеидзе.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 32517 (1874 წ.) - О князе Иване Карамановиче Чхеидзе и его сыне Николае.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 34109 (1876 წ.) - О князе Отиа Константиновиче Чхеидзе и его жене Ольге Нижарадзе.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 36803 (1878 წ.) - О князе Виссарионе Чхеидзе и его сыне Антоне.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 38045 (1879 წ.) - О князе Давиде Чхеидзе и его сыне Александре.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 42205 (1890 წ.) - О князе Иване Чхеидзе.

სცია, ფონდი 489, აღწერა 1, საქმე № 43581 (1892 წ.) - О князе Александре Чхеидзе.

სცია, ფონდი 1448, აღწერა 1, საქმე № 153 (1804 წ.), (წყ. წ.) - თავადი ოტია ჩხეიძე და მისი შვილები ბეჟან, როსტომ, ხოსია, ქაიხოსრო და სიმონ.

სცია, ფონდი 1448, აღწერა 1, საქმე № 810 (1717 წ.), (შეწ. წ.) - თავადი სეხნია ჩხეიძე, მისი შვილი გორგასალი და ძმიშვილი დავითი.

სცია, ფონდი 1448, აღწერა 1, საქმე № 1522 (1682 წ.), (შეწ. წ.) - თავადი ოტია ჩხეიძე.

სცია, ფონდი 1448, აღწერა 1, საქმე № 5008 (1778 წ.), (შეწ. წ.) - თავადი დავით ჩხეიძე და მისი მეუღლე ელისაბედ, ათაბაგ მელიქიშვილის ასული.

სცია, ფონდი 1448, აღწერა 1, საქმე № 6908 (1813 წ.), (პირობის წიგნი) - თავადი როსტომ ჩხეიძე და მისი ბიძა დოსითეოს ქუთათელი.

სცია, ფონდი 1449, აღწერა 1, საქმე № 9 (1729 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი სეხნია ჩხეიძე მისი ასული ანა-ხანუმი და მისი მეუღლე ვახტანგ ვახუშტის ძე ორბელიანი.

სცია, ფონდი 1449, აღწერა 1, საქმე № 44 (1768 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი გორგასალ ჩხეიძე და მისი შვილები ქაიხოსრო და დავითი და შვილიშვილები სეხნია, გიორგი და თეიმურაზი.

სცია, ფონდი 1449, აღწერა 1, საქმე № 61 (1788 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი ქაიხოსრო ჩხეიძე მისი შვილები თეიმურაზ, სეხნია და პაატა.

სცია, ფონდი 1449, აღწერა 1, საქმე № 120 (1786 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი სეხნია ჩხეიძე და მისი შვილები ივანე და დავითი.

სცია, ფონდი 1449, აღწერა 1, საქმე № 124 (1769 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი დავით ჩხეიძე და მისი შვილი გორგასალი.

სცია, ფონდი 1449, აღწერა 1, საქმე № 153 (1804 წ.), (წყალობის განახლების წიგნი) - თავადი ოტია ჩხეიძე და მისი შვილები ბეჟან, როსტომ, ხოსია, ქაიხოსრო და სიმონი.

სცია, ფონდი 1449, აღწერა 1, საქმე № 810 (1717 წ.), (წყალ. წ.) - თავადი სეხნია ჩხეიძე და მისი შვილი გორგასალი.

სცია, ფონდი 1449, აღწერა 1, საქმე № 1933 (1798 წ.), (ნასყიდობის წიგნი) - თავადი გორგასალ ჩხეიძე.

სცია, ფონდი 1449, აღწერა 1, საქმე № 1934 (1803 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი სეხნია ჩხეიძე და მისი შვილები ნინია და დავითი.

სცია, ფონდი 1450, აღწერა 1, საქმე № 55 (1761 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადები ძმები ქაიხოსრო და დავით ჩხეიძეები.

სცია, ფონდი 1450, აღწერა 1, საქმე № 88 (1619 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი გორგასალ ჩხეიძე და მისი შვილები ბეჟან, ქაიხოსრო და გიორგი.

სცია, ფონდი 1450, აღწერა 1, საქმე № 92 (1633 წ.), (წყ. წ.) - ძმები, თავადები ბეჟან, ქაიხოსრო და დავით.

სცია, ფონდი 1450, აღწერა 1, საქმე № 96 (1775 წ.), (წყ. წ.) - თავადი დავით ჩხეიძე და მისი შვილები გორგასალი და სიმონი.

სცია, ფონდი 1450, აღწერა 1, საქმე № 117 (1634 წ.), (წყ. წ.) - ძმები, თავადები ბეჟან, ქაიხოსრო, დავით და ნიკოლოზ.

სცია, ფონდი 1450, აღწერა 1, საქმე № 127 (1713 წ.), (წყ. წ.) - თავადი სეხნია ჩხეიძე და მისი შვილი გორგასალი.

სცია, ფონდი 1450, აღწერა 1, საქმე № 1494 (1704 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი ქაიხოსრო ჩხეიძე და მისი შვილები თეიმურაზ, სიმონ, სეხნია და პაატა.

სცია, ფონდი 1450, წიგნი V, საქმე № 66 (1788 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი დავით ჩხეიძე და მისი შვილი გორგასალი.

სცია, ფონდი 1450, წიგნი XV, საქმე № 44 (1768 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადები, ძმები ქაიხოსრო და დავით ჩხეიძეები და დავითის შვილები სეხნია, გიორგი და თეიმურაზ.

სცია, ფონდი 1450, წიგნი XXV, საქმე № 61 (1688 წ.), (წყ. წ.) - თავადი ქაიხოსრო ჩხეიძე.

სცია, ფონდი 1450, წიგნი XXXI, საქმე № 8244 (1856 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი ქაიხოსრო ჩხეიძე და შვილი ივანე.

სცია, ფონდი 1450, წიგნი XXXII, საქმე № 55 (1761 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადები, ძმები ქაიხოსრო და დავით ჩხეიძეები; ქაიხოსროს შვილები გიორგი, სეხნია, თეიმურაზ და როსტომი; დავითის შვილი გორგასალი.

სცია, ფონდი 1450, წიგნი XXXIV, საქმე № 149 (1744 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი ქაიხოსრო ჩხეიძე და მისი შვილები გიორგი, სეხნია, თეიმურაზ.

სცია, ფონდი 1450, წიგნი XXXV, საქმე № 120 (1719 წ.), (წყ. წ.) - თავადი ბეჟან ხეიძე და მისი შვილიშვილი სეხნია მოლარეთუხუცესი.

სცია, ფონდი 1450, წიგნი XXXVI, საქმე № 251 (1785 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადები, ძმები სეხნია, თეიმურაზ და როსტომ ჩხეიძეები.

სცია, ფონდი 1450, წიგნი XXXVI, საქმე № 254 (1784 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადები, ძმები გიორგი, სეხნია, თეიმურაზ და როსტომ ჩხეიძეები.

სცია, ფონდი 1450, წიგნი XXXIX, საქმე № 64 (1804 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი სეხნია ჩხეიძე და

სცია, ფონდი 1450, წიგნი XXXXVI, საქმე № 123 (1776 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადები, ძმები გორგასალი და სიმონ ჩხეიძეები.

სცია, ფონდი 1450, წიგნი XXXXIX, საქმე № 192 (1785 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადები, ძმები სეხნია, გიორგი, თეიმურაზ და როსტომ ჩხეიძეები. სეხნიას შვილები ივანე, ბეჟან და დავით.

სცია, ფონდი 1450, აღწერა 1, საქმე № 149 (1744 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი ქაიხოსრო ჩხეიძე და მისი შვილები გიორგი, სეხნია და თეიმურაზი.

სცია, ფონდი 1451, აღწერა 1, საქმე № 300 (1743 წ.), (შეწირულობის წიგნი) - თავადები ძმები მამუკა, სიმონ და ხოსიელა ჩხეიძეები.

სცია, ფონდი 1451, აღწერა 1, საქმე № 309 (1809 წ.), (შეწ. წ.) - თავადები ძმები ბეჟან, როსტომ, ხოსია, ქაიხოსრო და სიმონი ჩხეიძეები.

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Ad-1646, (1687 წ.), (წყ. წ.) - თავადი ქაიხოსრო ბეჟანის ძე ჩხეიძე (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-1287, თავადი როსტომ ჩხეიძე (1751 წ.) (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-2179, (1660 წ.), (წყ. წ.) - თავადი სეხნია ქაიხოსროს ძე ჩხეიძე, სახლთუხუცესი (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-3199, (1688-1700 წწ.), (ნასყ. წ.) - თავადი ქაიხოსრო ბეჟანის ძე ჩხეიძე (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-8973, თავადები, ძმები სეხნია და თეიმურაზ ჩხეიძეები (1782 წ.) (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd-14911, (1646 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი ბეჟან ჩხეიძე, სახლთუხუცესი (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd-514, (1663 წ.), (გარიგ. წ.) - თავადი ნიკოლოზ ჩხეიძე, მთავარეპისკოპოსი (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd-534, (1670 წ.), (გარიგ. წ.) - თავადი ბეჟან ჩხეიძე, სახლთუხუცესი (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd-2931, (1682 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი ოტია ჩხეიძე, სახლთუხუცესი (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Qd-2173, (1661-1671 წწ.), (გარიგ. წ.) - თავადი ნიკოლოზ ჩხეიძე, მთავარეპისკოპოსი (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Qd-2188, (1643 წ.), (ნასყ. წ.) - თავადი ხუცია ჩხეიძე (ხელნაწერი).

ქუთაისის სახელმწიფო ისტორიული არქივი (ქსია), ფ.1, აღ.1 (თავად ჩხეიძეთა შესახებ) - საქმეები № 56, 364, 413, 438, 444, 458, 460, 573, 842, 816, 850, 1003, 1102, 1417, 1657, 1889, 1970, 1989, 2043, 2046, 2208, 2230, 2311, 2355, 2403, 2432, 2519, 2523, 2595, 2677, 2714, 2718, 2761, 2804, 2969, 3037, 3067, 3069, 3154, 3220, 3263, 3282, 3605, 3808, 3851, 3968, 3985, 4056, 5587, 5631, 5702, 5738, 5772, 5885, 6051, 6070, 6732, 6763, 6775, 6875, 6886, 7030, 7207, 7267, 7708, 7709, 7722.

Российский Государственный военно-исторический архив (РГВИА), Фонд 400 (Главный штаб; послужных списков офицеров русской армии), оп. 9, дело № 9426 (1853-1873 гг.) – Князь Константин Семенович Чхеидзе.

РГВИА, Фонд 400, оп. 48, дело № 482 (1817-1866 гг.) – Князь Семен Степанович Чхеидзе.

РГВИА, Фонд 400, оп. 55, дело № 693 (1850-1873 гг.) – Князь Александр Семенович Чхеидзе.

РГВИА, Фонд 400, оп. 85, дело № 1701 (1817 г.) – Князь Семен Степанович Чхеидзе.

РГВИА, Фонд 400, оп. 140, дело № 679 (1854-1886 гг.) – Князь Константин Семенович Чхеидзе.

РГВИА, Фонд 400, оп. 171, дело № 116 (1848-1886 гг.) – Князь Александр Семенович Чхеидзе.

РГВИА, Фонд 400, оп. 174, дело № 322 (1850-1893 гг.) – Князь Иосиф Семенович Чхеидзе.

РГВИА, Фонд 400, оп. 178, дело № 9 (1856-1902 гг.) – Князь Петр Игнатьевич Чхеидзе.

Российский Государственный военно-исторический архив (РГВИА), Фонд 409 (коллекции послужных списков офицеров русской армии), оп. I, дело № 132477/33 (1904 г.) – Князь Леонтий Семенович (Глахуевич) Чхеидзе.

Центральный государственный исторический архив г.Москвы (ЦГИА), Фонд 4 (Московское дворянское депутатское собрание), оп. 1, дело № 82, л.119 - Князь Иван Гаврилович Чхеидзе.

ЦГИА г.Москвы, Фонд 4, оп. 1, дело № 82, л.119 - Князь Егор Мамукович Чхеидзе.

ЦГИА г.Москвы, Фонд 4, оп. 1, дело № 82, л.119 - Князь Гаврила Егорович Чхеидзе.

ЦГИА г.Москвы, Фонд 4, оп. 1, дело № 666, л.564 - Князь Иван Чхеидзе.

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd - 2931 (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Sd - 3014 (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი Hd - 6167 (ხელნაწერი).

ხელნაწერთა ინსტიტუტი, ფონდი S - 3729 (ხელნაწერი).

ქ.ქუთაისის სახელმწიფო ისტორიული არქივი (ქსია), (ქუთაისის თავად-აზნაურთა დეპუტატთა საკრებულოს ფონდი), ფ.1, აღ.1, საქმე № 2800 - Дело о приводе к присяге князей Кутаисской губернии.

ქსია, ფ.1, აღ.1, საქმე № 3405 - Списки князей и дворян Имеретии и Гурии. Свидетельства о признании в княжеском и дворянском достоинстве жителей Кутаисской губернии.

ქსია, ფ.1, აღ.1, საქმე № 7708 - Свидетельства о признании в княжеском и дворянском достоинстве жителей Кутаисской губернии.

ქსია, ფ.1, აღ.1, საქმე № 7755 - Списки князей и дворян по Имеретии.

ქსია, ფ.1, აღ.1, საქმე № 7756 - Списки князей и дворян по Имеретии и Гурии.

ქსია, ფ.1, აღ.1, საქმე № 7758 - Списки князей и дворян по Имеретии и Гурии.

ქსია, ფ.1, აღ.1, საქმე № 7759 - Списки князей Имеретии.

ქსია, ფ.1, აღ.1, საქმე № 7790 - Переписка о признании лиц в княжеском достоинстве.

ქსია, ფ.1, აღ.1, საქმე № 7797 - Родословная книга князей и дворян по Имеретии.

ქსია, ფ.1, აღ.1, საქმე № 7808 - Свидетельства о признании в княжеском и дворянском достоинстве жителей Кутаисской губернии.

Российский государственный исторический архив (РГИА), ф.1343, (Департамент Герольдии Правительствующего Сената), оп. 16-37 (дела о дворянстве).

Российский Государственный Исторический Архив (РГИА), фонд 1343 (Департамент Правительствующего Сената), опись 46 (Дела о признании дворянских титулов).

Российский Государственный Исторический Архив (РГИА), фонд 1343 (Департамент Правительствующего Сената), опись 49 (Дела об утверждении гербов).

Российский Государственный Исторический Архив (РГИА), фонд 1141 опись 1, дело № 113 - Материалы В.К.Лукомского к сборнику неутвержденных гербов русского дворянства (Общий гербовник дворянских родов Всероссийской империи. Т. XI-XXI (рукописные)).

Российский Государственный военно-исторический архив (РГВИА), Фонд 10 (Гусарское повье Канцелярии Военной коллегии (материалы гусарских полков, в том числе и Грузинского).

II. წყაროები

არჩილ II. თხზულებათა სრული კრებული. აღ.ბარამიძისა და ნ.ბერძენიშვილის რედაქტორობით. ტ.II. თბ., 1937.

ახალი ქართლის ცხოვრება. მესამე ტექსტი. “ქართლის ცხოვრება”, ტ.II. ტექსტი დადგენილია ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს.ყაუხჩიშვილის მიერ. თბ., 1959.

იოანე ბაგრატიონი. შემოკლებით აღწერა საქართველოსა შინა მცხოვრებთა თავადთა და აზნაურთა გვარებისა. რედაქტორი და გამომცემელი ზურაბ კაცელაშვილი. თბ., 1997.

ტიმოტე გაბაშვილი. მიმოსვლა. ელ.მეტრეველის გამოცემა. თბ., 1956.

ფარსმან გორგიჯანიძის ისტორია. ს.კაკაბაძის გამოცემა. თბ., 1925.

ვახტანგ VI. სამართლის წიგნი. ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა, გამოკვლევა და ტერმინთა საძიებელი დაურთო თინა ენუქიძემ. თბ., 1955.

ვახუშტი ბატონიშვილი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. ტ.IV. ტექსტი დადგენილია ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს.ყაუხჩიშვილის მიერ. თბ., 1973.

დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. I. ს.კაკაბაძის გამოცემა. თბ., 1921.

დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. II. ს.კაკაბაძის გამოცემა. თბ., 1921.

დავით ბატონიშვილი. ახალი ისტორია. ტექსტი გამოსცა თ.ლომთაშვილი. თბ., 1941.

ნიკო დადიანი. ქართველთ ცხოვრება. ტექსტი გამოსცა, წინასიტყვაობა, გამოკვლევა, კომენტარები, საძიებლები და ლექსიკონი დაურთო შ.ბურჯანაძემ. თბ., 1962.

დოკუმენტები საქართველოს სოციალური ისტორიიდან. ტ.II. ბატონყმური ურთიერთობა (XV-XIX სს.). ნ.ბერძენიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1953.

ბერი ეგნატაშვილი. ახალი ქართლის ცხოვრება (პირველი ტექსტი). წიგნში: “ქართლის ცხოვრება”, ტ.II. ტექსტი დადგენილია ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს.ყაუხჩიშვილის მიერ. თბ., 1959.

ალექსი იევლევის 1650-1652 წწ. იმერეთის სამეფოში ელჩობის საანგარიშო აღწერილობა (“მუხლობრივი აღწერილობა”). რუსული ტექსტი, ხელნაწერების მიმოხილვით და ქართული თარგმანით გამოსაცემად მოამზადა იასე ცინცაძემ. თბ., 1969.

იოსებ თბილელი. დიდმოურავიანი. რედ. გ.ლეონიძე. თბ., 1939.

ისტორიული დოკუმენტები იმერეთის სამეფოსა და გურია-ოდის სამთავროებისა (1466-1770 წწ.). წიგნი I. ტექსტი გამოსცა, წინასიტყვაობა და საძიებლები დაურთო შ.ბურჯანაძემ. თბ., 1958.

მასალები საქართველოს ისტორიისათვის, შეკრებილი ბატონიშვილის დავით გიორგის ძისა და მის ძმებისა. გამოსცა მ.ჯანაშილი. თბ., 1905.

მცირე ქრონიკები. ტექსტები გამოსცა, შესავალი წერილი და კომენტარები დაურთო ჯუმბერ ოდიშელმა. თბ., 1968.

პაპუნა ორბელიანი. ამბავნი ქართლისანი. ტექსტი დაადგინა, შესავალი, ლექსიკონი და საძიებლები დაურთო ელენე ცაგარეიშვილმა. თბ., 1981.

პირთა ანოტირებული ლექსიკონი XI-XVII სს. ქართულ ისტორიულ საბუთების მიხედვით. ტ. I. რედ. მ.სურგულაძე. თბ., 1991.

თ.ჟორდანიას ქრონიკები და სხვა მასალა საქართველოს ისტორიისა და მწერლობისა. ტ. II. თბ., 1897.

საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა (H კოლექცია). ტ. I. თბ., 1946.

საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის ქართულ აღწერილ (A-კოლექცია), ტ. IV, თბ., 1954.

საქართველოს სიძველენი, ტ. I. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1899.

საქართველოს სიძველენი, ტ. I. გამოცემა მეორე, წიგნი I. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1920.

საქართველოს სიძველენი, ტ. II. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1909.

საქართველოს სიძველენი, ტ. III. ე.თაყაიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1910.

სტოლნიკი ტოლოჩანოვისა და დიაკი იევლევის ელჩობა იმერეთში, 1650-1652 წწ. გამოსცა და შესავალი დაურთო მ. პოლიევქტოვმა. თბ., 1926.

სტოლნიკი ტოლოჩანოვისა და დიაკი იევლევის ელჩობა იმერეთში. თბ., 1978.

ქართლის ცხოვრება. ტ. I. ტექსტი დადგენილია ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს.ყაუხჩიშვილის მიერ. თბ., 1955.

ქართულ-სპარსული ისტორიული საბუთები. ტექსტი დაადგინა, თარგმანი და შენიშვნები დაურთო ვ.ფუტურაძემ. თბ., 1955.

ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, ყოფილი ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების (S) კოლექციისა. ტ. I. თბ., 1959.

ქართული ეკლესიის კალენდარი, 1991 წ. თბ., 1991.

ქართული სამართლის ძეგლები. ტ. 1-8. ტექსტები გამოსცა ი.დოლიძემ. თბ., 1963-1985.

ცხოვრება საქართველოსი (პარიზის ქრონიკა). ტექსტები გამოსაცემად მოამზადა, შესავალი, შენიშვნები და საძიებლები დაურთო გიული ალასანიამ. თბ., 1980.

სეხნია ჩხეიძე. ცხოვრება მეფეთა. წიგნში: ქართლის ცხოვრება. ტ. II. დ.ჩუბინაშვილის გამოცემა. სპბ., 1854.

სეხნია ჩხეიძე. ცხოვრება მეფეთა. წიგნში: საქართველოს ისტორია. ზ.ჭიჭინაძის გამოცემა. თბ., 1913.

ხონის საყდრის დავთარი 1600 წლის ახლო დროისა. გამოსცა ს. კაკაბაძემ. თბ., 1913.

III. ლიტერატურა

ნ.ბერძენიშვილი, ივ.ჯავახიშვილი, ს.ჯანაშია. საქართველოს ისტორია. ნაწ. I. უძველესი დროიდან XIX ს. დამდეგამდე. ს.ჯანაშიას რედაქტორობით. თბ., 1946.

ნ.ბერძენიშვილი. ისტორიულ-გეოგრაფიული ექსპედიცია 1932 წელს. მისივე წიგნში: საქართველოს ისტორიის საკითხები. ტ.I. თბ., 1964.

ნ.ბერძენიშვილი. საქართველოს ისტორიის საკითხები. ტ.VI. თბ., 1973.

მაქსიმე ბერძენიშვილი. მასალები XIX საუკუნის პირველ ნახევრის ქართულ საზოგადოებრიობის ისტორიისათვის. ტ.I. თბ., 1980.

შ.ბურჯანაძე. იმერეთის სამეფო 1768-1784 წლებში. საქ. სსრ მეც. აკად. ხელნაწერთა ინსტიტუტის “მოამბე”, III. თბ., 1961.

გეორგიევსკის ტრაქტატი 1783 წლის ხელშეკრულება რუსეთის მფარველობაში აღმოსავლეთსაქართველოს შესვლის შესახებ. ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა, შესავალი და შენიშვნები დაურთო გიორგი პაიჭაძემ. თბ., 1983.

დ.გვრიტიშვილი. ფეოდალური საქართველოს სოციალური ურთიერთობის ისტორიიდან. თბ., 1955.

დოკუმენტები საქართველოს სოციალური ისტორიიდან. ტ.I. ბატონყმური ურთიერთობა (XV-XVIII სს.). ნ.ბერძენიშვილის რედაქტორობით. თბ., 1940.

ე.თაყაიშვილი. არქეოლოგიური მოგზაურობიდან სამეგრელოში. “ძველი საქართველო”, ტ.III. თბ., 1914.

ე.თაყაიშვილი. არქეოლოგიური მოგზაურობა რაჭაში. თბ., 1963.

პ.იოსელიანი. განხილვა რამდენთა ზედ წარწერათა. ჟურნ. “ცისკარი”, თბ., 1865, № 5.

ს.კაკაბაძე. საეკლესიო რეფორმებისათვის სოლომონ პირველის დროს. თბ., 1913.

ს.კაკაბაძე. წერილები და მასალები საქართველოს ისტორიისათვის. (I). თბ., 1914.

ს.კაკაბაძე. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. I. თბ., 1921.

ს.კაკაბაძე. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საბუთები. II. თბ., 1921.

ს.კაკაბაძე. საქართველოს ისტორია. ახალი საუკუნეების ეპოქა. ტფ., 1922.

ს.კაკაბაძე. სასისხლო სიგელების შესახებ. “საისტორიო მოამბე”, II. თბ., 1924.

ს.კაკაბაძე. მასალები იმერეთის სახელმწიფოებრივი მდგომარეობის შესახებ მე-XVII საუკუნეში. “საისტორიო მოამბე”, ტ. I. თბ., 1925.

ს.კაკაბაძე. მასალები დასავლეთ საქართველოს სოციალურ და ეკონომიურ ისტორიისათვის. “საისტორიო კრებული”, III. თბ., 1928.

ს.კაკაბაძე. იმერეთის საბუთები თარხნობის შესახებ. “საისტორიო მოამბე”, V. თბ., 1950.

ს.კაკაბაძე. იმერეთის სამეფოს გაუქმება (დოკუმენტები). თბ., 1956.

ბ.ლომინაძე. მასალები დასავლეთ საქართველოს XVII-XVIII სს. ისტორიის ქრონოლოგიისათვის. “მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის”, ნაკვ. 31. თბ., 1954.

ბ.ლომინაძე. გელათი. თბ., 1955.

ბ.ლომინაძე. ბიჭვინთის ხატის 1568 წლის წარწერა. “მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის”, ნაკვ. 33. თბ., 1960.

ბ.ლომინაძე. ქართული ფეოდალური ურთიერთობის ისტორიიდან. სენიორიები. I. თბ., 1966.

ე.მეტრეველი. მასალები იერუსალიმის ქართული კოლონიის ისტორიისათვის (XI-XVII სს.). თბ., 1962.

მ.ნიკოლეიშვილი. ისტორიული მასალები. “მასალები” ქუთაისის ნ.ბერძენიშვილის სახელობის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის კრებული. თბ., 1968.

მ.რეხვიაშვილი. იმერეთი მე-XVIII საუკუნეში. თბ., 1982.

მ.რეხვიაშვილი. იმერეთის სამეფო (1462-1810 წწ.). თბ., 1989.

მ.რეხვიაშვილი. იმერთა მეფენი - სოლომონ პირველი და სოლომონ მეორე. ქუთაისი, 1992.

საქართველოს ისტორიის ნარკვევები. ტ.IV. ტომის რედაქტორი მ.დუმბაძე. თბ., 1973.

ო.სოსელია. მასალები კლასობრივი ბრძოლის ისტორიისათვის. თბ., 1960.

ო.სოსელია. ნარკვევები ფეოდალური ხანის დასავლეთ საქართველოს სოციალურ-პოლიტიკური ისტორიიდან (სათავადოები). I. თბ., 1973.

რ.ფირცხალაიშვილი. ბრძოლა გიორგი სააკაძის წინააღმდეგ XX საუკუნის დასასრულს. გაზ. "კალმასობა", თბ., 1998, № 9 (22).

ქ.ჩხატარაიშვილი. საქართველოს საგარეო ურთიერთობის ისტორიიდან (XVIII ს. პირველი მეოთხედი). წიგნში: საქართველოს ფეოდალური ხანის ისტორიის საკითხები. თბ., 1972.

ქ.ჩხატარაიშვილი. დასავლეთ საქართველოს განთავისუფლება ოსმალეთის ბატონობისაგან. წიგნში: ნარკვევები საქართველოს ისტორიიდან. ტ.IV. თბ., 1973.

გ.ცეციტიშვილი. ანტიკური ხანის შორაპნის საერისთავოს საკითხისათვის. "საქართველოს ისტორიული გეოგრაფიის კრებული", ტ.II. თბ., 1964.

Адрес-календарь Российской империи на 1765-1916 гг. Спб., 1765-1916.

Акты, собранные Кавказскою археографическою комиссиею. т.II. Издание под редакцией председателя комиссии А.Берже, Тифлис, 1868.

Акты, собранные Кавказскою археографическою комиссиею. т.IV. Издание под редакцией председателя комиссии А.Берже, Тифлис, 1870.

Багратиони Вахუшти. История царства Грузинского. Пер. с груз. яз. Н.Накашидзе. Тб., 1976.

Багратиони Теймураз. Известия о грузинских царевичах и царевнах (рукопись.) Институт Востоковедения Академии наук России (Спб. Отделение), шифр Н-32, л. 1-2.; Бутков П. Материалы для новой истории Кавказа с 1722 по 1803 год. ч.1-3. Спб., 1869. Вадбольский М. Геральдическая символика Грузии. Тб., 1980.

Васильевич С. Титулованные роды Российской империи. Опыт подробного перечисления всех титулованных российских дворянских фамилий с указанием происхождения каждой фамилии, а также времени получения титула и утверждения в нем. Спб., 1910.

Второй дополнительный список к Высочайше утвержденному 6 декабря 1850 г. именному посемейному списку лицам, принадлежащим к княжеским и дворянским родам Грузии. Спб., 1857.

Гильденштедт И. Географическое и статистическое описание Грузии и Кавказа. Спб., 1809.

П.Гниლოსаров. О царе Соломоне II и бывшем при нем управлении. Кавказский Календарь за 1859 г. Тифлис, 1859.

- Горгидзе М. Грузины в Петербурге: Страницы летописи культурных связей. Тб., 1976.
- Грамоты и другие исторические документы XVIII столетия, относящиеся к Грузии, под редакцией А.А.Цагарели. т. I-II. СПб., 1891.
- Грузинские дворянские акты и родословные росписи. Изд. А.Хаханова. Москва, 1893.
- Давид, царевич Грузинский. Краткая история Грузии. Тифлис, 1893.
- Дворянские роды Российской Империи. т. III. Князья. Под редакцией С.В.Думина. Авторы-составители: Петр Гребельский, Станислав Думин, Князь Гудза Апакидзе, Иосиф Бичикашвили, Михаил Катин-Ярцев, Сергей Ковылов, Княжна Флюра Кудашева, Томаш Ленчевский, Глеб Михайлов, Вадим Первушкин, Юрий Унковский, Князь Юрий Чиковани, Сергей Шишлов, Андрей Шумков. Москва, 1996.
- Дворянские роды Российской империи. т. IV. Кн. Ю.Чиковани и С.Думин. Москва, 1998.
- Долгоруков П.В. Российская родословная книга. Ч.1-4. СПб., 1854-1857.
- Дополнительный список князьям и дворянам Грузии 1856 г. СПб., 1856.
- Дурасов В. Гербовник Всероссийского дворянства. СПб., 1906.
- Ф.Жордания. Описание рукописей Тифлисского церковного музея. Кн. I. Тифлис, 1903.
- Именной посемейный список лицам, принадлежащим к княжеским и дворянским родам Грузии. СПб., 1851.
- Именной посемейный список лицам, принадлежащим к княжеским и дворянским родам Имеретии. СПб., 1851.
- Именной посемейный список лицам, принадлежащим к княжеским и дворянским родам Гурии. СПб., 1851.
- Именной посемейный список лицам, признанным в тавадском и азнаурском достоинстве по Мингрелии. СПб., 1880.
- Иоселиани П. Жизнеописание святых, прославляемых православною грузинскою церковью. Тифлис, 1850.
- Кавказский календарь на 1846-1917 гг. Тифлис, 1845-1916.
- Какабадзе С.С. Грузинские документы IX-XV вв. в собрании Ленинградского отделения Института Востоковедения АН СССР. М., 1972.
- Каландадзе Ц. Участие грузин в культурной и общественной жизни России. Тб., 1979.
- Кипиани Д. Сословия у грузин, мингрельцев, имеретин и гурийцев в историческом ходе. газ. "Кавказ", № 79,80. Тифлис, 1853.
- Н.Кондаков, Д. Бакрадзе. Опись памятников древности в некоторых храмах и монастырях Грузии. Грузинские надписи прочтены и использованы Дмитрием Бакрадзе. СПб., 1890.
- Лаврентьев А. Статистическое описание Кутаисского генерал-губернаторства. СПб., 1858.
- Лакиер. Русская геральдика. СПб., 1855.
- Линден В. Высшие классы коренного населения Кавказского края и правительственные мероприятия по определению их сословных прав. Тифлис, 1917.
- Н.Марр. Синодик Крестного монастыря. СПб., 1914.

Б.Махарадзе. Восстание в Имеретии 1819-1820 гг. В кн: “მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის”, ნაკვ. 3. თბ., 1942.

Общий гербовник дворянских родов Всероссийской империи. Спб., 1797-1917 гг. Т. I-X (печатные); Т. XI-XXI (рукописные)

Переписка на иностранных языках грузинских царей с российскими государями от 1639 по 1770 г. Под ред. М.Броссе. Спб., 1861.

Потто В. Описание картин и биографические очерки к портретам Военно-исторического музея. Тифлис, 1901.

Пурцеладзе Д. Грузинские церковные гуджары (грамоты). Тифлис, 1881.

Списки титулованным родам и лицам Российской империи. Издание Департамента герольдии Правительствующего Сената. Спб., 1892.

Е.Такайшвили. Археологические путешествия, разыскания и заметки. Кутаисская губерния. Шоропанский уезд. Убиси. “Известия Кавказского отделения Императорского Московского Археологического общества”, вып.4. Под редакцией Л.Г.Лопатинского и Е.С.Такайшвили. Тифлис, 1915.

Е.Такайшвили. Археологические путешествия, разыскания и заметки. Сборник Материалов для Описания Местностей и Племен Кавказа, вып.44, Тифлис, 1915.

Татишвили В.И. Грузины в Москве. Тб., 1959.

Хаханов А. Грузинские дворянские акты и родословные росписи. Спб., 1893.

Г.Церетели. Археологическая прогулка по Квирильскому ущелью. Материалы по археологии Кавказа, вып. VII, Москва, 1898.

Цихинский В. Кавказский гербовник. Ч. I. Тавадские роды. Петроград, 1922 (рукопись).

Чхеидзе Сехниа. История Грузии. Перевод выполнил, предисловием, указателями и словарем снабдил Н.Т.Накашидзе. Тб., 1976.

Эсадзе Б.С. Летопись Грузии. вып. I. Тифлис, 1913.

M.Brosset. Addition, t.IX, Spb., 1856.

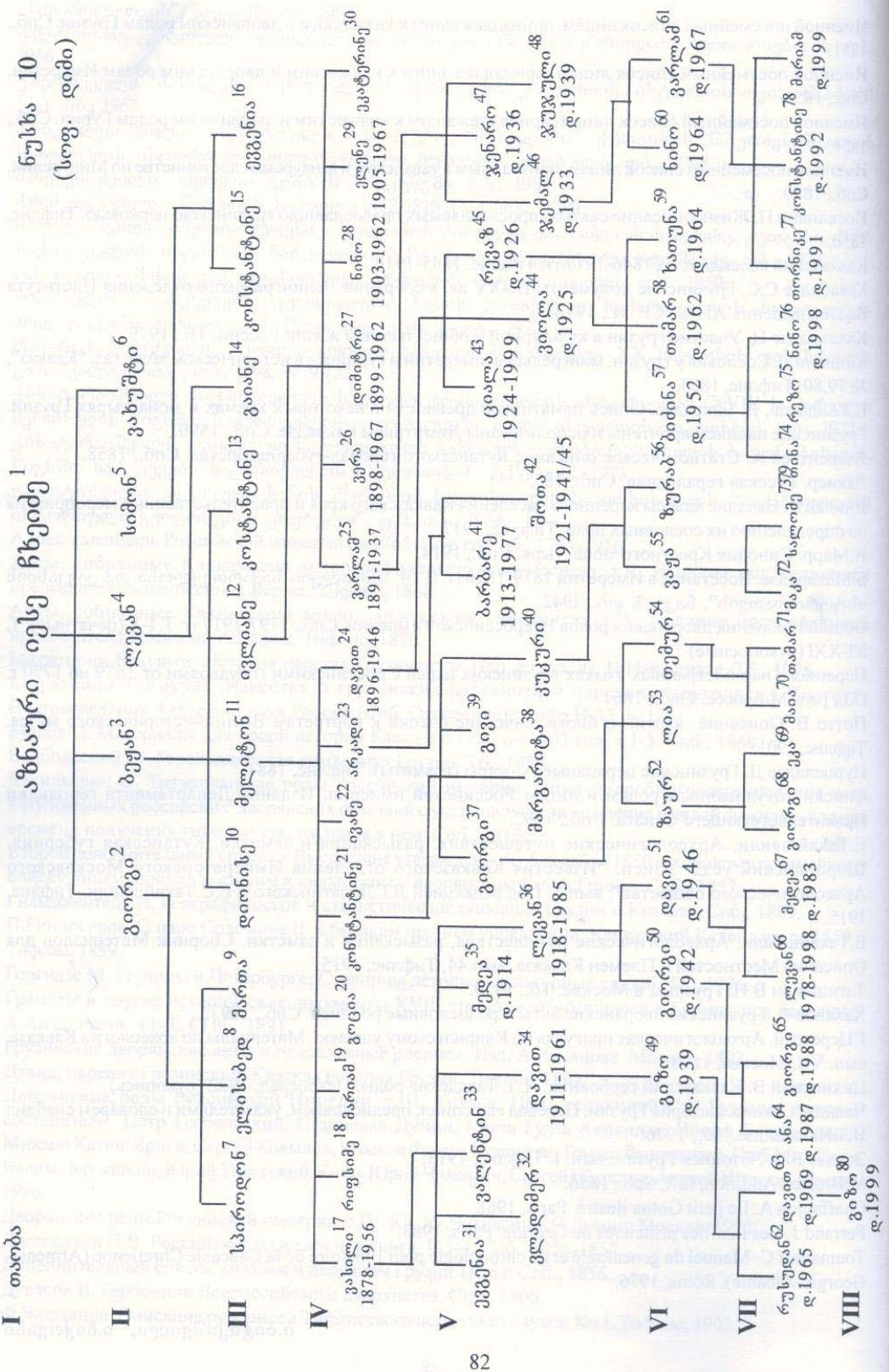
Chaffanjon A. Le petit Gotha illustre. Paris, 1968.

Ferrand J. Les familles princieres de Georgie. Paris, 1983.

Toumanoff C. Manuel de genealogie et de chronologie pour l'histoire de la Caucasic Chretienne (Armenie-Georgie-Albanie). Roma, 1976.

ი.ბიჭიკაშვილი, ი.ჩიქოვანი

ჩხვიძეების აზნაურული შტოები*

*წინამდებარე ნაშრომში მოყვანილი მონაცემები აზნაურ ჩხვიძეებს ეყრდნობა. გენეალოგიურ ნუსხებზე დაყრდნობა აქვს მხოლოდ იმ შემთხვევებში, სადა მკვლევარს უკონკრეტოებელი მონაცემები უნახავდა.

2/1. გეორგი იესეს ძე ~ ელენე N.
3/1. ბეჟან იესეს ძე ~ ელისაბედ N.

4/1. ლევან იესეს ძე ~ ბარბარე N.

5/1. სიმონ იესეს ძე ~ სოფიო N.

11/3. მელიტონ ბეჟანის ძე ~ დარია ორჯონიკიძე.

დავით მელიტონის ძე ჩხეიძე.
ნუსხა 10-№2

12/3. ივლიანე ბეჟანის ძე ~ აზნაური დანუ ჯაფარიძე.

17/11. ვასილი მელიტონის ძე (1878-1956) ~ ვერა მელიტონის ასული საყვარელიძე (1882-1971).

18/11. რიფსიმე მელიტონის ასული ~ აზნ. N. ყიფიანი.

19/11. მარიამ მელიტონის ასული ~ აზნ. N. გაბუნია.

20/11. გოცია მელიტონის ასული ~ აზნ. ილია წერეთელი.

21/11. კონსტანტინე (კოწია) მელიტონის ძე ~ I. აზნ. N. აბულაძე; ~ II. აზნ. ცაგო (ცაგურია) ნიჟარაძე.

24/11. დავით მელიტონის ძე (1891-1937), მწერალი ~ სერაფიმა (ფაცია) პლატონის ასული გოგუაძე (1902-1995).

25/12. ვარლამ ივლიანეს ძე (1896-1946) ~ ელისაბედი (ლილი), თავად კონსტანტინე ნიჟარაძის ასული (1906-2000).

26/12. ვერა ივლიანეს ასული (1898-1967) ~ კირილე ჯანელიძე.

28/12. ნინო (ნანუშა) ივლიანეს ასული (1903-1962) ~ აკაკი საყვარელიძე.

29/12. ელენე (ელიკო) ივლიანეს ასული (1905-1967) ~ თავადი შალვა აკაკის ძე ნიჟარაძე (1903-?).

34/17. დავით ვასილის ძე (1911-1961) ~ ბარბარე (ბაბულია) ვასილის ასული კიკნაძე (1912-1996).

35/17. მედეა ვასილის ასული (დ.1914) ~ აზნაური ანდრო ნესტორის ძე ნიჟარაძე (1904-1981).

36/17. ლევან ვასილის ძე (1918-1985) ~ მარიამი (მერი) ალექსანდრეს ასული ქავთარაძე (დ.1914).

37/21. გიორგი კონსტანტინეს (კოწიას) ძე ~ თალიკო ტურაბელიძე.

40/21. კუკური კონსტანტინეს (კოწიას) ძე ~ შუმანა აკოპიანი (Акопян).

41/23. ბარბარე (ბაბუცა) არკადის ასული (1913-1977) ~ გური თომას ძე სანიკიძე.

43/24. ციალა დავითის ასული (1924-1999). მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ~ ავთანდილ გელაშვილი.

44/24. ვიოლა დავითის ასული (დ.1925) ~ ირაკლი სიყმაშვილი.

რევაზ (რეზო) დავითის ძე ჩხეიძე. ნუსხა 10-№45

45/24. რევაზ დავითის ძე (დ.1926), კინორეჟისორი, სსრკ სახალხო არტისტი (1980), 1973 წლიდან კინოსტუდია “ქართული ფილმი”-ს გენერალური დირექტორი, დაჯიკდოებულია ლენინის ორდენით და მედლებით, ლენინური პრემიის ლაურეატი, მრავალი საერთაშორისო პრემიების ლაურეატი.

ყოველთა ქართველთა მსოფლიო კონგრესის პრეზიდენტი. გადაიღო მხატვრული ფილმები: “მაგდანას ლურჯა”, “ჩვენი ეზო”, “მაია წყნეთელი”, “დიმილის ბიჭები”, “ნერგები” და სხვ. ~ თინათინ შალვას ასული ღამბაშიძე (დ.1927).

46/25. ჯემალ ვარლამის ძე (დ.1933) ~ ბარბარე (გულიკო) შალვას ასული ესებუა (დ.1944).

ჯემალ ვარლამის ძე ჩხეიძე მეუღლესთან ერთად.
ნუსხა 10-№46

47/25. ჯენარო ვარლამის ასული (დ.1936) ~ ანტონ ალექსანდრეს ძე ყიფიანი (1933-2000).

49/34. გიზო დავითის ძე (დ.1939) ~ მადონა შალვას ასული დახუნდარიძე (დ.1944).

50/36. გიორგი ლევანის ძე (დ.1942) ~ მარინე ნოდარის ასული ჯორჯაძე (დ.1952).

51/36. დავით ლევანის ძე (დ.1946) ~ თამარ მამიას ასული შარაშიძე (დ.1955).

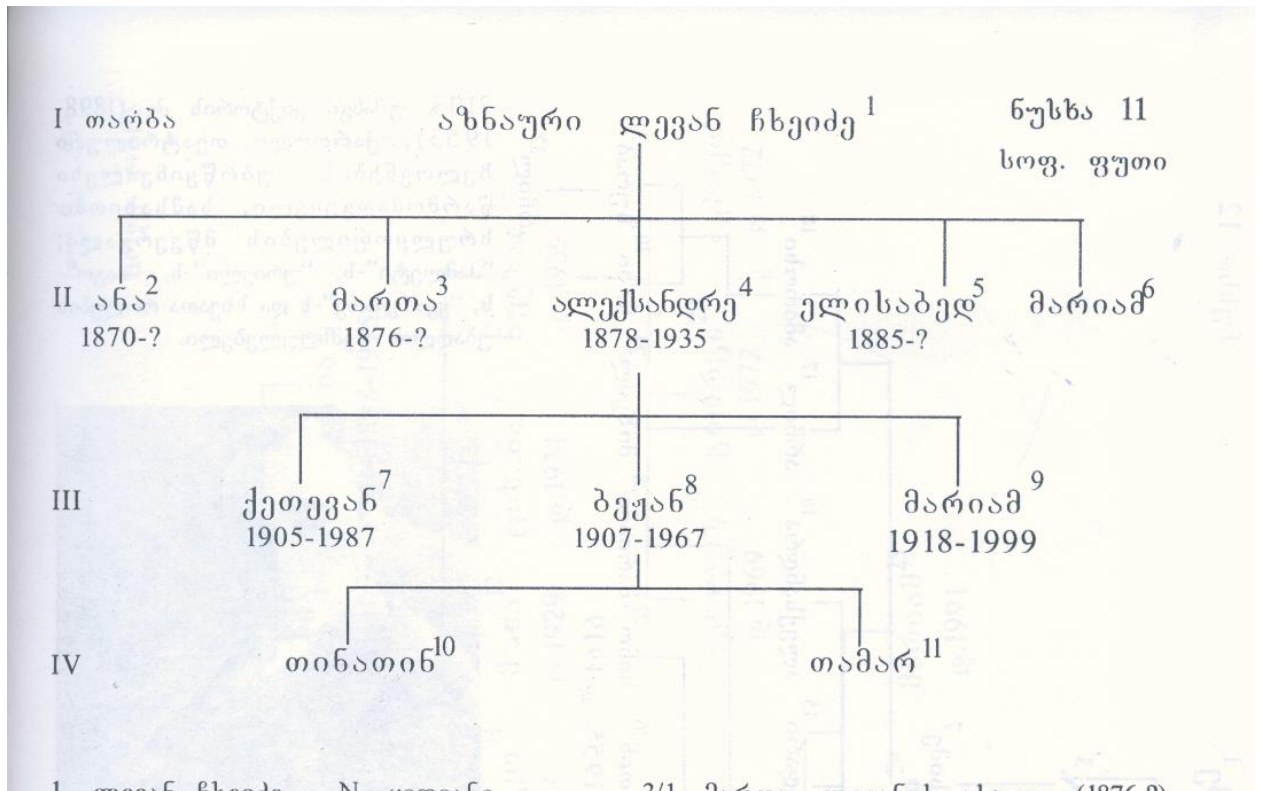
59/45. ხათუნა რევაზის ასული (დ.1964) ~ გიორგი სულხანიშვილი.

60/46. ნინო ჯემალის ასული (დ.1964) ~ მამუკა მაისურაძე (დ.1963).

61/46. ვარლამ (მამუკა) ჯემალის ძე (დ.1967) ~ ელენე თენგიზის ასული მაჭავარიანი (დ.1970).

62/49. რუსუდან გიზოს ასული (დ.1965) ~ ლევან გიორგის ძე კეშელავა (დ.1965).

63/49. დავით გიზოს ძე (დ.1969) ~ თამარ ბენოს ასული ჯაფარიძე (დ.1975).

1. ლევან ჩხეიძე ~ N. ყიფიანი.

2/1. ანა (ანატა) ლევანის ასული ~ N. მაჭავარიანი.

3/1. მართა ლევანის ასული (1876-?) ~ (1.05.1901) აზნაური ნიკოლოზ გიორგის ძე აბაშიძე (1866-?).

4/1. ალექსანდრე ლევანის ძე (1878-1935) ~ არეთა გიორგის ასული ნიჭარაძე (1881-?).

5/1. ელისაბედ ლევანის ასული (1885-?) ~ (28.10.1912) ივანე აბესალომის ძე მაჩაბელი (1881-?).

7/4. ქეთევან ალექსანდრეს ასული (1.03.1905-1987) ~ I. გიორგი თადეოზის ძე კეშელავა (1899-1933); ~ II. გიორგი გაბრიელის ძე ტაბატაძე (1908-1973).

8/4. ბეჟან ალექსანდრეს ძე (9.02.1907-1967) ყოფილი ფინანსთა მინისტრი ~ იულია ნიკოლოზის ასული ფალიაშვილი (1917-1994), მუსიკოსი, კონსერვატორიის პროფესორი.

ბეჟან ალექსანდრეს ძე ჩხეიძე.
ნუსხა 11-№8

11/8. თამარ ბეჟანის ასული ~ დავით ღურმიშხანის ძე კეზელი.

აზნაური N. ჩხეიძე¹

I თაობა

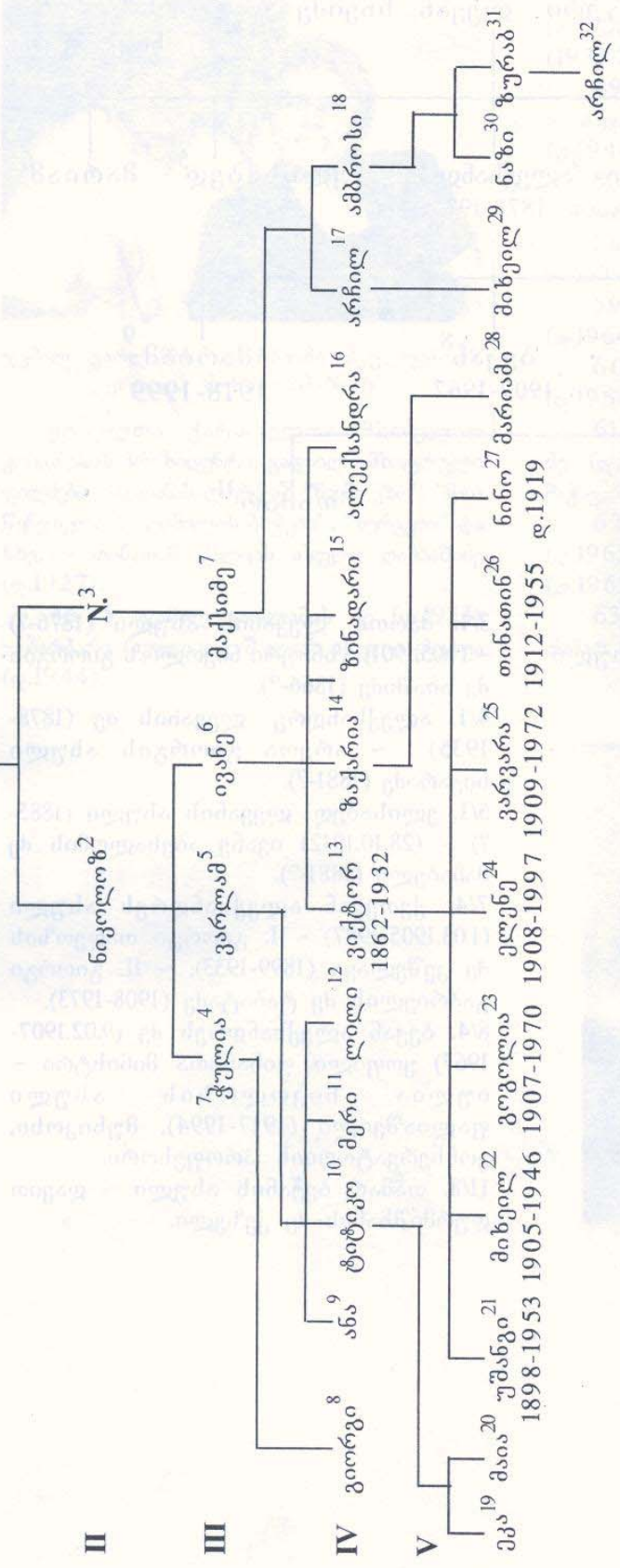
II

III

IV

V

88

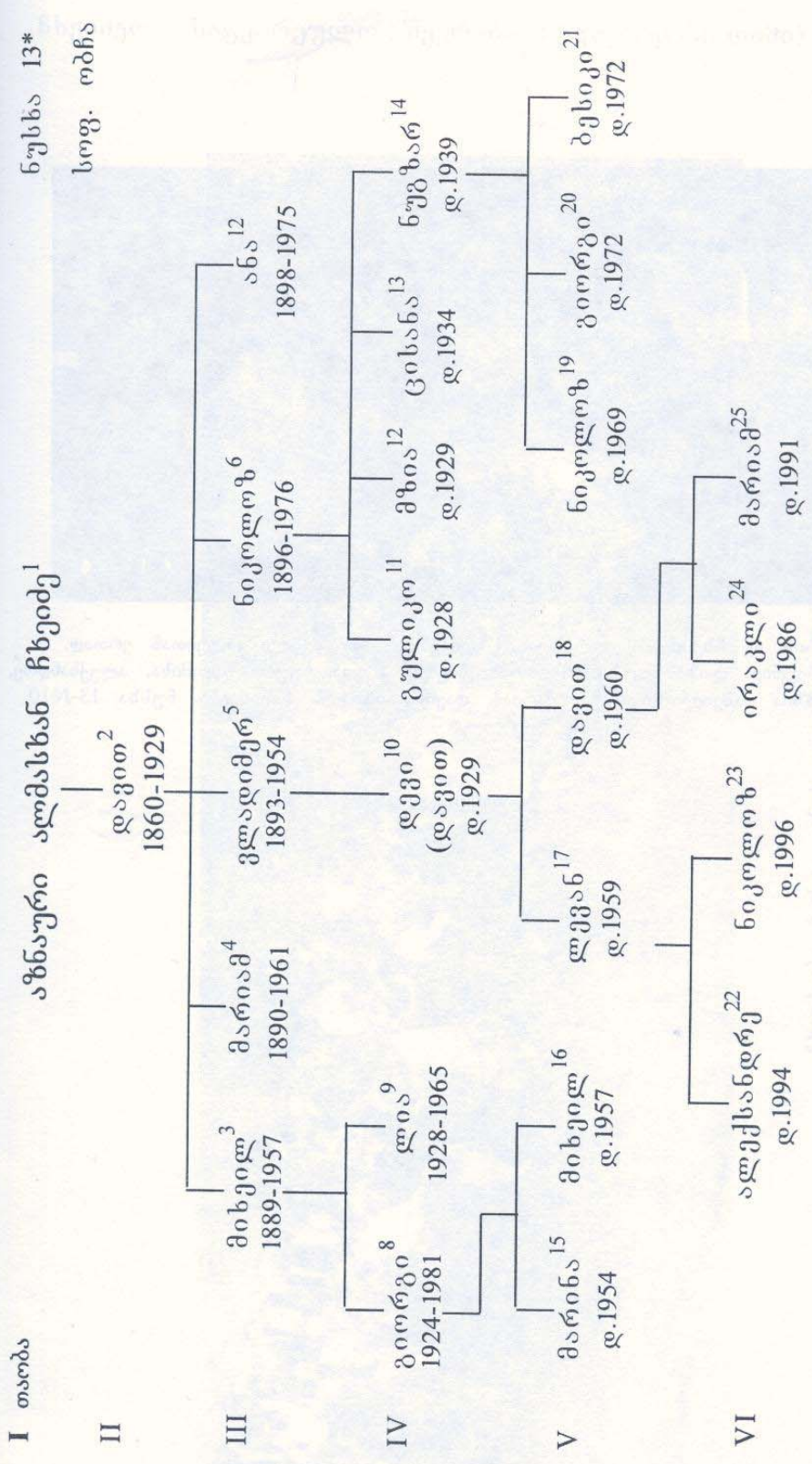
21/13. უშანგი ვიქტორის ძე (1898-1953), ქართული თეატრალური ხელოვნების უბრწყინვალესი წარმომადგენელი; სამსახიობო სრულყოფილების მწვერვალი; “ჰამლეტი”-ს, “ურიელი”-ს, “იაგო”-ს, “ყვარყვარე”-ს და სხვათა როლების უბადლო შემსრულებელი.

უშანგი ვიქტორის ძე ჩხეიძე. ნუსხა 12-№21

ნინო ჩხეიძე. ნუსხა 12-№27; ზურაბ ჩხეიძე მეუღლესთან დოდო საყვარელიძესთან ერთად ნუსხა 12-№31

*შეადგინა დევი ჩხეიძემ

დევი ვლადიმერის ძე ჩხეიძე მეუღლესთან, შვილებთან და შვილიშვილებთან ერთად.
მარცხნიდან მარჯვნივ: ლიზა ნილსენი-ჩხეიძისა, ნიკოლოზ, იათოფურია-ჩხეიძისა,
ალექსანდრე, ლევან, დევი, შზია იაშვილი-ჩხეიძისა, მარიამ, დავით, ირაკლი ჩხეიძეები.
ნუსხა 13-№10

ჩხეიძეთა საგვარეულო შეკრება (ზესტაფონი-დომი) 1980 წ.

ჩხეიძეები ზესტაფონის თეატრის წინ

ჩხეიძეთა საგვარეულო (ზესტაფონი-დიმი) 1980 წ.

ჩხეიძეთა საგვარეულო (ზესტაფონი-დიმი) 1980 წ.

ჩხეიძეთა საგვარეულო (ზესტაფონი – დიმი) 1980 წ.

ჩხეიძეთა საგვარეულო შეკრებაზე 1980 წ. საზეიმო სუფრა ჯემალ ჩხეიძის ეზოში (სოთ. დიმი), ესწრებოდა 1000 კაცი.

ჩხეიძეთა საგვარეულო შეკრებაზე 1980 წ. (სოფ. დიმი)

ჩხეიძეები უმანგი ჩხეიძის დაბადების 100 წლის იუბილეზე ზესტაფონში, უმანგი ჩხეიძის სახლ-მუზეუმი. 1999 წლის 26 სექტემბერი.

სახლ-მუზეუმის ეზოში.

მანანა, ელისო, ზურაბ, დევი და თენგიზ ჩხეიძეები

დევი, თენგიზ, ვალერი იეულლით (თავო დოდელა – ჩხეიძისა), მარიამი იგორის ასული, ნანა ნიორაძე – ჩხეიძისა, შოთა, ზაალი, ჯუმბერი, ვახტანგი და ბესიკ ჩხეიძეები.

ზესტაფონის რაიონი, სოფელი ალავერდი. იოსებ (სოსო) ჩხეიძის კარმიდამო,
ხუთასწლოვანი ცაცხვის ხე.

ხუთასწლოვანი ცაცხვის ქვეშ: მანანა, გიორგი ამირანის ძე, ამირან,
ელისო და მარინა ჩხეიძეები.

ტაბაკინის მონასტრის წინ. მონასტრის წინამძღოლი მამა იაკობი (ჭოხონელიძე), შოთა, ვალერი მეულლით (თათო დოდელია-ჩხეიძისა) და რეზო ჩხეიძეები. უკანა რიგში ვახტანგ, დათო (იგორის ძე) ჩხეიძეები.

ჩხეიძეები: მარიამ იგორის ასული, ვახტანგი, ვალერი მეულლით (თათო დოდელია-ჩხეიძისა), შოთა, დათო იგორის ძე, იგორი მეულლით (ნანა ნიორაძე-ჩხეიძისა) ვალერი ჩხეიძის მიერ მონასტრისათვის საჩუქრად მიღებული ხატი.

უშანგი ჩხეიძის დაბადებიდან 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამო (5.10.1999 წ.). დგანან:
კოტე ჩხეიძე, ჯანსუღ ჩარკვიანი (ჩხეიძეების სიძე), შოთა ჩხეიძე;
ზიან: თამაზ ჩხეიძე, ავთანდილ ჩხეიძე, რეზო ჩხეიძე, იგორ ჩხეიძე, დავით ჩხეიძე.

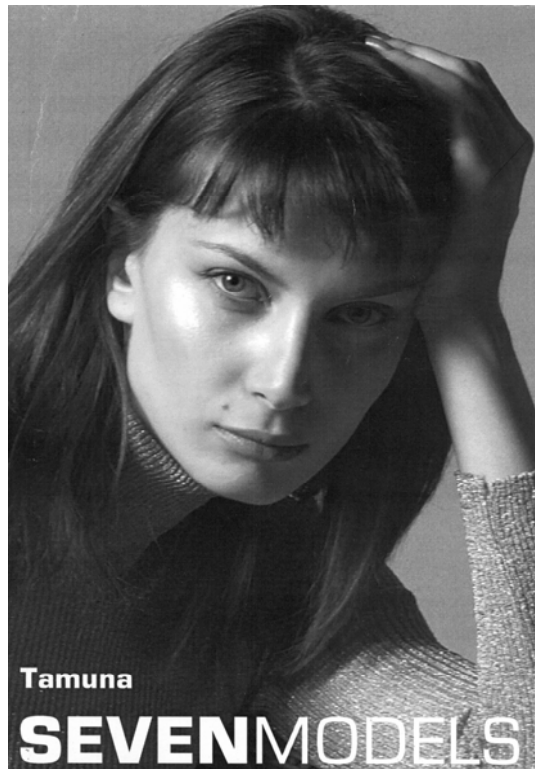
თანამედროვე ჩხეიძეების მოღვაწეობა საზღვარგარეთ

საქართველოს წარმომადგენელი გაეროში პეტრე ჩხეიძე ამერიკის შეერთებული შტატების
პრეზიდენტთან ბილ კლინტონთან და მის მეუღლესთან ჰილარი კლინტონთან
ერთად თეთრ სახლში

საგამოფენო დარბაზი “Agora gallery” (ნიუ-იორკი) 2000 წ. იმპრესიონისტ მხატვართა საერთაშორისო კონკურსში გამარჯვებული ხათუნა შოთას ასული ჩხეიძე პერსონალურ გამოფენაზე პრინც ამსტერდამ III-თან და გაეროში საქართველოს ელჩ პეტრე ჩხეიძესთან ერთად. ხათუნა ჩხეიძე ცხოვრობს ნიუ-იორკში ოჯახთან ერთად

თაკო (თამუნა) ჩხეიძე - “მსოფლიოს საუკეთესო გრაცია” (სტამბოლის “მის მსოფლიოს» კონკურსზე, 2000 წ.). ცხოვრობს ოჯახთან ერთად შვეიცარიაში (ქ.ჟენევაში). არის საყოველთაოდ აღიარებული, უმაღლესი რანგის სააგენტოების: «კლიკმოდელს»-ის

(საფრანგეთი-პარიზი), “სევენ მოდელ”-ის (შვეიცარია-ჟენევა), «ტაიმს-მოდელს»-ის (შვეიცარია-ციურიხი), “ნოვომოდელს”-ის და “ტრიმ მოდელს”-ის (გერმანია-მიუნხენი), “რიკარდო გაი”-ს (იტალია-მილანი) და აგრეთვე «ნატალი»-ის (საქართველო-თბილისი) მოდელი

ავთანდილ ჩხეიძე - აკადემიკოსი, მეანგინეკოლოგიის მსოფლიო ორგანიზაციის საბჭოს თავმჯდომარე, მეანგინეკოლოგთა საერთაშორისო სამედიცინო საზოგადოების პრეზიდენტის წევრი; ფონსტ თეოდორ რიბმანი - მეანგინეკოლოგთა საერთაშორისო სამედიცინო საზოგადოების გენერალური მდივანი

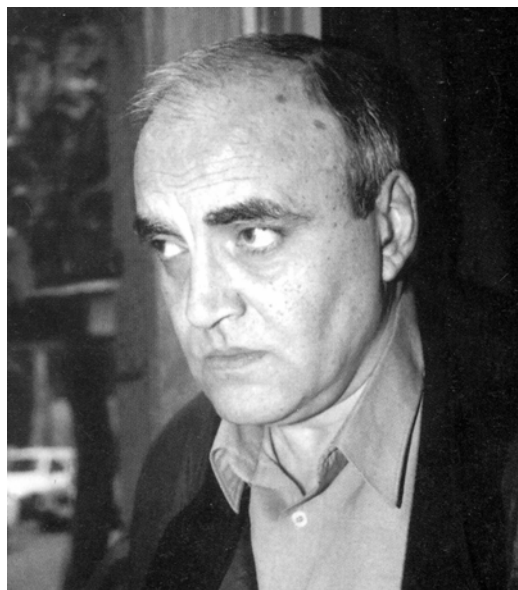
შოთა ჩხეიძე, კვების მრეწველობისა და აგროტექნოლოგიის აკადემიკოსის წევრი, საქართველოს ოფიციალური წარმომადგენელი NATO-ს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის კომიტეტში

ლევან ჩხეიძე ცხოვრობს დანიაში, არის ერთ-ერთი საინჟინრო კომპანიის პროექტის მენეჯერი, რამდენიმე საინჟინრო პროექტის ავტორი. ლევან დევის ძე ჩხეიძე მეუღლესთან და შვილებთან ერთად. ნუსხა 13-№17

ალექსანდრე (ალიკო) ნოეს ძე ჩხეიძე - ბიო-ფიზიკოსი, მუშაობს ამერიკაში (ქ. ფილადელფია) პენსილვანიის უნივერსიტეტში მეცნიერ-თანამშრომლად.

თემური ნოდარის ძე ჩხეიძე - თანამედროვე თეატრის გამოჩენილი რეჟისორი, მიწვევით მოღვაწეობს რუსეთში (პეტერბურგი, მოსკოვი), ამერიკაში, იტალიაში, საფრანგეთში და სხვა.

გიორგი (გოგიტა) თენგიზის ძე ჩხეიძე - ინჟინერ-ეკონომისტი, მუშაობს აღმოსავლეთ ევროპის უმსხვილეს მინის მწარმოებელ ჰოლდინგურ კომპანიაში "შიშუ ჯამი" (თურქეთი) - რუსეთისფედერაციის მინის ტარის ქარხნების გაერთიანება "რუსჯამი"-ს გენერალურ დირექტორად.

რეზო (ჩხირო) დავითის ძე ჩხეიძე - საერთაშორისო კლასის კალათბურთელი, მრავალგზის საქართველოს და უკრაინის ჩემპიონი, ასევე ჩრდილო ევროპის ქვეყნების "ფიბა"-ს თასის მფლობელი.

ხეიძეები ნიუ-იოკში: ავთანდილ სპარტაკის ძე ჩხეიძე (ჩეიზ-ბანკის განყოფილების გამგე - ფინანსისტი, პარალელურად სწავლობს კორნელის უნივერსიტეტში), ნიკოლოზ შოთას ძე ჩხეიძე (სამედიცინო-დიაგნოსტიკური ცენტრის ექიმი-რადიოლოგი), საზოგადოება "თვისტომი"-ს პრეზიდენტი და ვასილ სპარტაკის ძე ჩხეიძე (საბროკერო ფირმის ბროკერი)

გიორგი (გიგა) კონსტანტინეს ძე ჩხეიძე, კინორეჟისორი, მოღვაწეობს გერმანიაში. საერთაშორისო კონოფესტივალ "ოსტენი"-ს პრიზი საუკეთესო მოკლემეტრაჟიანი ფილმის რეჟისურის და საუკეთესო სცენარისათვის (2ჯერ)

ლევან ზურაბის ძე ჩხეიძე. ინჟინერ-მექანიკოსი, მუშაობს ქ.ვაშინგტონის ერთ-ერთ სამონტაჟო კომპანიაში.

ჩხეიძეები გუშინ, დღეს, და ...

მამა-შვილი გენერალი მიხეილი და პოლკოვნიკი სტეფანე მიხეილის ძე ჩხეიძეები

სხედან: მაქსიმე ჩხეიძე და ივლიტა გველესიანი

სხედან: მიხაკო და მერაბ ჩხეიძეები, დგას - იოსებ ნარეშელაშვილი

დავით რევაზის ძე ჩხეიძე, მისი მეუღლე მარინა ფირცხალავა, ქალიშვილი ნინო და მამა რევაზ (ჩხირო) მიხაკოს ძე ჩხეიძე

დგანან: მარცხნიდან მარჯვნივ მარგარიტა აბაშიძე, ვიაჩესლავ ჩხეიძე, თამარა მაკაროვა, ნატო ვაჩნაძე, თამარა გამყრელიძე-ჩხეიძისა, სხედან: ნიკოლოზ შენგელაია, კოტე ჩხეიძე

არქიტექტორი კოტე ჩხეიძე (მარჯვნივ) და მხატვარი რობერტ სტურუა (მარცხნივ)

ვალერი ჩხეიძე ვაჟებით (დათო და ვახტანგ), ალექო ჩხეიძე ქალ-ვაჟით (ეკატერინე და ზურაბი), კონსტანტინე ჩხეიძე

ნესტორ ჩხეიძე მეუღლესთან ერთად

მიხეილ ჩხეიძე

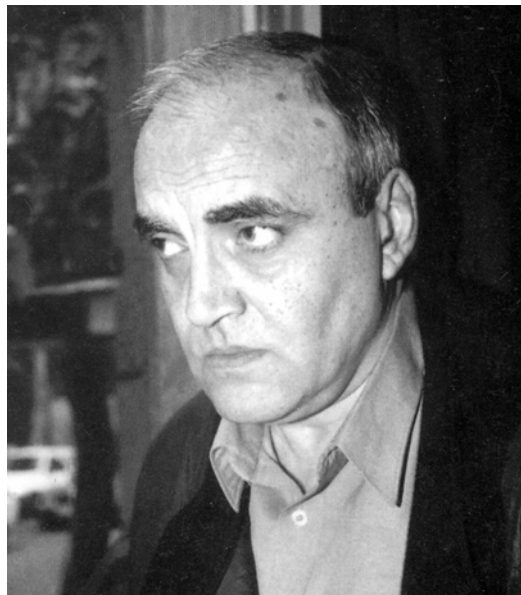
გივი ნესტორის ძე ჩხეიძე

ძმები კახი და დავით გივის ძე ჩხეიძეები შვილებით (გივი, თორნიკე, გიორგი)
და დისშვილებით (თათია, ლიკა)

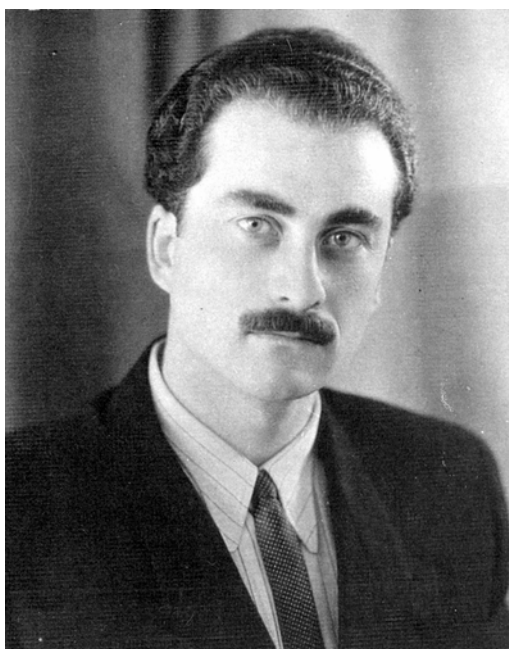
ნოდარ (ბიჭიკო) ჩხეიძე

თემურ ნოდარის ძე ჩხეიძე

ნოდარ ჩხეიძე

თენგიზ ჩხეიძე

გიორგი ალექსანდრეს
ძე ჩხეიძე

იგორ გიორგის ძე ჩხეიძე, საქართველოს პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიასთან და თამთა
მერაბის ასულ კოსტავასთან ერთად

ილია ალექსანდრეს ძე ჩხეიძე

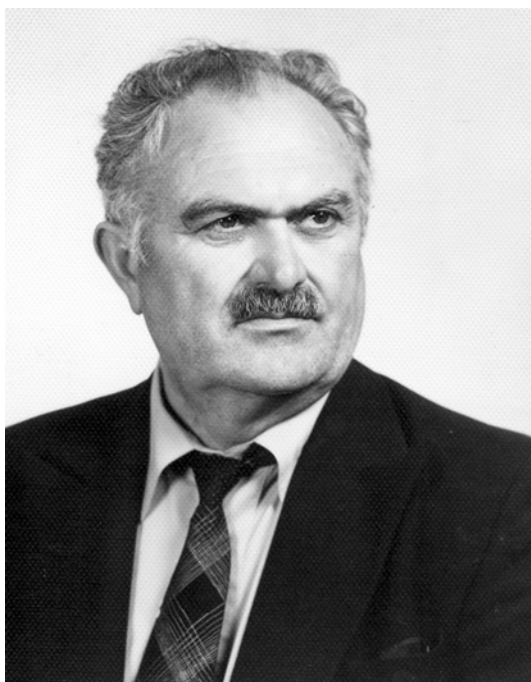
ნინო ილიას ასული ჩხეიძე

თედო ილიას ძე ჩხეიძე მეუღლესთან და შვილთან ილიასთან ერთად

ალინა ჩხეიძე შვილებთან და შვილიშვილებთან ერთად

ავთანდილ ივანეს ძე ჩხეიძე

ძმები სპარტაკ და ამირან ავთანდილის ძე
ჩხეიძეები

დავით ალექსანდრეს ძე ჩხეიძე

მაცვალა დავითის ასული ჩხეიძე ქალიშვილთან დარეჯანთან ერთად

ლევან დავითის ძე ჩხეიძე მეუღლესთან ნანა ნიკოლოზის ასულ ბრეგაძესთან ერთად

ლია დავითის ასული ჩხეიძე

ივანე ალექსანდრეს ძე ჩხეიძე

ქაჯანა ივანეს ასული ჩხეიძე

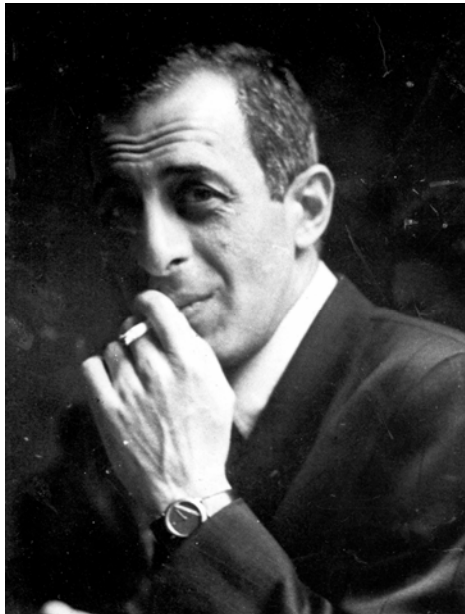
ნანი ივანეს ასული ჩხეიძე

ალიკო კონსტანტინეს ძე, ვალერი, იუზა ნიკოლოზის ძე ჩხეიძეები

ძმები ნიკა და ლევან იუზას ძე ჩხეიძეები

ირაკლი ოთარის ძე ჩხეიძე

გვანცა ირაკლის ასული ჩხეიძე

და-ძმანი პეტრე, რუსუდან და ალექსანდრე ჩხეიძეები

თიკო ჩხეიძე მეუღლესთან რუსლან აბაშიძესთან და ვაჟიშვილთან სერგოსთან ერთად

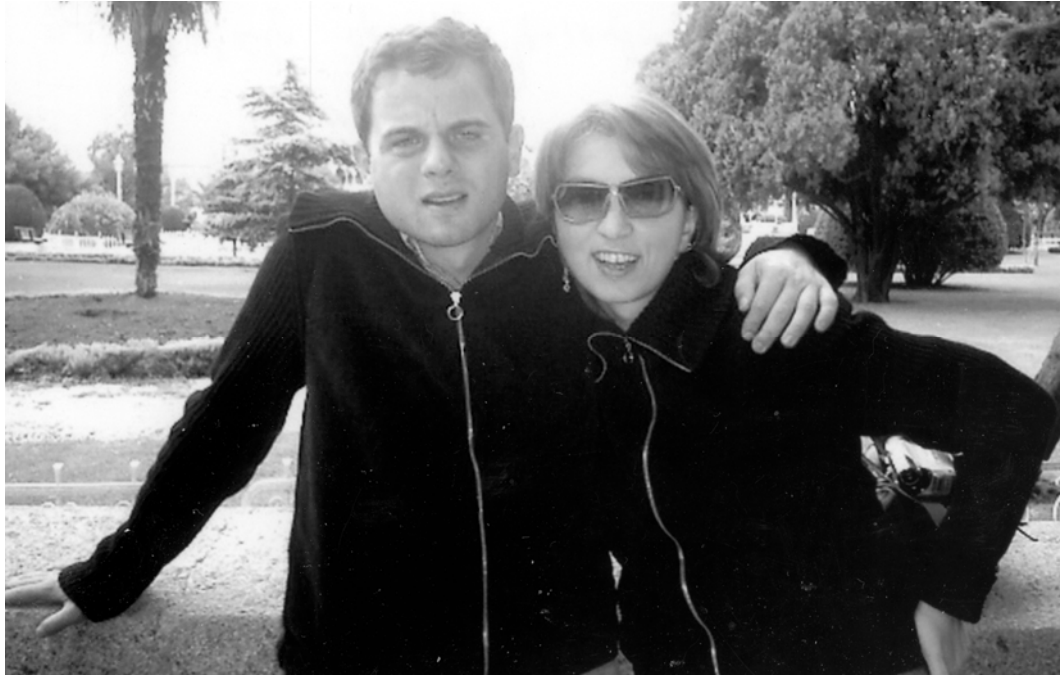
გოჩა ოთარის ძე ჩხეიძე მეუღლესთან ერთად

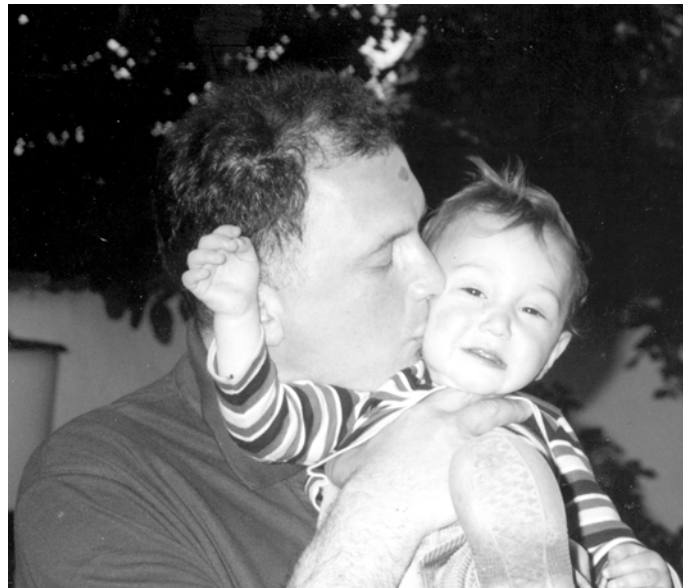
თიკა გოჩას ასული ჩხეიძე

გაგა გოჩას ძე ჩხეიძე მეუღლესთან ერთად

დავით ვალერის ძე ჩხეიძე მეუღლესთან ერთად

ნიკოლოზ იუზას ძე ჩხეიძე ვაჟიშვილ სანდროსთან ერთად

ვასილ სპარტაკის ძე ჩხეიძე და დავით ამირანის ძე ჩხეიძე

ნიკოლოზ ამირანის ძე ჩხეიძე

დები ქეთი, ნინო და მარიამი გიორგის ასული ჩხეიძეები

თორნიკე მერაბის ძე ჩხეიძე

ნუგა ირაკლის ასული ჩხეიძე

ვალერი დავითის ძე ჩხეიძე

სიმონ გიორგის ძე ჩხეიძე

იმრავლოს თქვენმა გვარმა მრავალჟამიერ!

წიგნის ავტორები სინანულს გამოთქვამენ იმის გამო, რომ საგვარეულოს მიერ მოწოდებულ იქნა შეზღუდული რაოდენობის სურათები.